

Yeni kabine ay sonundan evvel teşekkül edecek İzmir manevralarının hazırlıkları bitti, kıtaat yerlerini aldılar

Kabinede bir Münakalât Vekâleti ihdası muhtemel görülüyor

Yeni kabinede Doktor Tefvik Rüştü Aras'ın bulunmayacağı doğru değil

Ankara, 4 (Hususi muhabirimizden) — Yeni kabinenin ay sonundan evvel teşekkül edeceği anlaşılmaktadır. Yeni kurulacak kabinede bir münakalât vekâleti ihdası ihtimali vardır.

Esassız bir haber

Paris 4 (A.A.) — Havas ajansının İstanbul'dan öğrendiğine göre, Başvekil İsmet İnönü'nün çekilmesi üzerine, kabine buhranı açılmıştır. Yeni kabine, İktisad Vekili Celâl Bayarın riyasetinde kurulacak ve tebeddülât arasında Hariciye Vekâleti makamında da değişiklik olacaktır.

Anadolu ajansının notu:

Cumhur Başkanlığı genel sekreterliğinin Anadolu ajansı vasıtasıyla neşredilen 28/9/1937 tarihli tebliğinde bildirildiği ve hile İktisad Vekili Celâl Bayarın yeni kabineyi teşkil etmesi takarrür etmiş bulunmaktadır. Yukarıki telgrafta mevzu bahis tebeddülât hakkındaki işaalar ise, tahkikatımıza göre doğru değildir.

Celâl Bayar

Memleket meselesi

Türk edebiyat ve san'ati, nereye gidiyorsunuz?

Türk romancısı gittikçe daha az kazanıyor

Romanlarını 20 liraya satan meşhur muharrirler var

Yazan: Naci Sadullah

Bizim yüksek edeb, büyük şair, değerli âlim tanıyan birçok meşhurlarımız, geçinebilmek için, tasdikları bu san'atlarla hiç de münaşebattar olmayan başka işler de görürler.

İçlerinden bazıları muallimdir. Bazıları gündelik gazetelerde çocuk sayfaları yaparlar. (Devamı 12 inci sayfada)

Naci Sadullah

Garb romancısı gittikçe daha çok kazanıyor

Amerikalı bir muharririn kazancı: kelime başına bir dolar

Yazan: İbrahim Hoyi

İbrahim Hoyi

Ecnebi gazete lerine bir göz geçirdiniz mi? Günde hiç olmazsa 10-15 yeni kitabın ilânına rastlarsınız. Hele İngiliz gazetelerinde, salâhiyet sahibi münekkidler, haftanın mukannen gününde, kendi ihtisaslarına göre, sosyal, ilmi, edebî, siyasî kitapları, romanları, hikâyeleri tenkid süzgeçlerinden geçirirler. Timesin (Devamı 11 inci sayfada)

Meçhul denizaltı, gene sahnede, bir İngiliz muhribi taarruza uğradı!

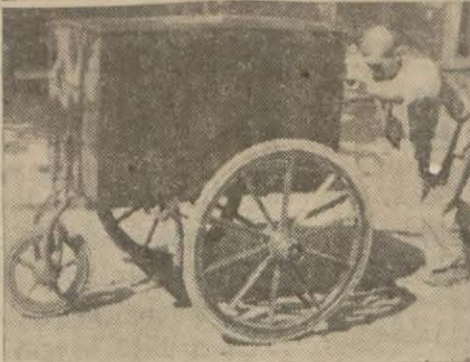
Londra 4 (Hususi) — Garbi Akdenizde karakol vazifesini yapmakta olan İngiliz Baziliks adındaki muhrip, meçhul bir tahtelbahirin hücumuna maruz kalmıştır. Muhrip, hâdiseyi derhal etrafındaki diğer karakol gemilerine haber vermiş ve bu gemiler, vak'a mahallini bir çember içine alarak araştırmağa başlamışlar ise de henüz hiç bir netice elde edememişlerdir.

Yeni 5 liralıklar on gün sonra tedavüle çıkarılıyor

Beş sene zarfında tedavüle bulunan eski kâğıt paralar tamamen kaldırılacak

Ankara 4 (A.A.) — Cumhuriyet Merkez Bankasından: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası hakkındaki 1715 numaralı kanunun 17 inci maddesinde yazılı salâhiyete müsteniden bankamız 30 kânunuevvel 1341 ta (Devamı 3 üncü sayfada)

İstanbulda garip nakil vasıtaları

Yukarıdaki resimler, sırt hamallığı kalktıktan sonra İstanbul sokaklarını kaplıyan acayibüçşekil arabalardan bazıları göstermektedir. Bu ve bunlara benzer yüzlerce çeşit garip nakil vasıtaları, belediye, muayyen bir tip el arabası buluncıya kadar devam edeceğine göre, belediyenin bu işi bir an evvel yapmasını temenni etmekten başka yapacak bir şey yok demektir.

Atatürk ayın yedisinde Ankaradan Izmire hareket edecekler

Başhakem Orgeneral İzzettin İzmir'e vararak manevra sahasına gitti

Atatürk büyük Trakya manevralarında Başvekil İsmet İnönü ile beraber

İzmi. 4 (Hususi muhabirimizden) — Manevr sahasında hazırlıklar tamamen bitti ilmiştir. Harekâta iştirak edecek kıtaat tesbit edilmiş olan mevzilerde yer almaktadırlar.

Manevralar esas itibarile mefruz bir düşmanın karaya çıkarmağa muvaffak olduğu kuvvete karşı koymak şeklinde cereyan edecektir. Şimdilik, düşmanın ihraç hareketinde muvaffak olduğu kabul edilmiştir.

Manevraların başhakemliğini yapacak olan orgeneral İzzeddin şehrimize gelecek manevra sahasına hareket etmiştir.

Manevralar ayın 10 unda başlayacaktır.

Büyük Trakya manevralarında olduğu gibi İzmir manevralarından sonra da bütün kıt'aların iştirakile bir geçit resmi yapılacaktır.

ATATÜRK ANKARADA

Cumhurreisini Celâl Bayar Sincan köyünde, İsmet İnönü Etimesut'ta karşıladılar

Ankara 4 (Hususi muhabirimizden) — Reisicumhur Atatürk beraberlerinde İç İşleri Bakanı ve Parti Genel sekreteri Şükrü Kaya, Dış İşleri Bakanı Tefvik Rüştü Aras olduğu (Devamı 3 üncü sayfada)

Doktorlar için tekâmül kursları açmalı mı?

Muhittin Birgen'in ortaya attığı teklife doktorlar ne diyorlar?

Dr. Fahreddin Kerim, M. Kemal ve General Kadri Raşit

Evvelki günkü sayımızda arkadaşlarımız Muhittin Birgen'in bir makalesini okuduk. Bu makalede, doktorlarımızdan (Devamı 11 inci sayfada)

Resimli fıkra müsabakamız

Müsabakaya aid fıkra ve resimlerin tafsilâtını bugün 11 incisayfada bulacaksınız!

Hergün

Japonyaya Boykotaj!

Yazan: Muhittin Birgen

İngilterede ve onun arkasından Amerikada mühim bir hareket var: Japonyaya karşı bir boykotaj, iktisadî bir abluka vücuda getirilmesi. Bu fikrin nereden geldiği malumdur; Çin üzerine büyük bir harekete girişen Japonya, dünyanın hak namına, kuvvet namına kendisine karşı koyabileceği bütün mânialara ve mukavemetlere ehemmiyet vermediğini ilân edince gerek İngiltere ve gerek Amerika Uzak Şarkta vaziyetlerinin tehlikeye girdiğini gördüler. Bu tehlikeye mukabil bir takım tedbirler almak lâzımdır. Bu tedbirler ne olabilir? Siyaset? Kuvvete istinat etmediği zaman bunun iki paralık kıymeti olmadığını herkes bilir. Kuvvet? Japonya o kadar kuvvetlidir ki hattâ İngiltere ile Amerika bütün kuvvetlerini birleştirse, dünyanın öbür taraflarındaki mevkiilerini büyük tehlikeye koymaktan başka bir netice alamazlar. Fakat, öbür taraftan da, Japonyanın bugünkü ve yarımkı genişleme hareketleri o kadar büyük tehlikelerle doludur ki her iki memleketin buna karşı tedbirler düşünmemelerine imkân yoktur.

Bu tedbirlerin başında, Japonyaya karşı iktisadî bir abluka cephesi vücuda getirmek, ona, eski tâbirle, bir boykotaj ilân etmek fikri bulunuyor. İngilterede umumî fikirler bu tedbire doğru kayıp gitmekte, aynı hareket, aynı kuvvetle, kendisini Amerikada da göstermektedir. Bu hareket, İngilterede sade muhalefet fırkasında, yani amele muhitinde değil, gerek muhafazakâr, gerek liberal bütün muhitlerde mevcuttur. Meselâ, Times - Tayms gazetesi bile bu fikre taraftar oluyor ve Japonyaya boykotaj ilân edilmesi fikrinin İngilterede her gün biraz daha yer ve nüfuz kazandığını yazıyor.

Böyle bir siyaset için orta yerde bahane ve vesile de hazır: Japonya, yer yüzünde bir harp ve istilâ politikası güdüyor. Çin gibi masum milletleri boğazlıyor. Halbuki, başka memleketler, sulh ve sükûn ve hak ve adalet davasının müdafiidirler. Japonyanın bu istilâcılığına karşı sulh ve sükûn ve hak ve adalet âşıklarının elleri ve kolları bağlı durmaları elbet caiz değildir. Bilhassa İngiliz sefirine karşı vuku bulan taarruzdan sonra Japonyanın almış olduğu tavır, İngilizleri pek fena sınırlendirmiş; artık anlaşılıyor ki istilâcî Japonya gemi azya almış, hiç kimseyi dinlemiyor ve hiç bir şeye hürmet etmiyor. Şu halde, hiç olmazsa ona karşı iktisadî bir abluka, bir boykotaj tatbik edilmelidir.

Biliriz ki, İngilterenin ve Amerikanın Japonya hakkında tatbik edecekleri sistematik bir boykotaj, Japonyanın bütün dünyaya yaymış olan iktisadî faaliyeti üzerinde mühim teşirler yapmaktan hâlî kalmaz. Bunun için, iki büyük memlekette göze çarpan bu hareket, büsbütün boş esaslara istinat ediyorsa sayılamaz. Fakat, boykotaj veya iktisadî abluka denilen şeylerin tesirlerinin mahdud olduğu da çok defa tecrübe edilmiştir. Bir kere Osmanî imparatorluğu bu boykotajı Avusturya - Macaristana karşı tatbik etmişti; ikinci boykotajı da Milletler Cemiyeti İtalyaya karşı tatbik etti. Avusturya - Macaristan imparatorluğunun Osmanî imparatorluğu ile geniş iktisadî münasebetleri olmasına rağmen, bizim boykotajın ne tesiri olduğunu biz biliriz. İtalyaya karşı kırk dokuz milletin kabul ettiği boykotajın verdiği neticeyi de hep gördük!

İngiltere ile Amerikadaki bu hareket zaten yeni bir şey değildir. Nasıl Fransada sermaye, siyasete karşı iktisadî bir harp açmış bulunuyorsa, İngiltere ve onunla beraber Amerika ve bunların arkasından yürüyen sair sermayedar memleketlerin bir zamandanberi Almanya ve İtalya nasyonalizmine karşı iktisadî bir harp açmış oldukları malumdur. Bunun için, bugün de Japonya hakkında tatbik edilmiş istenilen iktisadî abluka, Almanya ile İtalya hakkında zaten tatbik edilemekte olan bir harp usulüdür. İngiltere etkânının bu gayeye doğru süratle akıp gidişi de burdan ileri geliyor. Bugün, garbin sermaye kuvveti Almanya ile İtalyayı çok sıkıştırmış gibidir. Bu kuvvetle Japonyayı da sıkıştırmak kabildir. Belki kabildir. Fakat, acaba

Resimli Makale:

X İyilik yap, fakat yaptığınla övünme! X

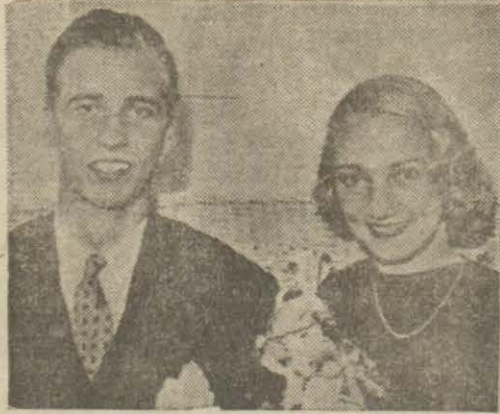

Bazı kimseler vardır ki bilerek yahut bilmeyerek yaptıkları küçük bir iyiliği daima pertevsiz ile görmek istiyadındırlar, büyütürük mübalâğa ederek mütemadiyen anlatıp dururlar. Bu gibi adamlar bir taraftan yaptıklarını öte taraftan bozmakta olduklarının farkında değillerdir.

Ahlâkta kaide sağ elin verdiğini sol elin bilmemesidir. Ve başa kakılan iyilik te başa atılan taştan daha ağırdır. Çünkü kalbi yaralar, fazla olark iyiliği veya yardımı görenin haysiyetini kırar, onu tanıdıklarının yanında küçük düşürür. Söylenen iyiliğin yapılmasından yapılmaması müreccaktır.

SÖZ ARASINDA

Rooseveltin En küçük oğlu da Nişanlandı

Amerika Cumhurreisi Roosevelt artık tam mânâsile mes'ut ve vazifelerini yapmış bir babadır. Zira en küçük oğlu Aspinwall'ı de nihayet nişanlamıştır. Genç Roosevelt'in nişanlısı Ann Lindsay Clark isiminde çok güzel bir kızdır. Amerika gazeteleri genç çiftlerin yaşları mecmununun tam 40 olduğunu kaydetmektedirler.

dünyanın bu kadar sıkıştırılmaya tahammülü var mıdır ve acaba bu suretle sıkıştırılacak olan bir Japonya, daha şiddetli siyasi ve askerî hareketlere geçmez mi? İşte, İngilterede ve Amerikada, daha sakın bir kafa ile düşünenlerin kendi kendilerine sordukları sualler bunlardır. Japonyayı da iktisaden sıkıştırmak demek, dünyanın iktisadî hareketlerinin ayağına yeni bir zincir takmak demektir. Acaba, böyle bir sıkıştırma dönüp do-laşıp, İngiltere ve Amerikanın da aleyhine dönmeye mi? Bunun gibi, İngiltere ile Amerikadan bu tarzda sıkı bir hücum uğruyan Japonya, her iki memleketle karşı siyasi ve askerî mukabelelerde bulunursa o zaman bu iki memleket daha müşkül vaziyetler karşısında kalırlar. Bunun için bu mühim mesele hakkında karar vermezden evvel, her iki memlekette de mes'ul insanlar bir hayli düşünmelilerdir. Japonya, İtalyanın vaziyetinde değildir; silâh itibarile, genişleme ihtiyacı ile hareket halinde bulunan millî kütle itibarile ve nihayet, coğrafi, ve siyasi mevki bakımından çok kuvvetlidir. Elinde bulunan kuvvetlere serbest-

HERGÜN BİR FIKRA

Düello

Viyana'da bir baloda Türkiyenin o zamanki sefiri olan zata bir kadın:
— Sizde de düello âdeti var mıdır?
Diye sormuş.. Sefir cevap vermiş:
— Hayır bizde o adet yoktur.
— Acaba bu âdetin olmayışının sebebini de bilir misiniz?
— Tabii bilirim.
— Öyleyse söyleyiniz?
— Bizim memlekette her kadının bir tek rocası vardır da...

Yaka düğmesi, İğne ve kab Kacağın tarihi

Yaka düğmesi, 15 inci asırda icad edilmiştir. 16 inci asırda İspanyol elbiseleri moda olunca, yaka düğmeleri daha ziyade revaç buldu. 19 uncu asrın ikinci ortalarında elbiseler bugünkü şeklini almca ve frenk gömlekleri meydana çıkınca, yaka düğmesi kullanmak bir ihtiyaç halini aldı.

İğne elbise giyilmeğe başlanılardan beri vardır. İlk toplu ve dik işiğneleri de diken ve kılıçtan yapıldı. Sonraları, boynuzdan, kemikten, bakır, pirinçten, altın ve demirden yapıldı. Babilliler, Yunanlılar, Romalılar ve Keltler, döğülmüş telden işğneler vücuda getirmişlerdi. 19 uncu asrın başlangıçlarına kadar işğneler hep el ile yapıldı ve bittabi bahalya malolordu.

Milâddan dört asır evvel, topraktan yapılmış, kablârlar içinde yemek pişirilmesini tarif eden bir kitabın mevcududur. Orta çağlara doğru, madenî mutfak âletleri icad edildi ve bunlar bilhassa manastırlarda ziyadesile revaç buldu.

çe hareket emri verebilir ve kendisinin Avrupada da kuvvetli dostları vardır. Bunun için, İngiltere ile Amerikadaki cereyan ne kadar kuvvetli olursa olsun, biz bu fikrin tatbikat sahasına çıkabileceğini hiç zannetmiyoruz.

Muhittin Birgen

Paris hayvanat Bahçesi Zenginleşiyor

Son zamanlarda Paris hayvanat bahçesi için dünyanın her yerinden yeniden bir çok hayvanlar getirilmiş ve bahçe zenginleştirilmiştir. Yukarıdaki resimde, hayvanlardan birini Parise kadar içinde getirildiği kafesten çıkarılırken görüyorsunuz.

Bir kadının inanılmaz canavarlıkları

Bugünlerde Viyana cinayet mahkemesinde, bir sürü cinayetler ile itham edilmekte bulunan Marta Marek isiminde bir kadının muhakemesi yapılmaktadır. Bugün 35 yaşında bulunan bu kadın hâlâ çok güzeldir. İlk kocasını zehirlemekle, ikinci kocasını 400,000 dolar sigortaya koyduğunu, ayağını balta ile kestirmeğe mecbur ederek sigorta bedelini almakla ve önce bütün mallarını kendi üzerine vasiyet ettirdiği iki kadına zehir verip öldürmekle müttahemdir. Bunlardan başka ayrıca bir çok dolandırıcılık ve hırsızlıklarla da itham olunmaktadır.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Bayram için Pınarbaşı köyünden tüccar Cemal kiraladığı iki kamyonu zahire yüklemiş, kamyonun birisine de kendisi binerek hareket etmiş. Arkadaki kamyonu da hareket edeceği sırada bir ihtiyar kadın gelmiş, kamyonu binmek istemiş:
— Şurada, köy kenarındaki tarlada ineceğiz, demiş, fakat şoför razı olmamış:
— Bu, yük kamyonu, insan taşımaz, demiş.
Kadın yalvarmış, şoför bindirmekte ısrar etmiş, nihayet kamyonları kiralyan Cemalin ağabeyi gelip şoföre:
— Bu kadın Cemalin kayınvaldesidir, bindir kamyonu. Köy kenarında bırakırsın demiş, şoför de naçar bu ihtiyar kadını kamyonun üzerine bindirip hareket etmiş.
Şoför tarlanın nerede olduğunu bilmemektedir. Kadın da söylememiştir. Fakat kamyon şosede yoluna devam ederken

ihiyar kadın tarlaya geldiklerini görmüş, elindeki sepetleri tarlaya atmış, kendisini de kamyonun sarkıtması ve yola atlamıştır. Şoför bir müddet sonra ihtiyar kadının kamyonu bulunmadığını farketmiş, geri dönmüş, yol boyunca kadının sirtüstü baygın yattığını ve başından kanlar aktığını görmüş, kamyonu koyup Bayramiçe götürmüştür. Bayramiçe kadın muayene edilmiş, beyin zarının patladığı anlaşılmiş ve 3 saat sonra ölmüştür.
Meğer 63 yaşındaki bu ihtiyar kadın şimdiye kadar otomobile binmemiş ve:
— Ne olursa olsun şu şeytan arabasına ömrümde bir kere olsun bineyim, diye ısrar etmiş işi. Bu binışı de ilk ve son binışı olmuştur.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sözün Kıyası

Tabelâ İmlâsı

E. Talu

Vakit vakit tazelediğimiz bu imlâ meselesi, biliyorum, kabak tadı verdi amma, ne yapalım ki biz de gördükçe dayanamıyoruz. Hele, bu kadar tenkit ve teşhire rağmen gene alâkadarların bildiklerini okumakta pervasızca devam etmeleri tahammülümüzü büsbütün selbediyor.

Bu şehrin Beyoğlu tarafında, birisi merak edip te bir cevâlan yapıp, dükkân tabelâlarında rastlayacağı yapayp ibare ve imlâları tophyacak olsa, kışın zevkle vakit geçirecek bir letaif mecellesi edinmiş olur.

Meselâ, Tepebaşı civarında dün gözümüne şöyle bir tabelâ ilmişti:

Çutaya süthanesi

Bu Çutaya, bildiğimiz Kütahyanın Arnavut şivesile telâffuz edilmiş şekline başka bir şey değildir. Pizrenli, yahut ki Leskovikli olan mal sahibine, anlaşılan, cahil tabelâcı sormuş:

— Ne yazayım, usta?

O da cevap vermiş:

— Yaz, mori, Çutaya süthanesi!

Gene Beyoğlunda, Rumelili bir bak-
kal, adımı şöyle imlâ ettirmiş:

Âdem Sülemezoğlu!

Diyeceksiniz ki tabelâcı, hattat, emir kuludur. Kendisine ne ve nasıl emredilirse aynen öyle yazmakla mükelleftir.

Esasen bizim de öyle bir davamız yok: Tabelâcıya kabahat bulmuyoruz. Fakat acaba dükkân sahiplerini ikaz edecek, onlara, her lehçeye, her siveye göre tabelâ yazılmıyacağını öğretecek kimse yok mu?

Eğer, bu işi böylece kendi haline bırakacak olursak, bir kaç zaman sonra, dükkân cepheleeri gülünç bir manzara arzedecek, zira Kastamonulu Recebin kendi adını İncep, Hasköylü Salamonun kendi zenaatini İsyici, Karadenizli Hayret-dinin dükkân firmasını Pakurecu Hayret-tun diye ilân etmelerine hiç kimse mâni olamayacaktır.

Rahmetli meddah İsmetten vaktile bir kayyum hikâyesi dinledi idim:

Arnavudun biri, bir akşam kahvede:
— Çok sıkır, bugün kayyum çestik..

Diye övünmüş. Tesadüf: O sabah-tanberi de camîin kayyumu ortalıkta görünmemiş imiş. Arnavudu hemen zaptiyelere yakalatmışlar. Herif mükemmel dayak yeyip, sorguya çekilince iş anlaşıl-mış. Onun kayyum diye telâffuz ettiği meğer koyun imiş!

Şimdiki tabelâ imlâsı yüzünden henüz dayak yiyen olmamış ise de, hikâyenin Arnavudu kadar gülünç olanlar maalesef pek çok.

Bunları azaltmağa çalışmak hem insanî, hem de belki millî bir vazife değil mi?

E. Talu

Bursada odun, kömür buhranı

Bursa (Hususî) — Eylül ayında Bursa'ya pek az odun, kömür gelmiştir. 15 kuruşa alınan yaş odunlar 45 kuruşa satılmıştır. Bir at yükü kömüre 5 lira istenilmiş, bilmecburî alınmıştır. Bu kış, Bursanın odun ve kömürden çok sıkıntı çekeceği anlaşılıyor.

DU GÜNÜKÜ HAVA VE TAKYİMİ

Dün hava serin geçti

Kandilli rasat istasyonunun kaydettiğine göre dün hava ayık ve oldukça serin geçmiştir. Güneşte hararet 50, gölgede en fazla sıcaklık 23, en az da 17 olarak kaydedilmiştir. Rüz-gâr yıldızdan sa-niyede 8 metre sür'atle esmiş, ru-tubet derecesi 58 olarak tesbit olunmuştur.

Güneş : 5.00 — Öğle : 12.02
Lüdi : 15.18 — Akşam : 17.47
Yatsı : 19.17 — İmsak : 4.21
Nümi sena 1353 — Arabi sena 1353

Hızır 153

TELGRAF HABERLERİ

Çindeki kanlı boğuşma çok şiddetli bir safhaya girdi

Çinliler, gittikçe şiddetlenen Japon hücumlarına karşı muvaffakiyetle mukavemette devam ediyorlar

İngiliz amele fırkası bir toplantı yaparak Japonya'ya karşı boykot ilân edilmesi için hükûmete resmen müracaat etmeye karar verdi

Şanghai 4 (A.A.) — Japon askerî harekât sahnesi şimdilik Chapei'a nakledilmiş bulunuyor. Chapei'da şiddetli muharebeler vuku bulmakta ve Japonlar şimal istasyonuna doğru ümitsiz bir tazyik icra etmektedirler. Bu havalide mühim miktarda top tedarik etmiş olan Çinliler düşmana şiddetle mukavemet etmeğe başlamışlardır. Lo tian Liuhang muntakasında Japonlar yeni mevzilerini tahkim etmektedirler. Bu müddet zarfında Japon tayyareleri Çin takviye kuvvetleriyle gerideki işe hatlarını şiddetle bombardıman etmektedirler.

Şanghai cephesinde

Şanghai 4 (A.A.) — Sakin geçen bir geceden sonra Şanghai cephesinde bombardımanlar yeniden başlamıştır. Central News ajansına göre Japon tankları Paosing yolunda ve Vusung-Şanghai şimendifer hattı üzerindeki Çin mevzilerine taarruz etmişlerdir. Japonların ziyatı ağırdır. Kianguan muntakasında Çinliler Japonların bir taarruzunu geri püskürt-

mişlerdir. Liuhang muntakası muharebenin merkez noktasını teşkil etmeğe devam etmektedir.

Çinlilerin bir muvaffakiyeti

Nankin 4 (A.A.) — Resmî bir tebliğde bildirildiğine göre, dün Lotien-Luihang'da şiddetli bir çarpışma olmuştur. Çin kuvvetleri, merkezdeki köyleri işgal etmişlerdir.

Çin hava kuvvetleri, Yangsepu'ya bir akın yaparak Japon takviye kuvvetlerini imha etmişlerdir.

Japon kuvvetleri, şimal istasyonuna bir hücumla teşebbüs etmişlerse de, müdafa hattının mukavemeti ile karşılaşmışlardır.

Muhasara edilen Japonlar

Nankin 4 (A.A.) — Tsang - Tseu - Su muntakasında Çinlilerin bin kadar Japonu muhasara ettikleri Çin makamları tarafından bildirilmektedir.

Çinlilerin bir tasavvuru

Şanghai 4 (A.A.) — Chefoo'daki Çin memurları, limandaki bütün ecnebi harb gemileriyle vapurlarının 48 saat

zarfında hareket etmeleri lâzım gelmekte olduğunu bildirmişlerdir.

Çinlilerin, Japon harb gemilerinin limana girmelerine mani olmak için dalgakıranı berhava etmek tasavvurunda buldukları tahmin edilmektedir.

Beş Amerikan harb gemisi ile bir çok İngiliz ticaret gemileri halihazırda Chefoo'da bulunmaktadır.

Bir Çin generali kurşuna dizildi

Şanghai 4 (A.A.) — İyi bir membadan bildirildiğine göre, general Li - fuyin, Tatoung'u terkettiğinden dolayı kurşuna dizilmiştir.

İngiliz amele partisinin toplantısı

Londra 4 (Hususî) — Amele fırkası bugün bir toplantı yapmış ve bu toplantıda Japonya'ya karşı boykot ilân edilmesini ve 21 birinci teşrinde toplanacak olan parlamenronun daha evvel toplantıya davet edilmesini kararlaştırmış ve bu kararlarını hükûmete bildirmiştir.

Kabine cuma günü toplanacak ve bu meseleler etrafında ağırlıklı ihtimal bir karar ittihaz edecektir.

Londrada Bir hâdise

Bir Faşist nümayiş Sırasında polisle Komünistler çarpıştı

Londra 4 (Havas muhabirinden) — Sir Mosley tarafında sevk edilen faşist alayı dün akşam şiddetli arbedeler ve gürültüler arasında Times nehrî uzunluğunda ilerlemekte idi.

Internationale ve buna mümasil ihtilâl şarkılarında Rule Britannia gibi vatanî şarkıların sesleri karışıyordu. Birçok kişiler tevkif edilmiştir.

Süvari polisler nümayişçilere hücum etmişlerdir. Nümayişçiler atlarını ayakları arasına kestane fişekleri atmağa başlamışlardır. Polis memurları tarafından etrafları alınmış olan faşistler yanbaşlarında vuku bulan arbedelere iştirak edememişlerdir.

110 kişi tevkif edilmiş, 30 yaralı vardır.

Celâl Bayar Nazilliye gidecek

İzmir, 4 (Hususî muhabirimizden) — Nazilli büyük dokuma fabrikası pazar günü büyük merasimle açılacaktır. Sümer Bank umumî direktörü Nurullah Sümer, hazırlıkları son bir defa daha gözden geçirmek maksadıyla perşembe günü İzmir hareket edecektir.

Fabrikanın açılış merasiminde Başvekil vekili ve İktisat Vekili Celâl Bayarla diğer vekillerin hazır bulunmaları çok muhtemeldir.

Bugün fabrika hesabına 370 balya pamuk satın alınarak Nazilliye gönderilmiştir.

Irak Hariciye Nazırı Çarşamba akşamı gidiyor

Ankara 4 (Hususî muhabirimizden) — Irak hariciye nazırına, yarın akşam hariciye köşkünde bir ziyafet verilecektir. Çarşamba günü öğle vakti de Irak sefirini bir öğle yemeği verecek ve nazır aynı akşam Toros ekspresle Ankaradan ayrılacaktır.

simleri vardır ki banknot aydınlığa tutulduğu zaman her iki tarafında bu figüran görülebilir.

Banknotun her iki tarafı taydus «çelik» tab'dır.

“Bulgaristan yakın bir atide Balkan Antantına girecek,”

Şehrimize gezmek için gelen bir Bulgar ataşesinin Son Postaya beyanâtı

B. İlye Liy, Liakof'un Son Posta'ya hediye ettiği resim

Komşumuz Bulgaristan hariciye nezareti matbuat bürosu ataşelerinden Bay İlye Liakof, şehrimize gelmiş bulunmaktadı. İstanbulda doğmuş olan ve Amerikan kolejinde tahsilini yapan meslekdaşı görerek, kendisinden bu vesile ile Son Posta namına bir mü-lâkat rica ettim.

«— Uzun müddet, içinde yaşadığım, hattâ doğduğum ve çok sevdiğim İstanbulu, sekiz senelik bir ayrılıktan sonra tekrar görmek arzusuyla, ve nezaret almış olduğum bir aylık mezu-niyetimden istifade ederek geldim. İstanbul aynı güzel İstanbul olmakla beraber, çok değişmiş. Yeni binalar, eski harap yerleri doldurmuş ve şehre başka bir parlaklık ve cazibe vermiş. Uyanık Türk gençliği, kendisine hâs bir istidat ve büyük seflerinin idare ve irşadı altında, fevkalâde terakki eserleri gösteriyor. Bu vaziyetten ziyadesile sevindim. Zira ben de onların arasına yaşamış bulunuyorum.

Sonra asıl dikkat ettiğim bir noktada, her sahada Türkün yaratıcı elinin görülmesidir. Bu ise inkılâbın hakikî mânası ve ifadesidir. Ayrıca, kadınınızın siyasî sahada da faal bir rol oynamaları, tayyareciliğe, askerliğe de rin bir aşkla sarılmaları, bütün Avrupada, derin hayret ve takdir hisleri uyandıracak kadar mühim ve mânalıdır.

Bulgaristanın yegâne emeli sulh yolunda müstakar bir surette yürümektir. Komşularımızla dostça geçinmek de, arzularımızın en başında gelir. Bilhassa Türkiye ile, eskiden ve hâlâ da olduğu gibi dostluğumuzun idamesini temenni ederiz. Maalesef, niyet ve maksatlarını bilmediğimiz bazı kim-seler iki memleket arasındaki dostluğu sarsabilecek bir takım haberler neşrediyorlar. Halbuki, biz Bulgarlar, komşumuz Türkiyenin hüsünü niyetini pek iyi bildiğimize, bu haberlerin orada hiç bir tesir yapamayacağına inanıyoruz.»

«— Bulgaristandaki Türklerin vaziyeti nedir?»

«— Bulgaristandaki Türkler herhangi bir Bulgar vatandaşının haiz olduğu kanunî haklara sahiptirler. Bulgaristanda hiç bir Türk aleyhtarî propagandası yoktur ve mevzu bahis de olamaz.

Bildiğiniz gibi, Deliormanda, ilk mektepleri vardır. Muallimlerin hepsi Türktür. Son zamanlarda Türk cemaati malî vaziyetinin biraz bozuk oldu-

Mussolini General Francoya bir tebrik telgrafı çekti

İngilterenin İtalyaya tevdi etmiş olduğu notada neler var?

Salamanka 4 (A.A.) — Dün akşam radyoda General Franconun devlet reisi oluşunun birinci yıldönümü münasebetiyle Mussolini tarafından gönderilen telgraf okunmuştur. Duçe, General Francoyu «medeniyeti tahrip» eden kuvvetlere karşı elde ettiği neticelerden dolayı «tebrik ve Frankist davasının kazanılması için temenniler izhar etmektedir».

2 ilkteşrinde verdiği cevapta General Franco, Duçeye teşekkür etmekte ve Berlin seyahati esnasında elde ettiği büyük muvaffakiyetten dolayı kendisini tebrik etmektedir.

İngilterenin notası

Londra 4 — İngiliz diplomasi mehafli linde elde edilen malûmata göre cumartesi günü Roma hükûmetine tevdi edilmiş olan nota, İspanyada ecnebi müdahalesine tamamen nihayet verilmesi ve gönüllülerin geri alınması takdirinde vaziyetki gerginliğin tamamen zail olacağını beyan etmektedir.

Nota, gönüllülerin geri alınması imkânı hâsıl olduğu takdirde diğer meseleleri ve bilhassa muhariplik sıfatının ta-nınması meselesine temas etmek imkânı hâsıl olacağını ilâve etmektedir.

Nihayet, nota, Londra komitesinde yapılacak müzakereden her halde daha seri ve daha müessir olacak olan üç tarafî görüşme usulünün daha doğru olacağını kaydetmekte, yalnız bu görüşme netayicinin mezkûr komite tarafından teyid ve tevsik edilmesi lâzım geleceğini ilâve etmektedir.

Atatürk Ankarada

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

halde bugün saat 14 de Ankarayı teşrif buyurmuşlardır.

Reisicumhuru, Ankara valisi Tandoğan vilâyet hududunda, Başvekâlet vekili ve İktisat vekili Celâl Bayar Sincan köyünde, Başvekil İsmet İnönü, Etimes'utta, Büyük Millet Meclisi reisi Abdülhalik Renda ve diğer vekiller, şehrimizde bulunan mebuslar, vekâletler müsteşarları ve ileri gelenlerle Ankara mevkii ve merkez kumandanları ve emniyet direktörü istasyonda karşılaşmışlardır. İstasyon iç ve dışını dolduran kalabalık bir halk kütlüsü büyük Önderi hararetili tezahüratla karşılamış ve alkışlamıştır.

Ankara, 4 (Hususî muhabirimizden) — Atatürk ve Heyeti Vekile âzaları ayın yedisinde buradan manevra sahasına hareket edeceklerdir. Manevralar ayın 10 unda başlayacaktır.

gunu gördü, Bulgar hükûmetinden para yardım isteğinde bulundu. Hükümet, bu meseleyi, kendi vazifesi gâtelâki ederek, cemaate malî yardımda bulundu. Türk mekteplerinde hiç bir değişiklik olmadığı gibi, maarif tarafından yeni tayinler de vuku bulmamıştır.»

«— Balkan Antantı meselesinde Bulgar noktaî nazarı nedir?»

«— Bulgaristanın hakikî sulh âşkı olduğunu ve bilhassa dostlarıyla iyi geçinmek istediğini tekrara lüzum görmüyorum. Balkan Antantına karşı hiçbir aykırı fikri olmıyan Bulgaristan hiç şüphe yok ki, yakında bu anlaşmaya girecektir. Böylelikle, orada da ke-di payına düşen vazifeyi yapacaktır. Bay İlye Liakof'a teşekkürler ederek kendisinden ayrıldım.

İbrahim Hoyi

Belediyenin Daveti:

İstanbulun kurutuluş yıldönümünü kutlulama merasimine iştirak edecek olan alay birinciteşrinin 6 ncı günü saat 10 da Sultanahmed meydanında toplanacak saat 10,30 da hareket ederek Taksim meydanına gidecektir. Bu törende bulunmak üzere İstanbulda bulunan saygıvalar, şehir meclisi üyeleri, süel generaller ve üstbaylar, adliye ve mülkiye rüesası, Belediye erkânı, matbuat mümessilleri, siyasi parti başkanları, hayır ve meslek cemiyetleri başkanları, bankalar direktörleri ve imtiyazlı şirketler ve esnaf cemiyetleri reislerinin Taksimde hazırlanmış olan tribüne teşrifleri rica olunur.

Elbise: Jaket atay, silindir şapka. «6739»

Filistinde tevkif edilen ve sürülenler 500 ü buldu

Nasırdâ İngiliz hâkimile yaverini öldürenler Beruta k.çmışlar. Halepte amele birliği kapatıldı. Birliğin reisi ve ileri gelenleri tevkif edildi

Kudüs 4 (Hususî) — Filistinde karışıklık devam etmektedir. Şimdiye kadar tevkif edilenlerin veya sürülenlerin sayısı 500 ü geçmiştir. İngilizlerin Mısırdan yeni kuvvetler celbedeceği anlaşılmaktadır.

Nasırdâ İngiliz hâkimile yaverini öldürenlerin Lübnan hududunu geçerek Beruta vardıkları haber alınmış, bunun üzerine bir İngiliz emniyet memuru kendilerini teslim almak için Beruta hareket etmiştir.

Suriyede hâdiseler

Halep 4 (Hususî) — Polis, amele birliği

Yeni 5 liralıklar on gün sonra tedavüle çıkıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

rih ve 701 numaralı kanun mucibince basılmış olup tedavüle bulunan kâğıt paraları «ebdile karar vermiştir.

15 teşrinievvel 1937 tarihinde tedavüle ilk çıkarılacak kupür, beş liralık kupürdür. Yeni beş liralık kupürün vasıflarını aşağıda bildiriyoruz. İsteyenler yerini banknotun aslı nümunelerini banka-mız ve bütün bankalar gişelerile mal-sandıklarında görebilirler. Bu yeni beş liralıkların tedavüle çıkarılmasına baş-lanmış tarihten itibaren beş sene müddetle eski kâğıt paralar da mecburî olarak tedavül edecek ve bundan sonra müddet zaman müddetli nihayetine kadar yeni beş sene daha Merkez Bankası gişelerinde tebdil edilebilecektir.

Diğer kupürlerin tebdile başlama tarihleri ileride ayrıca bildirilecektir.

Bu yeni beş liralıkların eb'adı 7x15,5 santimetredir.

Rektosu «ön yüzü»: Koyu mavi olup sağ tarafında Atatürkün resimlerini, ortasında renkli bir tezyinat rozetini, «Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası» «11 haziran 1930 tarihli ve 1715 numaralı kanuna göre çıkarılmıştır» ibarele-

merkezinde araştırmalar yapmış ve bazı mızur evrak bulduğundan kapatmıştır. Birliğin reisile ileri gelen Arap, Rum ve Ermeni âzadan 22 kişi tevkif edilmiştir.

Bu hâdisenin üzerine ameleler umumî grev ilân etmişlerdir. Zabta bazı vahim hâdiselerin zuhurunu muhtemel gördüğünden icap eden tedbirleri almıştır.

Kont de Martel muahedeler üzerinde son defa görüşmek üzere yarın Beruttan Şama gidecek, üç gün kalacaktır.

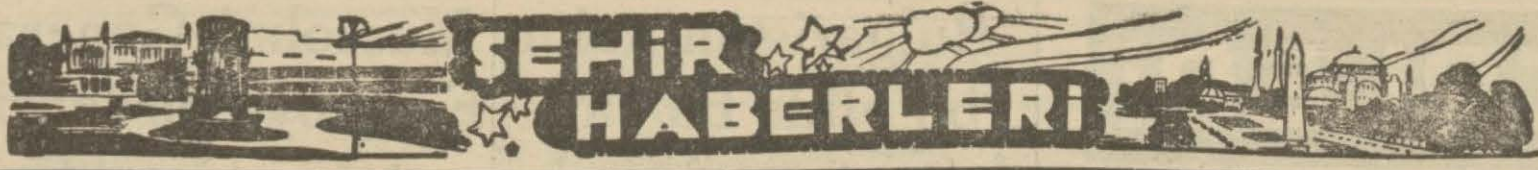
Lübnanda intihabat 24 ve 25 teşrinievvelde yapılacaktır. Seçimin çok hararetili geçeceği tahmin edilmektedir. Şimdiden inzibatî tedbirler alınmıştır.

rini ve bankanın umum müdür ve umum müdür muavininin imzalarını, dört yerinde kırmızı renkte seri ve sıra numaralarını ihtiva eder.

Dört köşesinde madalyonlar içinde ve ortasındaki rozetin üzerinde kıymeti ifade eden «5» rakamları ve üst köşelerde ve rozet üzerindeki bu rakamların altında da yazı ile «Türk lirası» kelimeleri vardır. Orta alt kısmında birer seri ve sıra numaraları ile banka imzalarının bulunduğu mahalde çok küçük yazılarla yazılmış «Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 5 Türk lirası» ibarelerinden ter-tip edilmiş bir fon vardır.

Versosu «arka tarafı»: Yeşil renktedir. Üst ortasında «Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası» ibaresi ve iki üst köşesinde yuvarlak madalyonlar içinde «5» rakamı ile altlarında yarı daire şeklinde «Türk lirası» yazıları vardır. Ortasında esas ziynet «resim» olarak «Ankara güven arıtı» mevcut olup Türk stilinde bir kemerle Türk tezyini sanat motiflerinden tertip edilmiş bir çerçeve ile çevrilidir. Sağ tarafında yuvarlak beyaz bir madalyon içinde kâğıt imalinde filigran olarak tertip edilmiş Atatürkün efijileri «re-

Meyva ve sebze nakliyatı henüz yoluna giremedi

Vasıtasızlık yüzünden haldeki malların bir kısmı satılmıyor. Pazar yerleri hakkında da şikâyetler var

Seyyar satıcıların yeni şekle intibak edememelerinden mütevellid karışık vaziyet devam etmektedir. Bu yüzden hale gelen mallar tamamen satılmamaktadır. Bunun için ilk defa olarak bu pazar günü hal açık bulundurulmuş ve cumartesi gününden kalan mallardan bir kısmı bu sayede satılabilmektedir.

Anadolulu seyyar satıcılar peyderpey memleketlerine dönmektedirler. Şimdiye kadar 90 seyyar satıcı gitmiştir. Bunların gidişleri hal kabızmalarını müteessir etmektedir. Çünkü bunlardan bir kısmı kabızmallardan kredi ile mal almış bulunmakta ve memleketlerine giderken borçlarını ödeme mektedirler.

Bir kısım esnaf da hal ile pazar yerleri arasında nakliyat yapmak müşkülâtından bahsetmektedirler. Bunlar:

— Mevcut arabalar ihtiyaca kifayet etmiyor, nakliye ücreti de pahalı geliyor demektedirler.

Halde bilhassa meyvalar üzerine satış yapılamamaktadır. En âla ayvanın kilosu 3 kuruşa düşmüştür. Kabızmalar buna bir çare bulmak için müzakerelere başlamışlardır. Söylendiğine göre, bunlar, aralarında bir şirket kuracaklar ve küçük nakliye arabaları yapılarak hal ile pazar yerleri arasındaki nakliyat müşkülâtını önleyeceklerdir. Bunun için belediyeye müracaat edeceklerdir.

Pazarlar düne kadar ancak bir

Şehir işleri

Sular raporu iade edildi

Sihhiye Vekâleti, İstanbul belediyesinden şehirde mevcut sular hakkında bir rapor istemişti. Rapor belediye sular idaresi tarafından hazırlanmış, belediye riyasetine verilmiştir. Vali ve Belediye reisi Muhittin Üstündağın riyasetinde ve reis muavini Ekrem, Sihhiye Müdürü Ali Rıza ve Sular idaresi müdürü Ziyadan mürekkep komisyon bu raporu incelemiş, bazı tadilata lüzum gördüğünden raporu tekrar sular idaresine iade etmiştir. Sular idaresi raporda son tadilatı yapacak komisyonu verecektir. Komisyonun tetkiki bittikten sonra rapor, Sihhiye Vekâletine yollanacaktır.

Cerrahpaşada ilâve inşaat

Cerrahpaşa hastanesinde yapılacak mutfak ve çamaşırhane 151 bin liraya bir müteahhide ihale edilmiştir. Yirmi güne kadar inşaata başlanacaktır.

Yeni geçit yerleri yapılıyor

İki güne kadar Karaköyde börekçi fırını ile karşıdaki noktaya ve Galata bonmarşası ile arkasında altıncı şubeye binası bulunan yolun başına birer çivili geçit yeri yapılacaktır. Belediye bundan sonra şehrin işlek sokaklarına koyulacak geçit yerlerinin çivilerini aynı zamanda çakmağa karar vermiştir. Bir haftaya kadar Taksimle, Sultanahmet arasında 56 çivili geçit yeri yapılmış olacaktır.

Yük nakliyelerinin geçeceği yollar

Eminönünden Küçükpazara kadar olan sahil mntakada at arabaları ve yük kamyonlarının geçebileceği sokaklar tahdit edilmiştir. Sokak başlarına konan işaretlerle bu yollar arabacılara gösterilmektedir. Bu semtteki sokaklar dar ve ticaret işleri de bu sokaklarda tekâsüf etmiş olduğundan arabaların gidip gelmeleri müşkülleşmekte, nakliyat bati şekilde cereyan etmektedir. Maamafih belediye yeni usulü tecrübe mahiyetinde tatbik etmektedir.

Yeni profesörler

Geçen sene ölen üniversite hayvanat profesörü Navlin'in yerine Alman profesörlerinden Kossvik, Münhal bulunan hukuk fakültesi ikinci klinik şefliğine Alman profesörlerinden Hekman getirilmiştir.

kaç yerde kurulabilmiştir. Esnaf ve halk, bir çok yerlerde bulunan pazar yerlerinin kendilerine uzak geldiğini ileri sürmekte, değiştirilmesini istemektedirler. Belediye esasen bu sabah pazar yerlerini tecrübe mahiyetinde ihdas etmiştir. Müfettişler bu yerleri tetkik etmektedirler. Tetkikat sonunda icap eden değişiklikler yapılacaktır.

Yerleri değiştirilmesi lâzım gelen pazarlar değiştirilecek, pazarların kurulma ve dağılma saatlerinin tatbikatta zorluk gösterdiği anlaşılırsa yeni saatler ve yeni yerler tesbit olunacaktır. Sabah pazarları gibi akşam pazarları kurulması da düşünülmektedir.

El arabaları

İptidal şekillerdeki seyyar satıcılık kaldırıldıktan sonra esnafın kullanmaya başladıkları el arabaları çirkin manzaralar arz etmeye başlamıştır.

Piyasada görülen el arabaları için de lastik tekerlekli, zarif arabalar olduğu gibi hantal ve gelişigüzel yapılmış olanlar, bisikletten, bebek arabasından muadell bulunanları da vardır.

Belediye, kullanılmasına izin verilecek el araba şeklinin bugünkü ihtiyacı karşılayacak tarzda yapılmasını istemektedir. Bu maksatla her nevi araba nümunesinin kullanılmasına şimdilik ses çıkarılmıyacaktır. Yalnız bir müddet sonra bunlardan kullanışlı olanlar ipka olunacak, diğerleri yasak edilecektir.

Kültür işleri:

Pedagoji Enstitüsünde tedrisat

Pedagoji enstitüsünün Avrupadaki benzerleri arasında iyi bir mevcudiyet gösterebilmesi için yeni âletler getirilecektir. İngiltereye sipariş edilen bu âletler bir kaç hafta akadur gümrüklereimize gelmiş olacaktır. Enstitüye edebiyat ve fen fakültesi talebeleri dört senelik tahsillerinin beşinci sınıfta girebileceklerdir.

Nafia teknik okuluna girme müsabakası

Bu yıl Nafia teknik okuluna kaydıncin müracaat eden talebelerin müsabaka imtihanı dün sabah Üniversite konferans salonunda yapılmıştır. Bu imtihana 500 orta mektep mezunu iştirak etmiştir. Talebelerin imtihan kâğıtları yarın vekâlete gönderilecek ve kazananlar tesbit edilerek alâkadarlara bildirilecektir.

Askerlik işleri:

Şubeye davet

Kadıköy Askerlik Şubesinde: Mutad olan teğrin cebinde aşağıda yazılan doğumular ve sınıflar askere alınacaktır:

1 — Yaşlıları askere gittikleri halde şimdiye kadar askere gitmemiş olan (316 - 331 dahil) doğumluya kadar süvari, topçu, istihkâm, muhabere, demiryolu, nakliye, müzika, hava, sınıflarından olanlar.

2 — (316 - 332 dahil) doğumluya kadar, jandarma, gümrük, deniz sınıfları.

3 — 316 doğumlulardan (329 dahil) gayri islâmlar.

4 — Yukarıda yazılı maddede gösterilen doğum ve sınıflardan deniz erleri 15/10/937 tarihinde şubede toplanacaklar, ve o gün sevk edileceklerdir.

Süvari, topçu, nakliye, istihkâm, müzika, muhabere, demiryolu, hava sınıflarından olanlar. 20 - 10 - 937 tarihinde şubede toplanacaklar ve o gün sevk edileceklerdir.

5 — Gayri islâmlar 21 - 10 - 937 de şubede bulunacak ve o gün sevk edileceklerdir.

6 — Deniz sınıflından bedel verecekler 14 - 10 - 937 günü akşamına kadar.

Çağrılan diğer sınıflardan bedel verecek islâmlar 19 - 00 - 937 günü, gayri islâmlar 20 - 10 - 937 akşamına kadar bedellerini vermeye başlayacaklardır. Bu tarihten sonra bedel kabul edilemez.

7 — Çağrılan erler 12 - 10 - 937 günü akşamına kadar şubeye gelerek yoklamalarını yaptırmış olmalarıdır.

İstanbulun Kurtuluş Bayramı

Yarın Sultanahmedden Taksim kadar bir yürüyüş yapılacak. Güzel bir program hazırlandı

Yarın İstanbulun kurtuluş bayramıdır. Bayram büyük tezahüratla kutlanacaktır. Bunun için bir program hazırlanmıştır.

Bayram münasebetile şehir donanacaktır. Gece de fenerlerle aydınlatılacaktır. Merasime askerî kıt'alar, mektepler, cemiyetler ve halk iştirak edecektir.

Askerler, mektepliler ve cemiyetler yarın sabah saat 9 da Sultanahmet meydanında toplanacaklardır. Saat 10 da 21 pare top atılacaktır. O esnada herkes bir dakika ihtiram vaziyetinde duracaktır. Top sesleriyle beraber limanda bulunan bütün vapurlar düdüklele kurtuluş bayramını tesid edeceklerdir.

Deniz ve karadaki bütün nakil vasıtaları da bir dakika oldukları yerlerde duracaklar ve İstanbulu bu büyük sevince kavuşturan şehitleri anacaklardır.

Sultanahmedden saat 10,30 da hareket edilerek Taksim meydanına gidilecektir. Taksim meydanında tribün yapılmaktadır. Tribünde İstanbulda bulunan meb'uslar, vali ve belediye reisi, Şehir Meclisi âzaları, Generaller ve subaylar, matbuat mümessilleri vesair zevat yer alacaklardır.

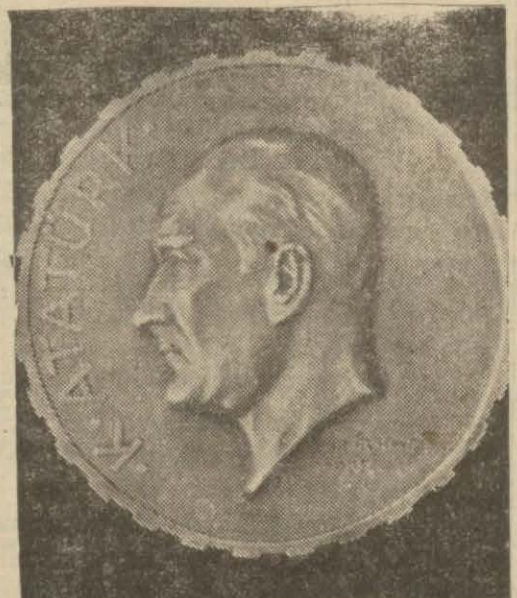
Taksim Cumhuriyet âbidesi önünde bayrak çekme merasimi yapılacaktır. Müzika istiklâl marşını çalacaktır. Bundan sonra İstanbul şehri namına, belediye tarafından âbideye bir çelenk konacak ve nutuklar söylenecektir. Müteakiben geçit resmi yapılacaktır.

Öğleden sonra saat 16 da belediye reisi ve şehir meclisi âzalarından, cemiyetler mümessillerinden, parti başkanlarından mürekkep hey'etler İstanbul komutanlığına giderek halkın ordumuza şükranlarını arzedecektir.

Gece programı

Taksim meydanında şehir bandosu millî parçalar çalacaktır. Saat 20,30 da kahraman ordumuz şerefine Perapalasta vali ve belediye reisi tarafından bir ziyafet verilecektir.

Kömür sergisi madalyaları geldi

Ankara enternasyonal kömür sergisine iştirak eden firmalardan birincilik, ikincilik, üçüncülük kazananlara verilecek olan madalyalar altın, gümüş ve bronz olarak Almanyada yapılmıştır.

Madalyaların orijinalini san'atkar Münir Hayri yapmıştır. Madalyalar Almanyadan gelmiştir. Bunlar 12 ecnebi memlekette 119 müesseseye gönderilecektir.

İki otomobil çarpıştı

Fakat otomobillerle alâkası olmayan bir yaya öldü

Dün öğle üzeri, Haydarpaşa nümüne hastanesi önünde bir otomobil kazası olmuş, bir araba sürücüsünün ölümlüyle neticelenmiştir. Hâdise şöyle cereyan etmiştir:

Bir hususi otomobil, ağır ağır, Nümüne hastanesi önünden Haydarpaşaya doğru giderken arkadaşın da, şoför Sadettinin idaresindeki bir yük kamyonu, sür'atle gelmiş, Sadettin kamyonu idare edememiş, hususi otomobile

hızla çarpmıştır. Bu çarpma neticesinde, hususi otomobil bir hayli ileri fırlamış, otomobilin önünde ağır ağır gitmekte olan bir yük arabasının sürücüsü Tahir oğlu İbrahimi altına almıştır. İbrahim, otomobilin altında, aldığı yaraların tesirile çok geçmeden ölmüştür.

Her iki otomobili kullananlar da yalananmış, tahkikata başlanmıştır.

Pollste :

İlaç yerine tuz rnhu içmiş

Kalaycı Yorgi isminde biri yanlışlıkla ilaç yerine tuzruhu içmiş ve kaldırıldığı Cerrahpaşa hastanesinde ölmüştür. Cesedi muayene eden tabibi Adli Salih Haşim, morga kaldırılmasına lüzum görmüştür.

Tapeden inme kaza

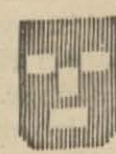
Taksimde Kırılgaç sokağında oturan Sotiri oğlu Yani, Tarlabası civarında Karnavula sokağında geçerken, 29 numaralı apartmanın en üst katından düşen 3 kilo ağırlığında bir tuğla başına isabet etmiş, ağır surette yaralanmıştır. Yaralı çocuk ifade veremeyecek bir halde hastaneye kaldırılmıştır. Tuğlanın nasıl düştüğü tahkik edilmektedir.

Bir otomobil ağaç çarptı

Topkapıda Bayezidağı mahalesinde Cami sokağında oturan şoför Servet, 2647 numaralı otomobile, Zincirlikuyudan Büyükdereye giderken, Zincirlikuyu civarında, asfalt yol üzerinde direksiyonu idare edememiş, otomobil bir ağaç çarparak hendeğin içine yuvarlanmış ve parçalanmıştır. Şoför Servet de kaza esnasında muhtelif yerlerinden yaralanmış ve hastaneye kaldırılmıştır.

Bir kadın tramvaydan düştü

Şişlide Osmanbeyde Ahmetefendi sokağında Polisini apartmanında oturan Haçık kızı Sürpik, Beyoğlunda, tramvayın arka sahanlığında, kapının yanında dururken müvazenesini kaybederek yere düşmüş ve muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Tramvayın bilcisi 288 numaralı Mustafa yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

saat 20 - 30 da

DRAM:

KURU GÜRÜLTÜ

3 perde 16 Tablo

Yazan: Shakespeare

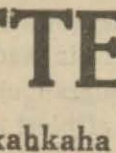
Türkçesi: M. Şükrü

OPERET:

Oyun yoktur

ERTUĞRUL SADI TEK

Bu gece (SUADIYE) plâjı (kapalı) kışlık kısmında (ERKEKLER) 40 indan sonra azarlar)

Eskisinden Daha sarışın ve daha endamlı sevimli küçük artist

SHIRLEY TEMPLE

Öntümüzdeki Perşembe akşamından itibaren

ZENGİN ÇOCUĞU

Fransızca sözlü filmi ile

SARAY SİNEMASINDA

görünecektir. Birbirinden zevkli ve eğlenceli binbir sahne ile dolu olan bu film, küçükleri eğlendirecek ve büyükleri teshir edecektir.

Çocuklara mahsus fiyatlar : 20 ve 25 kuruş.

LILIAN HARVEY
HENRI GARAT

ÇİFTE KUMRULAR

Yakında
TÜRK
sinemasında

1000 kabkaha - 1000 zevk - 1000 sevişme

Arif Oruç hakkındaki dava sukut etti

**İstanbul müddetumumiliği, Ağırcezanın
verdiği bu kararı derhal temyiz etti**

Arif Oruç Ağırceza mahkemesinde maznun mevkünde

Pariste tabettirdiği «Yarın» isimli broşürde taklîbi hükümet gayesile neşriyat yapmak ve Türk teşkilâtı esasıye kanununu değiştirmeye teşebbüsten suçlu Yarınca Arif Orucun muhakemesine, dün Ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir. Mahkemenin önu sabah saat 8 den itibaren dolmağa başlamış, muhakeme saatinin yaklaştığı sırada, hıncahınç bir vaziyet hâsil olmuştu.

Duruşma başladığı zaman, mahkeme salonu büyük bir halk kalabalığı ile dolmuş bulunuyordu. Maznunun yanında dört jandarma neferile bir onbaşı vardı. Herkes yerine geçip, sükûnet avdet ettikten sonra, müddeiumumî muavini Sadun, mütaleasını okumağa başladı ve hülâsatan dedi ki:

« Arif Orucun 29/9/1937 tarihli istidasında, talebettiği hususat tetkik olundu. Maznunun hakkındaki evrakın müddeiumumilikten doğrudan doğruya mahkemeye gönderilmeyerek, hakkında ilk tahkikat açılmasında, kendisinin iddia ettiği gibi, kanuna aykırı bir vaziyet yoktur. Matbuat kanununun 56 nci maddesi, Ağırcezanın vazifesi dahilinde olan suçlardan gayrisinin iddianameyle doğrudan mahkemeye sevkedileceğine aittir. Bu itibarla, suçlunun usule müteallik itirazı yararlı değildir.

Arif Oruç hakkındaki takibat ne ceza kanununun 158 ve 159 uncu maddelerine ve ne de matbuat kanununda yazılı maddelere istinat etmektedir. Suçlu, Türk ceza kanununun 146 nci maddesine tevfikân, muhakeme edilmesi talebine, Ağırcezaya verilmiştir. Takibatına başlanılan suç, maznunun istidasında olduğu gibi, bir nevi matbuat ve neşir suçu değil, ceza kanununun hükümlerine dahil memnu fiillerdendir.

Af kanununun 14 üncü maddesi mucibince, firar halinde bulunan suçlular, kanunun neşri tarihinden itibaren geçen ilk üç ay zarfında hükümete müracaatla, teslim olmazlarsa, af kanunundan istifade edemezler. Burada, «firar halinde olmak» tabirinin de izah edilmesi lâzımdır. Firar halinde olmak, bir suçtan dolayı hakkında takibat yapılan şahsın usulü dairesinde aranmasına rağmen ele geçirilmemesi ve salâhiyetli hâkim huzuruna çıkarılmaması demektir.

Arif Oruç hakkında dava ikame edildiği zaman, kendisi Türkiye'de olmadığından, «Hâkimiyeti Milliye» gazetesinin 12 birinciteşrin 1933 tarihli nüshasında usulün 37 inci maddesine göre neşredilene celpname ile maznun sorgu hâkimliğine davet olunmuş, fakat buna icabet eylememiştir. Arif Oruç, bu sebepten dolayı firarı sayılmaktadır. Yoksa, maznunun dosyada mevcut 24-6-937 tarihli istidasında da beyan ettiği gibi, tedavi maksadile ve pasaportla Avrupaya gidişinin, firar halinde bulunmak tabiriyle hiç bir alakası yoktur. O tarihte hakkında bu noktadan bir takibat dahi yapılmış değildir.

Arif Oruç af kanununun 12 nci maddesine temasa, dava mevzuu olan broşürlerin 28 temmuz 1933 ten evvel 16 ve 18 haziran günlerinde Sivas ve Giresona gelmesinin nazarı itibara alınarak, af kanunundan istifade cihetine gidilmediğini beyan ediyor. Kanunun her maddesinin ayrı ayrı işe uydurularak, manalandırılması halinde bu neticelere varmak mümkündür. Suçlu; 14 üncü maddeyi tetkik ederken, bu maddenin 9 uncu maddesi ile mukayyet olduğunu beyan ettiği halde, 12 nci madde hükmünü mutlak olarak kabul etmekte ve biraz evvel söylediğimiz gibi işine uygun şekilde manalandırmaktadır. Halbuki, 12 nci mad-

HÂDİSELER KARŞISINDA

Radyoya dair

- Radyoda dalga niye derler?
- Taksitleri ödememiye!

Radyoda konferans başlayınca erkek önünü ilikledi, karısı sordu:

- Niye önünü ilikledin?
- Söz söyleyen bizim müdür de...

Radyo meraklıları konuşuyorlardı:

- Bahçesaray nereye düşüyor?
- Bükreşin biraz altına!
- Ya Kahire?
- Lüksemburgun tam üstünde!

Coğrafya muallimi konuşuyorlardı duydu, kendi kendine söylendi:

- Ne cahil şeyler!..

— Radyonu neye sonuna kadar açıyor sun?

— Karımın sesinden bir derece yüksek olabilmesi için!

— Radyon olmadığı halde neye anten kurdun?

— Mahalleli radyom var zennetsinler diye!

— Karım ömründe bir defa sözümü keşemedi..

- Ne vakit?
- Radyoda konferans verdiğim vakit!

İsmet Hulusi

de-de 14 üncü madde ile takyit edilmiştir.

Arif Oruç firar halinde bulursa veya af kanununun neşirinden itibaren geçen ilk üç ay zarfında hükümete müracaat ederek, teslim olsaydı pek tabiidir ki, bu kanundan istifade edecekti. Ancak, takibat sırasında firar halinde oluşu ve üç ay zarfında teslim olmayışı, maznunun bu kanun hükümlerinden istifadesini ref'eylemiştir.

Burada şu izahatı vererek kanun hükümlerini yanlış anlamış olduğunu kendisine bildirdikten sonra, «medeni bir heyeti icimaiyenin nâzımı olmak lâzım gelen müdevvenatı kanuniyenin halelden vika yesini ve tamamı tatbikini görmek istediğini» söyleyen maznuna işinin Türk adliyesine yakışan bir tarzda ve bütün kanun hükümlerine uygun surette takip olunduğunu beyan ederim. Bundan başka, kendisine «mevhum bir takibat dosyasile zuhul eseri olarak» mahkemeye sevkolunmadığını da hatırlatırım.

İddianame serdoldunduktan sonra, reis Refik Omay maznuna bir diyeceği olup olmadığını sordu. Arif Oruç cürmününün 1881 numaralı kanunun (matbuat kanununun) 28 inci maddesine uygun bulunduğunu ve iddiasına mutabık olduğunu söyleyerek, dedi ki:

« Firari olmak haline gelince, ben firari sayılamam. Vaziyetim olsa olsa bir gaybubet sayılabilir.»

Bundan sonra mahkeme heyeti, müzakereye çekildi ve «suçlunun irtikâp ettiği cürmünden matbuat kanununa dahil cürümlerden olmadığına göre, Arif Orucun bu yoldaki iddiasının reddolunduğu, suçlunun af kanunundan istifade edemeyeceği neticesine varıldığı» bildirildi. Müteakiben Reis, suçluu isticvaba başladı:

« Siz, Pariste tabettirdiğiniz Yarın isimli broşürü memleket dahiline sokmağa teşebbüs etmişsiniz. Bu broşürde taklîbi hükümet gayelerine müteveccih neşriyat yapmışsınız. Ne dersiniz? »

« Acaba hariçten her hangi bir kimse böyle bir broşür neşrederek, bu broşürde benim ismimi de kullanmış olsa ve (Devamı 10 uncu sayfada)

ZİRAAT BAHİSLERİ

Sığır derilerinin en büyük düşmanı: Nokra hastalığı

Derileri delik deşik bir hale getiren Nokra hastalığını köylü çok iyi bilir. Birçokları kışın iyi beslenen sığırların yazın çayıra çıkınca mutlaka kendiliğinden nokralandığı kanaatindedir ve asıl fenası bunu ehemmiyetsiz saymalarıdır.

Bilhassa doğu illerinin iktisadî bünyesine çok uygun gelen hayvan yetiştiriciliğinin, yurdun bu bölgesine önemli bir geçim ve kazanç kaynağı olduğu şüphesizdir. Fakat itiraf etmek zorundayız ki, bu yerlerdeki hayvan yetiştiriciliğimizden; köylünün elde ettiği kazanç, onu müteazayit bir refaha götürmekten henüz uzaktır. Tabiatın başladığı imkânlarla dayanarak adetâ, kendi kendine oluveren bir şekildeki hayvancılığın, bugünkü şartlarla bunu temin etmesi imkânsızdır.

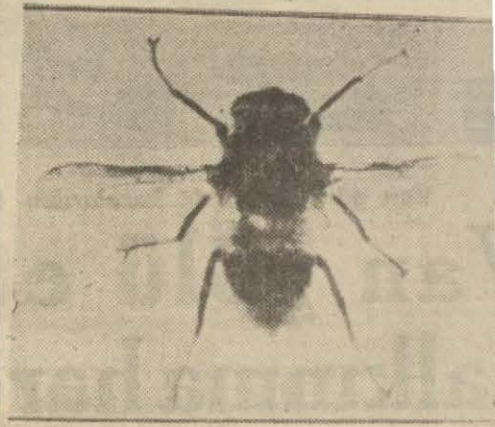
Türlü ihtiyaçlar karşısında, yeni yeni şekillere giren sanayi, kendisine iptidaf maddeyi hazırlayan işlerin de aynı karda inkişafını icab ettirmektedir.

Şark illerinin sığırları süt, et ve deri bakımından oldukça iyi bir haldedir. Fakat bu iyilik derecesi, bugünkü isteği hiç tutmuyor. Bilhassa yurdun bir ihraç mahlû olan derilerimizi küçük çapta ve nokra ile mahlûl buluyorlar. Sığırlarımızın derilerini berhad eden bu hastalık, milli bir servetimizin ihraç kıymetini azalttığı gibi onların gerideki verimlerini de o nisbette azaltmaktadır. En itimad edilen salâhiyetler istatistik ve ağızlarına göre bugünkü deri çıkarımımızın % 20 si nokra ile mahlûldür. Sığır derilerini delikli ve kusurlu bir hale sokan âmil, köylünün çok iyi tanıdığı nokra hastalığıdır. Fakat benim burada anlatacağımız onların pek azı bilir. Pek çoğu kışın iyi beslenen sığırların yazın çayıra çıkınca mutlaka kendiliğinden nokralandığı kanaatindedir ve asıl fenası bunu ehemmiyetsiz saymalarıdır.

Nokralı sığırların omuz başlarından, sağrılarına kadar olan sırt kısımlarında, bir takım urlar göze çarpar ki, bu urların ekserisi bazan cerahatlı bir yara halini alır. İki parmak arasına alınarak diblerinden sıkılırlarsa, içlerinden bir kurdun fırladığı da hayretle görülür. İşte sığırların sırtına yaralı urlar açan, onu canlı iken rahatsız ettiği kadar, kesildikten sonra da etçe ve bilhassa derice yaramaz hale getiren hep bu kurdur.

Bu kurdu da orada meydana getiren, yukarıda resmini gördüğümüz; fen dilinde (*Hypoderma bovis*) diye anılan (*Nokra sineği*) dir. 13-15 milimetre boyunda, siyah ve çok tüylü olan bu (Parazit = Tufeyli = Ehti) böcünün mayıs ve haziran aylarında, sığır sürüleri üzerinde uçuştugu görülür. Viziltisi ile hayvancıkları deli divane eder. İşte bu uğursuz sinek, sığırların sırtına inip kalktıktan, tüylerin üstüne 1-1.5 milimetre büyüklüğündeki yumurtalarını bırakır. Bu yumurtalardan az sonra birer sürfe çıkar ve hayvan vakit vakit derisini yaladıkça, bu ehti mahlûklar da dili ile boğazına geçerler.

Sürfeler boğazdan (Meriden) geçerken onun iç zarına (Gışayı muhatısına) yapışıp kalırlar. Artık Allah selâmet versin! Buradan daha içeri örgelere geçerek tâ, sırtına kadar yürürler ve bu yürüyüş aylarca devam eder. Nokra kurdu bu yürüyüş esnasında mütemadiyen

Hypoderma bovis = Nokra sineği

büyür. Boğaza girdiği zaman 2-3 milimetre kadar bir şeyken, sırt derisine vardığı zaman 20 milimetre olur. Nihayet çayıra ulaşınca orada konuklayarak büyümesini 30 milimetre kadar vardır. Derinin zamanla tahriş edilmesi yüzünden orada bir şişkin ur meydana gelir. Günün birinde de yara halini alır. Mayıs - Mayıs ayına doğru bir sabah erkenden buradaki Nokra kurdu yerinden fırlayıp düşer. Bu esnada yumuşak toprağa, yahut bir çürüntüye rastlarsa, içine dalarak sürfeliktan - şüfeyrelî döner. Esmerimtrak renkte olan kurdu 12-13 saat sonra siyah bir renk alır. Haziran ayı içinde de (yani 25-30 günlük bir uykudan sonra) şeyen yulki gibi yarı karıda resmini gördüğümüz sinek şeklide ve yeni bir Nokra sineği olarak meydana çıkıp uçuşmağa başlar.

Görülüyor ki (*Hypoderma bovis* = Nokra sineği) ömrünün yalnız sinek halinde dınsında, boncuk halini toprakta, ve aslında 10 ay süren kurd devresini de (Parazit = Tufeyli = Ehti) bir halde hayvanın ve deri örgesi içinde geçirmektedir. Bunun için kanaralarda kesilen sığır etlerinde bu nokra kurdlarına muayene baktarlarının rastladıkları olur. Velhasıl sığırın kendine olduğu kadar insanlara zararlı olur.

Buna karşı yapılacak tedbirlere gelince: Mesele çapraz olmakla beraber dünyanın başka yerlerinde önüne geçilebilmiştir. İşin başı sürfelerin hayvanın içine geçmesine mâni olmak, sonra da ehti böcünün kökünü kurutmaktır. İlkincisi için; hayvanları sık sık tımar etmek, temizlemek ve böylelikle durdururken yalanmalarına mâni olmak zımdır. Sonra hazır satılan bazı ilaçlarla hayvanı banyo etmek, silmek üzerinde bulunabilecek sürfeleri öldürmek icab eder. Kaşınmayan, temiz taranıp kanan bir hayvan, boşuna yalanmaya için üzerinde bir şey bulursa da boğazına geçemez. İlaçlanmış olursa bun zaten ölmüş bulunurlar. İkincisi için; hayvanların sırtlarındaki nokraları mütemadiyen sıkıp ayıklamak lâzımdır böylelikle kemale erişip sinek olmasın meydan kalmamasın.

Köylülerimiz, hayvan bakımının fenâ icablarına gerektiği kadar önem vermezlerse derdi ortadan kaldırmak % 90 laylasır.

Tarım

GÖNÜL İŞLERİ

Okuyucularımın Sorgularına Cevaplarım

Sökede Bayan «Z. Z.» ye

Eskiden Anadolumuzda bir yavuklu kelimesi vardı. Büyük şehirlerde bunun mukabil olarak nişanlı kelimesi kullanılırdı. Yeni işitilmeye başlanan Flört kelimesinin bunlardan hiç biri ile alakası yoktur, bu kelime İngilizceden alınmıştır, mülâfate ile başlamış, henüz ciddiyetten uzak bir aşk manasına gelir. Flörtüm denildiği zaman söyliyene bu şekilde bir aşkla bağlı olan kadın veya erkeği anlarız. «Tutkun» ve «baygın» kelimeleri ile türkçeye çevireyim dedim, olmadı. Fakat bunu bana sormak sizin aklınıza nereden geldi? Onu söyler misiniz?

Sökede Bayan Muzaffere:

Bu yıl balolarda filhakika uzun etek

modadır, fakat her suvare için yeni bir elbise yaptırıp bir defa kullandıktan sonra Femme de Chambrelarına hediyeye eden kadınların zengin memleketlerinde değil, bence elinizde bulunanlarla idare ediniz.

Ankara'dan Bay (R. N. Ş.) ye:

Kızın tercih ettiği meslek gerçekten çok şereflidir, gerçekten çok verimlidir. Fakat başarabilmek için girmek isteyen kalbinde aşk ister. İsteksiz yapılmasından da yapılmaması müreccaktır. Kendi arzunuza göre hareket ediniz. Kabiliyetlerinizin ölçüsünü kendiniz daha iyi bilirsiniz.

Aydında Bay (K. C.) ye:

Kinci bir karakteriniz varsa münakeyyayı karşınızdakinin asabi bir zamanında yapmaktan çekininiz. Bilmiyerek, istemiyerek öyle bir cümle sarfedebilir ki bilâhare unutamazsınız.

TEYZE

Bacaksızın maceraları:

Yağmur

MİZAH

Doktorlar kursu açılıyor

Yazan: İsmet Hulûsi

Etibba Muhadenet Cemiyeti azasını fevkalâde bir içtimaa davet etmişti. Bütün doktorlar içtima saatinde cemiyete gelmişlerdi. Riyaset kürsüsüne Mazhar Osman çıktı.

Mazhar Osman — Arkadaşlar, bugünkü vakitsiz toplanmamızın esbabını izah etmek isterim.. Son Posta gazetesinde Muhittin Birgen imzasıyla çıkan bir yazı bizi buraya topluyor.

Hafız Cemal — Hayır, bayım, bu işde bir zühul olsa gerek! Bendenizi buraya

Bay Muhittin çağırmadı. Cemiyetin bir tezkeresi üzerine kalkıp geldim.

Mazhar Osman — Orası öyle amma o tezkerenin yazılmasına onun makalesi sebep oldu. Muharrir yazısında «muallimler için nasıl kurslar açılıyorsa doktorlar için de kurslar açılmalıdır» diyor.

Ali Şükrü — Muvafık bulurum. Bilhassa bu kursta hüsnühat dersi görmeliyiz. Çünkü çoğumuzun yazılarını, benim, diyen eczacı okuyamıyor.

Arka sıradan bir ses:

— Bu kursta bilhassa mimarlığa aid dersler görmemiz elzemdir. Günün birinde hepimiz için faydası olur.

Mazhar Osman — Mesele zannettiğiniz şekilde değil, bu kurslarda biz doktorluk öğrenecekmiz.

Muzaffer Şevki — Biz doktorluğu mektebde öğrenmedik mi? Alaylı doktor değiliz ya!

Galib Ata — Hiç birimiz alaylı değiliz amma içimizde alaycılar çok!

Şükrü Hazım — Bu bir sinir meselesidir. Elektrikle tedavisi imkânı vardır.

Mazhar Osman — Neyin? Şükrü Hazım — Alaycılığın!

Fahreddin Kerim — Müsaade edersem ben de fikrimi söylüyeyim.

— Göremiyoruz, sen kimsin, in misin, cin misin?

Fahreddin Kerim — Ne inim, ne de cinim, sizin gibi beni ademim!

— Beni adem dediğin elle tutulur, gözle görülür. Elle tutulup tutulmadığını bilmiyoruz amma gözle görülüyorsun!

Mazhar Osman, Fahreddin Kerimi yakalar. Kürsünün üzerine koyar.

Fahreddin Kerim — Şimdi gördünüz ya!

Hafız Cemal — (Yanında oturan İhsan Samiye döner) Bay İhsan Sami, ben gözlüğümü evde unutmuşum, göremiyorum.. Gözlüğünü ver de bakayım!

Fahreddin Kerim — Susun da beni dinleyin.

Murad Cankat — Ağzımızla dinleyecek değiliz ya, kulağımız sizde..

Sani Yaver — İsterseniz kulaklarımızı kesip size verelim. İstedığınız yere götürün, orada onlara anlatın!

Mazhar Osman — Sonra kulaksız mı kalalım?

Sani Yaver — Zarar yok, ben sağ oldukça kalmazsınız. Size yenisini yaparım.

Fahreddin Kerim — Efendim şakaya gelir tarafı yok. Bu gazeteciler bizi çocuk gibi sıraya oturtup yeniden okutmak istiyorlar.

General Kadri Raşid — Pek fena da olmaz; bana tedavi için getirdikleri bazı çocuklar bize nazaran daha çok bilgili, onlar gibi olmamız için okumamız lâzımdır. Geçende bir buçuk yaşında bir çocuk getirmişlerdi. Tamam sekiz lisan biliyordu.

Hafız Cemal — Arabca da biliyor muydu?

Kadri Raşid — Biliyordu ya? Arabca lâ, dedi, fransızca maman, dedi, türkçe baba, dedi. İngilizce yes, dedi. Almanca yah, dedi, İtalyanca makarna, dedi.

Mazhar Osman — Çince de söyledi mi? Kadri Raşid — Söyledi zannederim. Fakat çince bilmediğim için manasını anlayamadım. Cibicibi gibi bir şey dedi.

Mazhar Osman — Baylar lâfa karışmayın da beni dinleyin.. Kursu açıp ye-

ni baştan doktorluk öğrenmemiz doğru olur mu?

Osman Şerafeddin — Benim yeni yaptığım apartımın kalfası doğru mu, eğri mi anlamak için şakul dedikleri bir şey kullanıyordum. Onu getirelim de doğru olur mu, olmaz mı anlayalım!

Bavteriyoloğ Fethi! — Bu işin bilkim-ya tahlilini isterim.

İbrahim Etem — Bana havale edin, ben tahlil ederim.

Mazhar Osman — Yahu, kandan filân bahsetmiyoruz, bir yazdan bahsediyoruz. Bilkimya tahlil edilir mi?

İbrahim Etem — Neye edilmesin, mürekkebin cinsi, kâğıdın cinsi tezahür eder.

Zühtü Rıza — Mürekkebin cinsi dediniz de, benim yaptığım mürekkepleri nasıl buluyorsunuz onu sorayım..

Muzaffer Esad — Yahu burada boşuna çene çalıyoruz. İş biraz açalım.

Operatör Bürhaneddin — Şimdilik imkânı yok, açamayız.

Muzaffer Esad — Neye? Bürhaneddin — Neşterlerim' yanına almadan geldim. Bir ameliyat olduğunu bilseydim herhalde unutmazdım.

Mazhar Osman — Ameliyat filân yok, bir mesele var, mesele!..

Murad Cankat — Hesab meselesi mi, cebir meselesi mi?

Mazhar Osman — Cebir meselesine benzer, çünkü bizi yeniden okumaya cebredeceklers.

Cerrahpaşalı Rüştü — Ne olur, biz de okuyoruz.

Salim Ahmed — Ben de derslerin radyo vasıtasıyla verilmesini muvafık bulurum. Derslerden istifade etmeyen doktor kalmam! Hem bu sayede bütün doktorlar da birer radyo edinmiş olurlar. Ben İstanbul radyosunda konferans verdikçe de kendilerini selâmlamak imkânını elde ederim.

Mazhar Osman — Bunlar teferrüt! Fahreddin Kerim — Bu yeni bir hastalık mı?

Mazhar Osman — Hangisi? Fahreddin Kerim — Teferrüt denilen! Mazhar Osman — Hayır eski hastalık.

Hafız Cemal — Bizim Hacı Kemal Bey merhum sağ olsaydı, ona sorardık. O eski hastalıkların hepsini bilirdi.

Hakkı Hayri — Artık kâfi, muayenehanede hastalar birikmişlerdir. Bir karar verelim.

— Verelim.

— Okuyacak mıyız, okumayacak mıyız, reye koyalım.

Reye konur. Ekseriyet kursun açılmasına rey verirler.

Hafız Cemal — Mademki kurs açılıyor ve biz mektebe başlıyoruz. Ben de bu vesile ile bir dua okuyayım:

— Hah hay okuyun.

Hafız Cemal — İnna leke ve inna aleyke, — Amin!

Hafız Cemal — Hiç birimizin üstünde, başında olma bir leke.

— Amin!

Hafız Cemal — Hepimizin işleri âsân, evleri apartıman, muayenehaneleri birer han ola!

— Amin!

Hafız Cemal — Hastalarımızın adedlerini tezyid, hepimizin ömürlerini müzeyyen eyliye!

— Amin!

Hafız Cemal — İşbu mecliste hazır bilimcümle etibbanın otomobilleri kesir, ilaçları eksir ola!

— Amin!

Hafız Cemal — Yeni açılacak kursa devam edecek olanlara zihin açıklığı ih-san eyle!

— Amin!

Dua bitmiştir. Duadan sonra tekrar Mazhar Osman kürsüye çıkar.

— Şimdi arkadaşlar kursa aid teferrüt üzerinde müzakereye başlıyoruz. Evvelâ dersleri tesbit edelim.

Ali Şükrü — Benim ilkmekteb muallimlerinden bir arkadaşım var. Onu çağırarak ta programlarını söylese biz de aynen tatbik etsek olmaz mı?

Fahreddin Kerim — Muharrir Osman Cemal var, o da benim arkadaşım, birkaç mektepte muallim. Gelse de o ders versin!

— Kabul!

Osman Cemal çağırılır. Gelir, kürsüye çıkar:

Osman Cemal — Çocuklar! Bakın ben size muallimlik etmeyi üzerime aldım. Fakat sınıfta gürlütlü, patırtı istemem, içinizden bir tanesinin yan baktığımı filân görürsem; kulağımdan yakalar, kapı dışarı atarım.

Cerrahpaşalı Rüştü — Bay muallim, bay muallim..

Osman Cemal — Ne var, ne oluyor? Rüştü — Yanımda oturan Şükrü Hazım beni konuşturuyor.

Osman Cemal — Susun bakayım. Konuşturmak, konuşmak yasak. Evvelâ ufak bir imtihan yapmak isterim. (Salim Ahmed) sen kalk ayaga bakayım.

Salim Ahmed — Efendim!

Osman Cemal — Fiil neye derler? Salim Ahmed — Efendim filin hortumu vardır.

Osman Cemal — Fil değil, fiil! Salim Ahmed — Yanlış mı telâffuz ettim, bir daha sefere tashih ederim. O büyük hortumlu hayvanın adı demek fil değil, fiil!

Osman Cemal — Siz oturun. (Fahreddin Kerime) Siz kalkın. İçmek fiilinin mazî şühudisini tasrif et!

Fahreddin Kerim — Ben içmedim, sen içtin, o içti, biz içmedik, siz içtiniz, onlar içtiler.

Osman Cemal — Bu nasıl tasrif, kimi müsbet, kimi menfi!..

İbrahim Zati — Yeşilaycı tasrifi böyle olur.

Osman Cemal — (İbrahim Zatiye) Bu ne kelimedir?

İbrahim Zati — Hangisi? Osman Cemal — Bu, dedik ya! General Kadri Raşid — Ben biliyorum.

Osman Cemal — Öyleyse söyle. General Kadri Raşid — Çocuklar, suya «Bu» derler.

Osman Cemal — Ali doktora gitti, deyince ne olur?

General Kadri — Muayene edilir. Osman Cemal — (Operatör Bürhaneddine) Ali doktora gitti cümlesinde fail nerededir?

Bürhaneddin — Aramak lâzım efendim.

Osman Cemal — Arayın öyle ise! Bürhaneddin — Aradım amma bulamadım. Bir radyografisi yapılırsa meydana çıkar.

Osman Cemal — (M. Kemale) Alinin midesi ağrıyor.

M. Kema! — Muayene etmeden bir şey söyleyemem.

Osman Cemal — Hayır canım cümleyi tahlil edeceğiz. Ali ne?

M. Kema! — Hasta!

Osman Cemal — Hasta değil, fail!

M. Kema! — Hasta değil olur mu, mademki midesi ağrıyor, hasta'dır.

Osman Cemal — Bugünlük bu kadar kâfil! Gelecek sefere imtihana devam eder, ve derse başlarız.

Osman Cemal çıkar, doktorlar da birer birer dağılır, muayenehanelerine dönerler.

İsmet Hulûsi

Otomobil ile istanbuldan Avrupaya

Yeni Fransız tiyatrosu

Ölüm derekesine kadar gelen Fransız tiyatrosu, dört müteşebbis ve kabiliyetli rejisör sayesinde bugün kendisini kurtarmış ve yeniden yükselmeye başlamıştır

Yazan: Vasfi Rıza Zobu

— 17 —

Tiyatro san'atı, dünyanın her tarafında dev adımlarla ilerlerken, Fransa gibi, bir zamanlar bu san'atı göklere çıkarmış olan eski bir milletin arasında yıldırım âsâ bir sür'atle yuvarlanmakta idi. Halbuki Fransa, tiyatroyu doğurmuştu da, onu öz evladı gibi büyütmüş, kendi terbiye ve kendi zevkine aşlamış; hattâ bir zamanlar onu, kendi evladı diye herkesi inandırmıştı. Fransız tiyatrosunun öyle parlak bir mazisi vardır ki; hiçbir millet onun kadar geçmişle iftihar edemez. Sanki Yunan tiyatrosu bir kuş gibi onun avucunun içine konmuş: O görmüş, o tutmuş, o pişirmiş, o yemiş, öteki milletler uyanıp ta: «Hani bana, hani bana!» deyinceye kadar o, bu san'at ziyafetinin sofrasında patlayınca kadar kendini doyurmuş, sağa sola da, yalnız sıyırdığı kemiklerden atarak, kapışanların telâşı karşısında göbeğini oynata oynata keyif sürmüştür. Ve o zannetmiştir ki Tanrının günü avucuna bir kuş konacak, o da bunu evire çevire kızartıp yiyecek, Halbuki iş bunun aksi olmuştur.

★

Zengin bir (cedde) malik olan bugünkü fakir Fransız tiyatro san'atını ben eski «mirasyedi» paşazadelerine benzetirim. Babalarından kalma zengin mirası - arkası gelecekmış gibi - nasıl har vurup harman savururlarsa, Fransızlar da babalarından kalan tiyatro san'atının, işte böylece havâz mirasyediler gibi altından girip üstünden çıkmışlardır.

Alman, Rus ve nihayet İngiliz tiyatroları yeniliklerden yeniliklere koşuştururken Fransızlar, büyük bir taassubla eski âdet ve hareketini bozmamış; iptidai bir şekli düzeltmek, ona bu asrın hızını vermek aklından bile geçmemiştir.

★

Meşhur Emile Fabre, Komedi Fransez müdürü sıfatıyla altı, yedi sene evvel seyahate çıkıp İstanbul'a geldiği zaman, o vakit «Darülbeydi» olan şimdiki Şehir tiyatrosunu da ziyaret etmişti. Sahneyi gezerken tahta dekorları ve son sistem sahne entilâsyonunu gördüğü zaman şaşmış kalmıştı. Bu yeni şeylerin karşısında, Komedi Fransez gibi beynelmilel şöhrati olan bir müessesese müdürünün şaşmasına evvelâ başka mana vermiştim. Zannetmişim ki: Türk tiyatrocularının bu gibi işlerde ileri oluşlarını takdir etmişti. Fakat Fransya gidip, Komedi Fransez sahnesini gezdiğim zaman Emile Fabre'in «taktır» değil, «şaşkınlık» gösterdiğini anladım. Bu sefer ben hayretler içinde kalmışım. Nuhu nebiden kalma, pelteleşmiş bez dekorları, demode olmuş dekor desenleri, battal elektrik entilâsyonu eskilemiş ve tabiatle kö-tülemiş bir tiyatro teşkilât ve nizamı.

Yedi sene evvel Parise gittiğim zaman, Fransız tiyatrosu bu hale düşmüştü. Her yerde tiyatro son sür'atle yeniliğe doğru yol alırken bunlar, müteassıb adam -

Bugünkü Fransız tiyatrolarında temsil edilen modern eserlerden birinden bir sahne

lar. gibi, eski Fransız tiyatrosuna körü körüne bağlıydı.

★

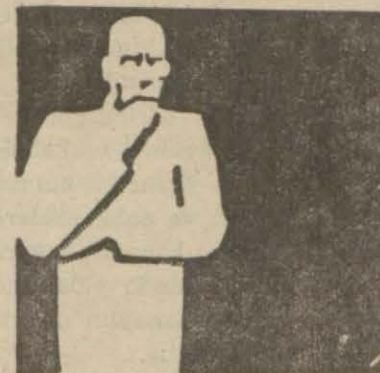
Birkaç zamandanberi Paris tiyatro âleminde bir kalkınma göze çarpıyordu. Dört kudretli rejisör, küçük «Bulvar» tiyatrolarına yerleşmişler, Fransız halkına modern tiyatrodan nünuneler göstermeye başlamışlardı.

Meydana koydukları eserler hiç şüphe yok ki: Herkesin gözüne çarpmıştı. İptidai içinde kendine zevk arayan Fransız tiyatro seyircileri, bu yeni ve görmedikleri hareket karşısında hayranlıklarını saklıyamadılar. Halkın tehacümüne uğriyan bu ufak sahnelerin karşısında «Komedi Fransez» gibi tiyatroların ağa babası da sendeledi, bocaladı ve bunlara el uzatmağa mecbur kaldı. Fakat inkılâbci rejisörlerin hiç birini, bu teşkilâtı eskimiş tiyatronun çatısı altına bağlamak kabil olamadı. Nihayet bunlardan, boş zamanlarında münavebe ile gelip piyes çakarına söz aldılar. İşte bu karardan sonradır ki: «Komedi Fransez» in de rengi değişti; kendisine biraz kan, biraz can geldi.

★

Bu yenilik yapanların başında bence: «Monparnas» ı idare eden rejisör «Gaston Bati» ile «Rene Roger» gelir. Binaenaleyh ilk iş olarak bunların tiyatrolarını ziyaret etmek lâzımdı. Ben de öyle yaptım. Birincisinde: «Faust» u, ikincisinde: «Kraliçe Elizabet» i seyrettim. Cidden harikulâde idi. Vaktâ Alman tiyatrosunun kopyasıydı. Bir tek fazla ilâvesi yoktu amma, bunu da, yapabilmek büyük bir muvaffakiyetti. «Faust» ta bilhassa rejil enfesti. Zaten «Gaston Bati» dört tarafından san'atkar olan bir adamdır. Rejisördür. Piyesleri kendi çıkarır, aktörleri elinin altında istediği kalıba sokar.. Ressamdır: Dekorları kendi tertib

(Devamı 10 uncu sayfada)

Lok bariz üç alâmet:

Eger her şey sizi sabırsızlandırıyor ve titizlendiriyorsa, eger utak bîl aksilik fikrlerinizi alt-üst ediyorsa, eger geceleri uyku tutmayorsa, teşhis pek basittir; sinirlerinizin tenebbühyeti artmıştır. henüz vakit varken bu tenalığı gidermeğe acele ediniz.

Bromural «Knoll»

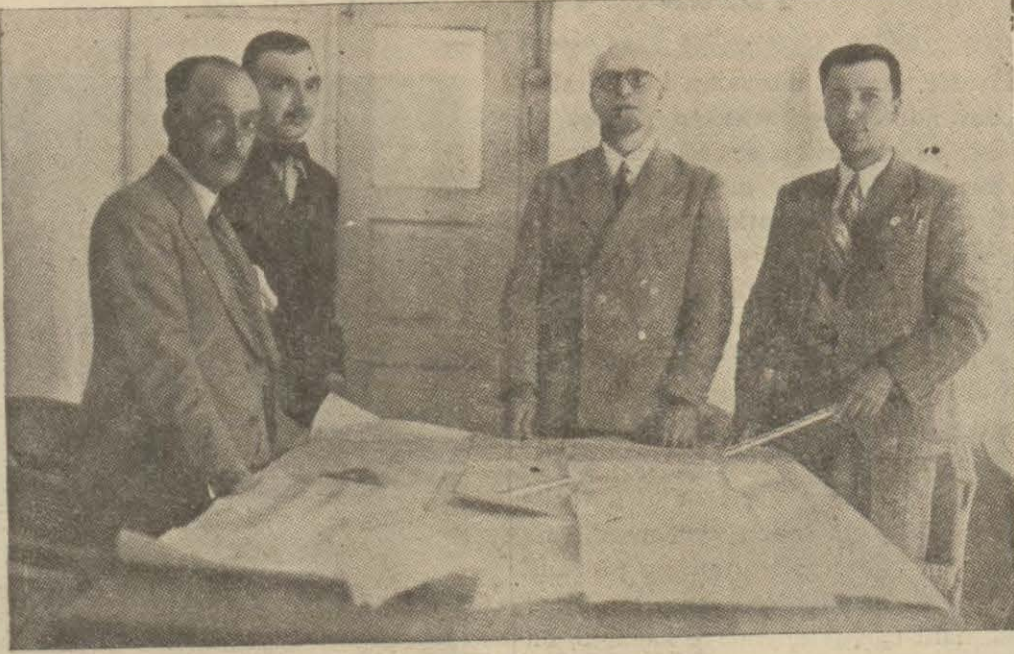
bütün dünyanın tanıdığı bir müsekkin olup kaybettığınız rahatı, uykuyu ve ahiyeti size lade eder. — Tesiri gayet seridir. — Bromural'in hiç bir zararı yoktur.

Knoll A-G, kimyevi maddeler fabrikaları, Ludwigshafen s/Rhin

10 ve 20 komprimel havârlıp-terde eczanelerde reçete ile satılır.

Doğu mektupları:**Erzurum yıldan yıla değil günden güne değişiyor****Şehrin müstakbel plânını çizmek için tetkikat yapan B. Lambert'in şayanı dikkat sözleri****B. Lambert belediye reisi Şevket Arı ile birlikte şehrin plânı üzerinde tetkikat yapıyor.**

Erzurum (Husuf) — Beynelmillel şehircilik mütehassıslarından Bay Lambert'i İstanbul çok iyi tanır. 1933 senesinde dört hafta kalmak için davet edildiği İstanbuldan ayrılmıyarak kendi hesabına ikamet müddetini biraz daha uzatmış ve İstanbul şehri hakkında çok orijinal fikirler dermeyan etmişti.

Bay Lambert birkaç zamandanberi Üçüncü Umumi Müfettiş Tahsin Uzerin daveti üzerine Erzurumda bulunmakta ve Erzurum şehrinin plânlarını hazırlamak üzere tetkikat yapmaktadır. Bu vesileden istifade ederek Bay Lambert ile görüştüm. Erzurum hakkında fikirlerini bana şu yolda izah etti:

— Erzurumu, şehircilik bakımından çok enteresan buldum. Bu şehir, inkişaf edebilmek için müstesna bir mevkie sahiptir.

Erzurumun ehemmiyeti

Erzurum, şarkın Türkiye'ye açılan yegâne kapısı olduğu gibi, gene bütün Asyanın ihracatını yapabilecek olan Trabzonun da yolu üzerinde bulunduğu için aynı zamanda bütün dünyaya sevk edilecek olan şark emtiasının da uğradığı bir transit yeri olacaktır. Dünyada iki iktisadi yolun üzerinde kurulmuş olan şehirler nadirdir. Bu itibarla Erzurum bu iki iktisadi yol ve vasıtadan azamî surette istifade etmelidir. Bu iki yolun birincisi, sizin transit yolu dediğiniz ve benim de ancak büyük Asya yolu namile tevsi edebileceğim yoldur. İkincisi de 1939 da Erzuruma gelecek ve oradan da İrana kadar uzayacak olan şimendifer hattıdır.

Şimendiferin rolü

Şunu da hemen ilâve edeyim ki Sivas - Erzurum hattının İranın içine kadar sokulması, kanaatimce transit yolunu kör lenmekten uzak bırakacak ve bilâkis Trabzonun inkişafına hizmet bile edecektir.

Çünkü Erzurumun da, Trabzonun da ayrı ayrı iktisadi fonksiyonları vardır. Erzurum, şark emtiası için Türkiye'nin yalnız methalidir. Halbuki Trabzon, bütün Asya mallarının sevk edileceği bir mahreçtir. Asyadan gelen mallar nisbeten pahalı olan tren yolculuğunu değil, limanile, tesisat ile mükemmel bir şehir olmağa namzed olan Trabzonu tercih edeceklerdir. Türkiye'nin ve Avrupanın Asyaya Sivas - Erzurum hattı ile yaklaşması, insan mübadelesini arttıracak, fakat demiryolile gidip gelmeğe başlayan insanlar mallarını deniz yolile sevk edeceklerdir.

Belediyenin faaliyeti

Coğrafi ve tarihî bakımdan çok mühim bir mevkie olan bu şehirdeki imar ve kalkınma faaliyetini de hayretle karşıladığımı söylemek mecburiyetindeyim. Hemen şunu da ilâve edeyim ki, gerek vilâyetin ve gerek belediyenin yaptığı işler, benim yapacağım plânın tamamen hududları içine girmiştir. Şimdiye kadar atılmış olan adımlar, düşünceme göre daima müsbet olarak atılmıştır. Bu hususta Türk fen adamlarının teknik bilgilerini takdir etmekten kendimi alamadım.

On iki kere Amerikaya gitmiş, Vaşington, Nevyork, Şikago, Meksiko ve Boenes

Üçüncü umumî müfettiş Tahsin Uzer Ayres gibi şehirlerin imarında çalışmış olan Bay Lambert yapacağı plân hakkında da şu malûmatı verdi:

— İran transit yolu daha doğrusu büyük Asya yolu şehrin içinden geçmektedir. Yarın bu yolun daha geniş bir mürrü ve ubur vasıtası olacağını düşünürsek, bu hattın şehrin rahat ve huzurunu bozacağını ve merkezi bir cadde olan Cumhuriyet caddesinin bu işi yapamayacağını anlarız.

Biz de Türk mütehassıslarının fikirlerini terviç ederek şunu diyeceğiz:

Bununla beraber yol şehre yakın olmalıdır ki halkı ve şehri sıkımadan, halk ve şehir ondan azamî istifadeyi temin edebilsin. Bu yol da bittabi muhtelif kısa vasıtalarla şehre bağlanacaktır.

Şimendifer istasyonu en münasib olan yere konmuştur. İstasyon ile şehrin arası hazırlanacak plâna göre ve muhtelif yollar açılmak suretile doldurulacaktır. Yeni istasyon ile Kars istasyonunun da rabıtası tesis edilecektir.

Erzurum sanayi mıntakası

Sınai merkez olarak şehrin şimali şark kısmında ve Kars köprüsü civarındaki tesis edilmiş yerî münasib gördüm. Orası, dumanların şehrin üzerine gelmemesi bakımından çok iyi bir yerdir, esasen imalâthaneier de orada kurulmuştur. Yalnız o mıntaka bütün teşkilât ve tesisat ile altı, yedi bin amele barındıracak vaziyettedir. Erzurumda dericiliğin ve bilhassa kundura sanayiinin fevkalâde inkişaf edebileceği ve Erzurum kunduralarının İrana, Afgana ve daha ilerlere kadar sevk edilebileceği kanaatindeyim. Dericilik sanayiinin yanında gıdaî maddeler üzerinde çalışan sanayiinin de muvaffak olacağı muhakkaktır.

Bugün büyük bir inşaat merkezi olan ve Atatürk heykelinin vazedileceği mahalli tetkik ettim, plânlar kusursuzdur. Bu meydanın şimali garbisi, hükümet daireleri için tahsis edilebileceği gibi cenubu garbisi de memurların ikametine mahsus nümune evlerle yeni bir memurin mahallesini oluşturabilir.

Erzurumda adam başına günde 300 litre su düşmektedir. Bu mikdar Pariste bile yoktur. Su bakımından Erzurum Paristen bile daha bahtiyardır. Binaenaleyh şehrin tanzimi esnasında su meselesi de birinci derecede mevzubahstir.

(Devamı 10 uncu sayfada)

SİNEMA**"Alkazar," sineması:****Caniler kralı**

Bağrolü meşhur artist Conrad Weidt yapmıştır.

İdareci bir adam olmyan Santa Maria adasının vali muavini Ramon'a karşı adada mahpus bulunan binlerce mahkûm isyana hazırlanmaktadır.

Mahpuslar başaracakları için tam bir muvaffakiyetle neticelenmesi için kendilerine bir reis lâzım olduğunu kabul eylediklerinden 12183 numaralı mahkûmu kendilerine reis intihab ediyorlar. Reis kendine bir muavin seçiyor. Fakat muavinliğe seçilen Mooche yakalanıp idama mahkûm ediliyor ve Mooche'nin idam edileceği gün isyan patlak veriyor.

12183 numaralı mahkûm hükümet memurları ile temasa geçiyor ve hakikati kendilerine anlatıyor. Bundan dolayı herkes sükûna kavuşuyor.

"Sakarya," sineması:**Çarın yaveri**

Oynayanlar: Vera Korene, Pierre R. Vilin.

Vak'a 1900 senesinde geçer. Çarın muhafız alayı yüzbaşlarından Kont Tomski, bir seyahati esnasında trende Vera namında bir kadınla tanışır. Vera pasaportunu kaybettiği için Tomski ona yardım eder. Bu suretle onu karısı diye göstermiş olur. Paristeki Rus istihbarat şubesi de meşhur komiteci kadın (Anna) nun Rusyaya gittiğini bildirmektedir. Petersburgdaki Vera, resmen Tomskinin karısı olmuştur. Kontes Belskinin vermiş olduğu baloda (Grandük) Veraya çok kur yapar. Halbuki Vera aranılan komiteci (Anna) dır ve Grandükü öldürmek istemektedir.

Vera maksadına muvaffak olmak için kocasının uzaklaştırıldığı takdirde Grandükün metresi olacağını vâdetmiştir. Ertesi gün Tomski Londraya gitmek emrini almıştır. Tomski Londraya hareket ederken trenden atlar ve doğru Grandüğe gider Verayı orada bulur. Bir silâh atılır ve Vera yere düşer.

Haftanın**Sinema programı**

Türk : Beyaz zambak
Melek : Gönül yolu
Sümer : Gitaralar çalarken
Saray : Şampanya valsı
Sakarya: Meşum kadın
Alkazar: Korsanlar treni
İpek : (Lorel) ve (Hardi) ve ikizleri

Türk film sanayiini nasıl ataletten kurtarabiliriz?**Bay Aziz Asal'ın fikirleri!****"Balkanların hiçbir yerinde sesli film stüdyosu yokken bizde iki tane stüdyo kurulmuştur. Fakat maalesef..."**

«Türk» sineması müdürü kıymetli ve eski sinemacılarımızdan Bay Aziz Asal, Son Postanın anketini büyük bir ehemmiyetle karşıladı ve sorulan suallere aynı ehemmiyet ve nezaketle cevap verdi.

— Geçen yılı nasıl geçirdiniz?

— Geçen sinema yılını fevkalâde memnuniyetle bahş bir surette geçirdik. Halkımızdan gördüğümüz rağbete müteşekkirimiz.

Yeni sinema yılına da büyük bir itimad ve ümidle giriyoruz. Çünkü «Türk» sinemasında gösterilmek üzere Avrupanın ve Amerikanın en mükemmel filmlerinden mürekkep müstesna bir repertuarı temin ettik. Bunlara ilâveten «Türk Film Stüdyo» sunda türkçe sözlendirilen 10 filmi ve ayrıca millî mevzu 2 türkçe filmi göstereceğiz.

— Sinema fiatlarının yüksekliğinden şikâyet ediliyor. Ne dersiniz?

— Sinema fiatlarının yüksek olduğu doğrudur. Fakat bu fiatların yüksekliği, kiralarn ve sinema vergilerinin çok yüksek bulunmasından ileri gelmektedir. Bugün ödemekte olduğumuz vergilerin nazarı tutarı % 32, fiilen ise % 36 olmakta, hattâ bunu bile geçmektedir.

Sinemaların, bu vergi ve resimlerden maada ayrıca kazanç vergisine ve diğer nisbi vergilere de tâbi oldukları nazarı dikkate alınırsa ne kadar ağır yük altında buldukları kolayca anlaşılır.

Bu vergilere elektrik ücretlerinin de katılması icab eder. Elektrik ücretleri çok pahalıdır. Sinemaların memlekete çok nafi müesseseler olduğunu nazarı dikkate alıp onlar için sanayi müesseseleri gibi fazla tenzilâtli elektrik tarifesi tatbik edilmelidir.

Memleketimizde sinemaların matbuat gibi halka hizmet ettiği ve adeta bir mektep vazifesini gördüğü anlaşılmalıdır.

Birçok memleketlerde; sinemalarda gösterilmekte olan filmler, halka yararı olmalarına göre tasnif edilmekte ve vergi tenzilâtından istifade ettirilmektedir.

Yukarıda temas eylediğimiz noktalardan maada nazarı itibara alınacak mühim bir mesele daha vardır ki o da gümrük meselesidir!...

Komşumuz Yunanistanda ve diğer Balkan memleketlerinde bir film, azamî 2 lirahık bir gümrük resmi mukabilinde girdiği halde; bizde 350-500 lira arasında gümrük resmi verilmektedir.

İşte bunların hepsi derece derece sinema fiatları üzerine müessir olmaktadır.

— Halk en fazla hangi san'atkarları seviyor?

— Alelümum iyi rol yapan bütün kuvvetli san'atkarlar halk tarafından beğenilmektedir. Bunların bir kaçını sayalım: Willy Birgel, Zarah Leander, Martha Eggerth, Lilian Harvey, Victor Francen, Raimu, Villy Fritsch, Henri Garat, Kay Francis, Dolores del Rio.

— Türk sinemacılığı hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Türk filmciliği deseyiz daha iyi olur. Bütün Balkanların hiçbir yerinde henüz hiçbir stüdyo kurulmadığı halde memleketimizde iki sesli film stüdyosu kurulmuştur. Fakat maalesef, bugünkü vaziyette memleketimizde yapılan filmlerin masraflarını çıkarmalarının imkânsızlığı anlaşılmalıdır. Meğer ki film sanayiinin memlekete faydası takdir edilerek yardım edilsin.

Fransada, Almanyada, İngilterede, Amerikada ve sair film stüdyoları kurmuş olan memleketlerde, ithal edilecek ecnebi filmler kontenjana tâbidir.

Bizde de Türk film sanayiini korumak için böyle bir tedbir çok faydalı olur kanaatindeyim.

— «Türk Film Stüdyosu» nun faaliyeti hakkında malûmat verir misiniz?

— «Türk Film Stüdyosu» bu sene iki yerli film çevirecek ve 10 dublaj yapacaktır. Belki dublaj adedini fazlaştıracaktır. Memleket dahilinde manzaralar, aktualiteler, öğretici filmler de çevireceğiz.

Stüdyonun türkçeye duble edeceği filmler arasında çok mühim eserler vardır: Başta Leon Tolstol'in şaheseri olan «Hacı Murad» gelmektedir. Sonra Puchkinin «Yüzbaşının kızı» adında meşhur eseri vardır.

Bunları «Özbek» film stüdyosunun eseri olan büyük (Yemin) filmi! (Gürcüstan stüdyo) sunun güzel bir eseri olan (Gürcü kızı), (Lenfilm) stüdyosunun şaheseri olan (Mehmed Ali Paşa ve İkinci Katerina) filmleri takib edecektir.

Görüyorsunuz ki gücümüz yettiği nisbette çalışıyoruz. Halkımızdan gördüğümüz sonsuz rağbet bizi teşci eylemektedir.

O. Tuğrul

Yeni bir yıldız doğuyor

Yukarıda resmini gördüğümüz güzel Anita Louise, Amerika stüdyolarının en son imal ettikleri bir tiptir. Kendisini pek yakında beyaz perdede masum ve bakir genç kız rolleri yaparken göreceğiz

Yıldız Sarayında Bir haremağasının hatıraları

Yazan: Ziya Şakir

Gecenin sessizliğinde birdenbire harem dairesinin alt katında büyük bir camın kırılmasından mütevellit müthiş bir şangırtı işitildi ve arkasından çığlıklar duyuldu

Üç günlük kısmın hülâsası:

[İsmim Beğirdir. Mırdan İstanbul sarayına satıldım. Veliâhd Murad Efendinin yanında hizmete başladım. Bu sırada Sultan Aziz hal'edildi ve intihar etti. Veliâhd Murad Efendi padişah oldu. Bir gün Navekmisal isminde bir cariye den müthiş bir sır öğrendim. Korke bana dedi ki:

— Geçenlerde bir sabah bir işle meşgul olurken Valide Sultanın odasında fısıltılar işittim. Merak edip daldım ve korktum. Valide Sultan eski bir saraylıya şehzadelere bir suikast yapılacağını anlatıyordu. Bir ziyafet tertip edilecek, o ziyafette bütün şehzadeler zehirlenecek, böylece Sultan Murad korke kusuzca tahtında oturacaktı.

Ben Navekmisal'e bu sırrı kimseye açmamasını tenbih ettim. Ve bir gün bir gece düştüm. Ertesi günü saraya şeyhislâm geldi. Valide Sultan ona ziyafetten bahsetti. Fakat zehir tarafı bittabi müstesna. Ben de bir aralık şeyhislâmı bulup hâdiseyi anlattım. Şaşırıldı. Sonradan işittiğime göre Şeyhislâm yalı komşusu eski mektupçu Memduh beyden, bu suikastı şehzadelere haber vermesini rica etmiş.

Bu suretle davet atıldıktan sonra kısa bir zaman geçti. Sultan Murad hal'edildi. Yerine Abdülhamid Efendi geldi. O gün Hâmid Efendi beni çağırdı. Sadakatimden dolayı iltifat etti.

Sultan Murad ancak dört gün padişahlık edebilmişti. Bu müddet zarfında dehlizi büsbütün artmış, cülûsunda bile atars binmek istemişti. Hattâ bir cuma günü araba ile selâmlığa çıkarılmıştı. Arabada karşısına iki mabeynci oturtulmuştu.

Fakat Sultan Murad birkaç defa, arabanın kaptanını açarak kendini aşağı atmak istemiş. Buna mâni olmaya çalışan mabeyncilerle, arabanın içinde yaptığı mücadele, halkın nazarından gizlenememişti.

Gene bir cuma selâmlığından sonra, harem dairesine avdet eden padişahın resmi elbisesini soyarak istemiştik. Fakat kendisini bir türlü razı edememiştik. Nihayet valide suatına haber vermek mecburiyetinde kalmıştık. Valide sultan gelmiş, oğlunu bizzat soyarak geceliklerini giydirmek istemişti. Fakat o da mecnun padişaha söz geçirememişti.

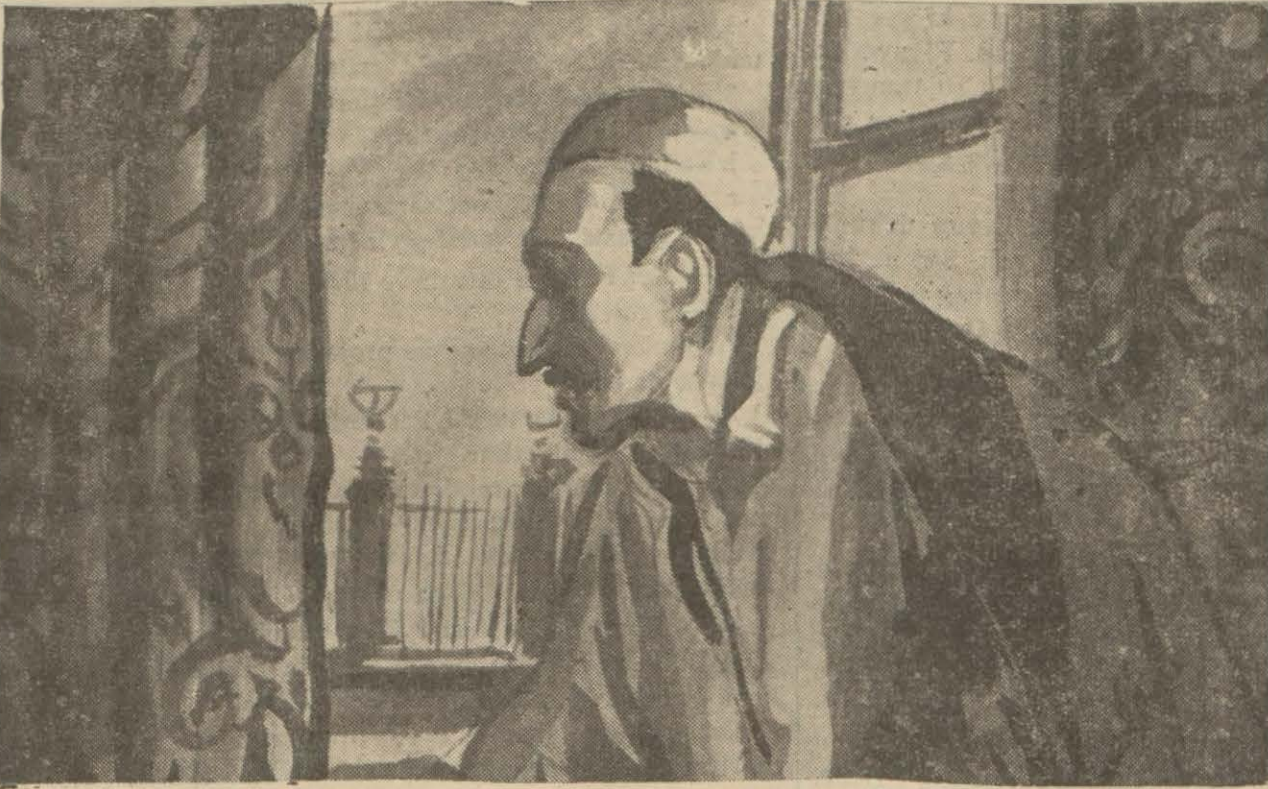
Nihayet: — Birakın.. Aslanım üzülmesin. Ne olur? Varsın, bir gece de böyle yatsın. Demişti.

Gece, sükûnet içinde geçmişti. Fakat sabaha karşı, harem dairesinin alt katında, büyük bir camın kırılmasından mütevellit müthiş bir şangırtı işitilmişti. Hepimiz yataklarımızdan fırlamış, bu gürültünün geldiği yere atılmıştık. Bahçede, bir takım bağrımsalar işiterek o tarafa doğru koşmaya başlamıştık. Karşılaştığımız manzara şu idi:

Sultan Murad, resmi elbisesi arkasında, başı açık, yalın ayak koşuyordu. Geceleri sahilde nöbet bekliyen birkaç askerle muhafız ağalar da onu takip ediyorlardı. Padişaha, veliâhd dairesinin yanındaki kayık havuzunun parmaklıkları önünde yetişebilmişlerdi. Onu, alıp tekrar saraya getirmek istemişlerdi. Fakat padişah demir parmaklıklara sınıksı yapışmış acı acı feryatı başlamıştı. Hattâ o sırada, gürültüyü duyan Abdülhamid, telâş ile uyanarak pencereyi açmış, bu manzarayı görünce gözme gözme sarayda müteessir olarak, padişahı parmaklıklardan ayırmaya çalışanlara hitaben:

— Aman, dikkat edin. Bir yerini acıtmayın.

Diye bağırıyordu. Artık sarayda, bu gibi haller eksik

Abdülhamid, deli padişahı parmaklıklardan ayırmağa çalışanlara doğru: «Aman dikkat edin, bir yerini acıtmayın!» diye bağırıyordu.

olmuyordu. Padişah; erkek ve kadın muhafızlar arasında, güçlükle zapt edilebiliyordu.

E.. tabiidir ki, bu hal böylece devam edemezdi. Bahusus, doktorlar da artık padişahın ifakatinden ümidlerini kesmişler:

— Bu hastalık, devam edecek, demişlerdi.

Buna binaen, Sultan Murad hal'edilerek yerine veliâht Abdülhamid Efendiye geçirmek zarurî idi. Ve bu zaruretî ilk ortaya atan da, Abdülhamidin hemşirelerinden (Cemile sultan)ın zevci ve o sırada Tophane müşirliğinden mazul, Damad Mahmud Celâleddin Paşa idi.

Evvêlâ şunu söyleyeyim ki; bu damad Mahmud Paşa, sarayda mühim bir şahsiyetti. Saray entrikalarının hemen hepsinde az çok parmağı olan bu zat, Abdülhamidin ilk saltanat senelelerinde de sarayda mühim hâdiselere mevzu teşkil ettiği için evvelâ onun şahsı hakkında birkaç söz söylemeyi faydalı buluyorum.

Damad Mahmud paşa (Üçüncü Selim) in (Baş kapı çuhadarı) Radosul Ahmed ağanın torunu, (Fethi Ahmed paşa) nın oğludur. O devrin yüksek hayatı içinde dünyaya gelmişti. Güzel, zeki idi, iyi aile terbiyesi görmüştü. Küçük yaşında askerliğe heves etmiş, topçu mektebine girmişti. Az zamanda, göze çarpacak hale geldiğinden Sultan Mecid, kızı (Cemile Sultan) ı kendisine vermişti.

Saray hayatında, Damad Mahmud paşa kadar yıldızı çabuk parlayan bir şahsiyet görülmemiştir. Henüz pek genç iken devletin en yüksek nişanlarını almış; evvel (Müşir) lik ve sonra da (Vezir) lik payesine ermişti. Aynı zamanda muhtelif nazırlıklarda ve Tophane müşirliğinde de bulunmuştu.

Fakat, böylece sür'atle parlayan Mahmud paşayı Sultan Aziz, bir türlü sevmemiş, kendisine bazı mühim vazifeler tevdi etmekle beraber, ona daima soğuk yüz göstermiş, hattâ; saltanatının son zamanlarında kendisini Tophane müşirliğinden azletmişti.

Sultan Azizin hal'edildiği gün, Damad Mahmud paşa tekrar saray hayatına karışmıştı. Sarayda, hususî bir komisyon teşekkül etmişti. Bu komisyon, Sultan Azizin kasalarında bulunan para ve elmasları tesellüm edenecekti. Damad Mahmud paşa, diğer Damad Nuri paşa ile bu komisyona âza tayin edildiği gibi yeni teşekkül eden kabinede de ticaret nazırlığını der'uhde etmişti.

Damad Mahmud paşa; eniştesi sifati Abdülhamid ile de daima temas halinde idi. Fakat, Sultan Muradın müp-

telâ olduğu hastalıktan ifakat bulması imkânı kalmayınca, artık bu Damad paşa, Abdülhamide büsbütün temayül göstermiş; bir gün vükelâ heyetinde:

— Bu hal böylece devam edemez. Padişahın bu hali, devletin harici ve dahili siyasetinde fena tesirler husule getirir. Artık bunun bir çaresine bakmak zamanı gelmiştir.

— Diyerek, Sultan Muradın hal'ini ima etmişti. Ve o günden itibaren de Abdülhamidi saltanat makamına getirecek teşebbüslere girişmişti.

Evvêlâ Serasker Redif paşaya ve sonra Mitat paşaya fikrini kabul ettirmişti. Sadrâzam Rüşti paşa bu fikre muhalifti. Kendisine bu meseleden bahsedildiği zaman:

— Daha dün, bir hal' vuku buldu. Bugün de böyle bir şey olursa, devletin itibarı kalmaz. Hele biraz daha sabredelim. Cenâbhakkın lütfundan ümid kesilmez. Belki zâtî şâhâne ifakat bulur, demişti.

Fakat bu sefer de, Mitat paşa hareket gelmişti. Mahazâ (Meşrutiyet-ve-Kanunuesasi) yi ilân etmek için, Sultan Azizi hal'edenlerin ilk safında bulunan bu zat, mecnun bir padişah ile hiçbir şey yapılamıyacağına kanaat getirdiği için, bütün ümidleri veliâhd Hamid Efendinin üzerinde temerküz etmişti. Ve bu kanaati birkaç defa Sadrâzama izah ederek, onu da bu fikre tarafdar edebilmişti.

Fakat.. acaba Abdülhamid efendi ne fikirde idi? Memleketin cidden muhtaç olduğu (Meşrutiyet) i hazmedebilecek bir zihniyete malik mi idi? Yoksa o da, bütün âbâ ve ecâdî gibi kıpkızıl bir müstebid mi olacaktı?

O tarihe kadar Abdülhamid efendi, tamamiye münzevi bir hayat geçirmekte idi. (Maslak) daki köşküne çekilmişti. Sürülerle koyun besliyor; ticaret yapıyordu. Mütemediyen at ve av ile uğraşıyordu. İstranca ormanlarına ava gittiği zaman günlerce gelmiyor. İstanbul saraylarında, nâdiren görünüyordu. Ancak veliâhd olduktan sonra, Beşiktaş sarayına yerleşmişti. Tabiidir ki, herkesten bu kadar uzak yaşayan bir adamın hususî fikirleri de bilinemezdi. Onun için Mitat paşa ile sadrâzam Rüşti paşa; bir kere de Abdülhamidle görüşmek lüzumunu hissetmişlerdi.

Birçok kimseler, bu mülâkatın Maslak köşkünde cereyan ettiğini zannederler. Halbuki; veliâhd ile sadrâzam ve Mitat paşa arasındaki bu mülâkat, Kağıthane Çeşmesi sarayında vuku gelmiştir.

O mülâkatta; Abdülhamidin yanında bulunan hususî bendegânından öğrendiğine göre, Abdülhamid, evvelâ saltanat teklifini kabul etmemiş;

(Arkası var)

Kadınları yakından alâkadar edecek bir anket

Istanbulun en şık kadını kim?

Tam manasile şık olmak için bir kadın günün kaç saatini giyinmeğe hasretmeli? - İyi giyinmek isteyen kadına altı ayda ne kadar para lâzım? - İstanbul terzilerinden yerli mallarla şık giyinmek kabil mi? - Bu senenin modası güzel mi?

Bayan Nimet Vahit ile mülâkat

Anketi yapan: Suat Derviş

Yeşil ve bej renklerinin tatlı bir ahenkle karıştığı içiçe açılan iki salon... Ben ikinci salonda, rahat bir koltuğun içinde oturuyorum.

Bayan Nimet Vahit de karşımda oturuyor. Üstünde laci verd bir eteklik, beyaz kareli bir bluz var. Tatlı ve ahenk dâi scsile konuşuyor:

— İstanbulun en şık kadını kimdir diye soruyorsunuz d.yor. Bunu söylemek pek müşkül.

Çünkü Türk bayanları alışeriyle iyi giyinirler. Hele giyinmeğe iktidarı olanlar, o kadar güzel giyinirler ki bunlardan birini diğerine tercih etmek pek güç olacaktır.

— Bu senenin modasını nasıl buluyorsunuz?

— Bu senenin modasında fazla bir değişiklik yok ki. Geçen sene modasının bir kısmı. Ben yeni modayı pek feminin buluyorum ve pek seviyorum.

— Gece elbiseleri kısalıyormuş diyorlar. Bunun hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Gece elbiselerinin kısalması bence hiç te güzel değil. Gece, uzun elbise ile silüet daha güzel oluyor.

— Yalnız yerli mallar kullanarak ve yerli terzilerde giyinerek elegant olmak kabil midir?

— Tabii kabilidir. Bizim terzilerimiz arasında çok istidadlıları bulunuyor. Yerli kumaşlarımız da çok güzel. Fakat biraz pahalı. Fiatları biraz daha düşük ve her keseye elverişli olsa pek iyi olacaktı.

— Güzel giyinmek için bir kadın tuvaletinin en fazla hangi tarafına itina etmelidir?

— Bir kadın zarif olmak için giyinişinin bütün teferruatına dikkat etmelidir. Elegans, yalnız bir tarafa itina edilerek temin edilemez. Bütün giyinişinde bir ahenk olması lâzımdır.

— Bir kadın, tam manasile zarif olmak için gününün kaç saatini giyinmeğe hasretmelidir?

— Vakti elegansa hasretmek deyince, ben tabii bunu giyeceği elbiseleri, bu elbiseleri yapacağı kumaşları ve modelleri intihab edeceği vakti kastedtiğini anlıyorum.

— Evet..

— Bu da şahsî bir şeydir, bazı kadınlar bir kumaş, bir ayakkabı, bir çanta almak için pek çok düşünürler, gayet müşkülâla karar verirler. Bu, giyinmeğe karşı duydukları bir alâkadır. Fakat iyi giyinmek değildir. Hakiki elegant bir kadın kendine yakışan şeyi esasen hem evvelce etüd etmiştir, hem de insiyakî ile onu sür'atle seçebilir. Zarif olmak kendi tipini bilip ona göre giyinmektir ve böyle olan bir kadın alışerişine gayet kısa bir zaman hasreder. Çünkü ne istediğini bilir ve hiç tereddüd etmeden onu satın alır.

— Peki yalnız giyinmek için bir kadının ne kadar zamana ihtiyacı vardır?

— Ben çabuk giyinmesini sevmem, Konservatuvara gittiğim zamanlarda bile rahat, rahat giyinebilmek için uykudan fedakârlık ederek bir saat evvel kalkar ve tam bir saatte giyinirdim.

— Rasgeldiğiniz zarif bir kadının en evvel neresine dikkat edersiniz?

— Ben umumî vaziyetine bakarım. Çoğruları iyi durmazsa, gergin değilse pek ziddima gider. Maamafih iyi makyaj da

Bayan Nimet Vahit

elegans için elzemdir.

— Çok zarif olmak için çok paralı olmağa lüzum var mıdır?

— Hayır, bence böyle bir ihtiyaç yoktur. Zarif bir kadın, zengin de olursa büyük bir yardımdır. Fakat insan zengin olmadan da iyi giyinebilir. Pahalı giyinmekten değil, eleganttan bahsediyoruz. Elegant olmak için de pahalı giyinmek lâzım değildir.

Hem elegant olmak dediğim gibi bir şahsiyet meselesidir. Elegans, şahısta mevcud olan bir şeydir; alınan elbiseleri giyebilmek, kendi tipine uygun şeyleri intihab etmek ve onları aksatmadan üstünde taşıyabilmek meselesidir. Birisi gayet ucuz bir elbise giyer, elegant olur. Bir diğeri en pahalı elbiseyi giyer, fakat gülünç olur. Yani para ile elegansın bence hiçbir münasebeti yoktur.

— İyi giyinebilmek için bir kadına altı aylık bir mevsimde asgari kaç para lâzımdır?

— Altı aylık bir mevsim için iyi giyinmek isteyen bir kadına asgari iki yüz lira lâzımdır.

Suat Derviş

Topkapıda geniş bir meydan açılacak

İstanbul - Londra asfalt yolunun Lüleburgazla Edirne arasındaki kısmı da ikmal olunmaktadır. Bu yolla İstanbul gelen bir yolcu şehre girerken Topkapıda çok çirkin bir manzara ile karşılaşmakta ve şehir hakkını da daha ilk görüşte çok gayri müsaide bir kanaat hasıl ederek bu kanaatin tesiri altında kalmaktadır.

Nafia Vekâleti ile İstanbul belediyesi arasında yapılan bir anlaşmaya göre burada şehrin şerefine mütenasip bir meydan yapılacaktır.

Sur kapısı tarihi kıymetine halel gelmemek şartile bir tak gibi ortada bırakılacak, yanındaki köhne duvarlar, fena manzaralı binalar, evler ve dükkanlar yıkılacaktır.

Bu suretle İstanbula gelen bir yolcu da evvelâ güzel bir manzara ile karşılaşmış olacaktır.

Esasen belediye Topkapıda meydan açılmasını imar plânına da koymuştur. Maamafih Nafia Vekâleti ile belediye arasında son günlerde cereyan eden mühaberele göre, bu meydan imar plânının tatbikatından evvel açılmağa başlayacaktır.

Arif Oruç hakkındaki dava sukut etti

(Baş tarafı 6 ncı sahifede)

bunu memleket dahiline sokmuş bulunsa, broşürün bana ait olduğunu hangi delillerle isbat edebiliriz?»

«Yani, bunları siz tabettirmiş değil misiniz?»

«Hayır, bu tamamen muharrefittir. Ben ne böyle yazılar yazdım, ne de memleket dahiline soktum.»

Bundan sonra, Sivas Ağırceza mahkemesi tarafından o vakit tutulmuş zabıt varakası okundu. Bu varakada suçlu hakkında o vakit takibata başlanılmış oldu, ancak bilâhare muvakkaten ademi takibat kararı verildiği yazılıydı.

Maznun böyle bir broşür yazılmış olsa dahi, bunun müruru zamana uğriya çağını da iddia ederek:

«Broşürlerin bantlara sarıldığı tarih 27 mart 932 olarak tesbit edilmiş bulunuyor. Demek ki, bunların negri çok daha evvel olmuş ve bu suretle suç müruru zamana uğramıştır. Bu noktada, bilhassa ısrar ediyorum» dedi.

İddia makamı ise, maznunun bu sözüne itiraz ile:

«Broşürlerin neşir tarihi Türkiyeye girdiği andan itibaren başlar. O tarihte ise, suçlu hakkında kanunî takibata başlanılmıştır» dedi.

Mahkeme, bu nokta etrafında düşünmek üzere, tekrar müzakereye çekildi.

Bir saat kadar süren uzun bir müzakere-den sonra ikinci celse açıldı. Heyeti

Doğu Mektupları

(Baş tarafı 9 uncu sahifede)

İkinci mesele elektrik meselesidir. Elektrikğin Erzurumda kuvvetli olması lazımdır.

Halk her tarafın karlarla örtülü bulunduğundan uzun kış günlerinde ufak birer motor tedarik ederek ev sanayiini tesis edebilir. Marangozluk, dokumacılık ilâh gibi... Bu da şehrin iktisadî kıymetini yükseltebilir. Şehrin içinde spor sahası, sinema ve toplantı yerleri için sahalardan meydana tefrik edilmiştir.

Erzurumun nüfusu bu gidişe nazaran kısa bir zamanda iki misline çıkacaktır. Şehri de ona göre hazırlamak lazımdır.

Erzurumun plânı kaç senede tatbik edilebilir?

Bundan başka yolların tanzim edilmiş de plân dahilinde yapılacak ve bu meydana kanalizasyon meselesi de halledilmiş bulunacaktır. Bütün bu işler on sene zarfında halkın tahammül edebileceği bir borçla ve fasilasız çalışıldığı takdirde başarılabılır kanaatindeyim.

Seneden seneye değil, günden güne değişen Erzurum şehri on sene sonra modern güzel belki pek büyük olmanın fakat hiç şüphesiz ki dünya iktisadiyatında ismi geçen mühim bir merkez olacaktır. Türk azmi ve idarecilerinin yakından görebilecekleri takdir etmek fırsatına nail olduğum kudret ve kabiliyetleri bana bu fikir ve kanaatleri telkin etmiştir. Gerek belediye faaliyetinde, gerek grup inşaatlarında Türk teknisyenlerini kazandırları melekeden dolayı takdir ederim.

Mustafa Fuad

İlk mekteplerde dersler başladı

İlk mektepler dünden itibaren yeni sene tedrisatına başlamışlardır. Bu sene ilk mekteplere yeniden kaydolmaların yekünü henüz mekteplerden listeler Maarif Müdürlüğüne gelmediğinden bilinmemekle beraber bu miktarın 6 - 7 bin arasında olacağı tahmin edilmektedir. Çift tedrisat yapan mektepler geçen senekilere nazaran bu sene daha fazladır.

Kayıp Diploma — Kadıköy üçüncü orta okulundan aldığım diploma suretini kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

3. O. No: 55 Naim

hâkimenin ittifakla verdiği karar okundu. Kararda maznun hakkında yapılan ilk tahkikatın neticeleri izah olunduktan sonra, Arif Oruçun 146 ncı maddenin 2 nci bendine tevfikân Ağırcezaya verildiği ve mahkemede af kanunundan istifadesi isteğinin reddi keyfiyeti kaydediliyor ve karar şu neticeye varıyordu:

«Maznunun Türk ceza kanununun 105 inci maddesine göre, Yarın isimli broşürün neşir tarihinden itibaren bir sene zarfında hâkim huzuruna çıkarılıp karar alınması icabederdi. Binaenaleyh Türk teşkilâtı esasîye kanununu tebdil ve tağyire teşebbüs etmek suçüne Ağırcezaya verilen maznunun bu davası müruru zamana uğramış olduğundan hakkındaki davanın ortadan kalkmasına, maznun Arif Oruçun tahliyesine ve mevzu bahis broşürlerin toplatılmasına karar verilmiştir.

Muhakemenin sonra tahliye edilen Arif Oruç arkadaşımıza:

«Gayet âdilâne, gayet âdilâne bir karar!» demiştir.

Müddeiumumî temyiz etti

Dün Arif Oruç hakkında verilen karar üzerinde İstanbul müddeiumumîsi Hikmet Onat şunları söylemiştir:

«Suçlu Arif Oruç hakkında Ağırceza mahkemesinin verdiği karar talebimize uygun değildir. Mahkemenin bu kararı, memuriyetimizce derhal temyiz olunmuştur.»

Otomobil ile İstanbuldan Avrupaya

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

eder, kendi çizer.. Edibdir: Elime geçen «orta» derecedeki piyesleri «en âla» ya çevirir...

«Rene Roşer» de iyi rejisör olmakla beraber, fena bir aktör de değildir. Vakîâ «efemine» bir hali vardır ama, üzerine aldığı rolleri sürükler götürür. «Sahne» den yetişme bir «rejisör» olduğu için elindeki san'atkarları da oynatmasını bilir.

Hulâsa, Paris tiyatrolarında bu sene bir kalkınma gördüm. Eğer böylece devam ederler ve bu hareket öbür tiyatrolara da sirayet ederse «eski mirasyedi» Fransız tiyatrosu biraz canlanır, çalışmaya zevkile «yeni» bir şekil bulup kendini öldürden, sefaletten kurtarır.

Vasfi R. Zobu

Satılık hane

Ayaspaşa Alman sefarethanesi altı (Çifte Vav) sokağı beş numaralı köğbeşi, Hamidiye çeşmesi karşısında boyalı ve muşambalı, kalorifer, sıcak su, terkos, elektrik, hava gazı ve telefonu ve bütün konfru havi sarnıç, kuyu, altı oda, iki sofa, iki taşık, iki mutfak ve gamagrık üç alaturka 1 alafra franga abdesthane, ve kurnalı mükemmel hamam ile meyva ve çiçekli bahçe iki veya üçe kabili taksim bir hane maktuen (6000) liraya satılıktır. Görmek için tel. 49026

İSTANBUL

Ticaret ve Zahire Borsası

4/10/937

FİATLAR

CİNSİ	Aşağı		Yukarı	
	K. P.	K. P.	K. P.	K. P.
Buğday yumuşak	5	32,5	6	2
Buğday sert	5	10	5	23
Arpa Anadolu	4	7,5	4	11
Bakla	4			
Çavdar	4	5	4	15
Kuşyemi	7	26		
Nohut natürel	5	30		
İç fındık	39			
Kabuklu fındık	17	30		
Yapağı Anadolu	52	58		
Güz yünü	83	92		
Peynir kaşar	43	45		
Peynir beyaz	32	32	25	

Seyahat Repörtajları

(Baş tarafı 5 inci sayfada)

Her yanda bir karpuz yeme yarıştı gördüğüm zaman şaşmıştım amma.. sonra kendim de hak verdim. Bana kalırsa tütün tiryakileri her yıl birkaç gün Diyarbekire uğramalıdır. Zifirle paslanmış nefes boruları için bu yer birebir.

Eskiden Diyarbekir karpuzu bu kadar tatlı değilmiş. Pis sularla sulanan bostanlarında karpuzlar çok büyümüş. Hattâ bir deveye iki karpuz yükledikleri çok vaki imiş. İlk meraklımdan birisi de böyle dev cüsseli karpuzları görmüştü. Ne çare ki geç kalmışım. Nesil ölmüş galiba. Rivayetlere göre bostanlar pis sularla sulanmıştı. danberi karpuzun kirden kurtulan cüssesi küçülmüş, büyüklüğe giden kuvvet kendini tada vermiş.

Aç karnına karpuz, kavun dokunur derler. Burada bu da yok. Süt ve karpuz. İşte Diyarbekirde sabah kahvaltılarında hâkim iki madde. Çaya dahi bu kadar iltifat yok. Firmların gerçek iyi çıkardığı ekmeğe veya simitlerle bir iki bardak sütü içtin de arkasından birkaç dilim karpuzu kıverdın mı, gel keyfim gel!... Susadın mı baş vur gene ona!... Cankurtaran!..

Bir deveye ikisi yüklenmiş karpuzları görseydim bir merak tatmin edecektim. Fakat ona «hayrülhalef» olarak bulduğum bu bal gibi cins bende, memleketten ayırdıktan sonra bir de hasret uyandırdı. Bir şehir lehinde ne güzel bir propaganda vesilesi. Bence en büyük günah, bu kadar mükemmel bir meyvamızı Avrupaya gönderebilmek için hâlâ çare bulamamış olmaktır.

V. Ü.

Yeni neşriyat

Varlık — 102 inci sayısı Yaşar Nabi, Dr. İhsan Ş. Aksel, Bekir Sıtkı, Cahit Sıtkı, Cevdet Kudret, Vecdi, Şehap Sıtkı'nın hikâye ve şiirlerle çıkmıştır. Ayrıca Vedat Nedim Törün üç perdelik piyesinin tefrikasına da devam edilmektedir.

Ülkü — Halkevleri dergisi ülkü'nün birinci teğrin tarihli 55 inci sayısı her zamanki gibi istifadeli ve zengin yazılarla çıkmıştır.

Halis Bruyer köklerinden yapılmış son model PİPOLARIMIZ GELMİŞTİR.

Sultanhamam kebapçı karşısında PİPO PAZARI Anadolu'dan arzu edenlere tediyeli gönderilir.

Istanbul Üniversitesi Arttırma, Eksiltme ve Pazarlık Komisyonu İlanları.

- 1 — 46360 lira 83 kuruş keşif bedelli İstanbulda Gureba hastanesi harici hastahklar anfi inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Bu işe aid şartnameler şunlardır:
  - a — Eksiltme şartnamesi
  - b — Mukavele projesi
  - c — Bayındırlık genel şartnamesi
  - d — İnşaatı dair fennî şartname
  - e — Keşif hülâsa cetveli ve ilişkileri
  - f — Projeler
- İstiyenler bu şartname ve projeleri 250 kuruş bedel ile Üniversite Rektörlüğünden alabilirler.
- 3 — Eksiltme 18/10/937 Pazartesi günü saat 15 de İstanbul üniversitesi Rektörlüğünde yapılacaktır.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 3477 lira 6 kuruş muvakkat teminat vermesi ve Bayındırlık Bakanlığında alınmış 1937 senesine aid bina müteahhit vesikası ile bir defada 40000 liralık inşaat taahhüt ve ikmal etmiş olması lazımdır.
- 5 — Teklif mektupları 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Üniversite Rektörlüğüne makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır.
- 6 — Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfının mühür mumu ile iyice kapatılmış olması şarttır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «6575»

Istanbul Sıhhi Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Sivas Nümune Hastanesinin Hariciye, Kulak Boğaz ve Burun ve Nisaiye servislerine lazım olan 123 kalem alât açık eksiltmeye konulmuştur.

- 1 — Eksiltme 6/10/937 Çarşamba günü saat 15 de Çağaloğlunda Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonda yapılacaktır.
- 2 — Muhammen fiyat 1951 lira 60 kuruştur.
- 3 — Muvakkat garanti: 146 lira 37 kuruştur.
- 4 — İstekliler şartname ve listeyi her gün komisyonda görebilirler.
- 5 — İstekliler carf seneye aid Ticaret Odası vesikasıyla 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. «6336»

Kumbârâ biri

MAYRETTİ ÇİZER

1000 yapâr.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

Öksürenlere ve göğüs nezlelerine

KATRAN HAKKI EKREM

ADEMi İKTİDAR

ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri, Her eczanede arayınız. (Posta kutusu) 1255 Hormobin

Galata İstanbul

Doktorlar için tekâmül kursları açmalı mı?

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

rakki ve inkişaf hamlelerinden haberdar olamadıkları söylendikten sonra bazı misaller de zikrediliyordu.

Makale muharriri, bundan sonra İngilterede yeni neşredilen bir kanunla doktorları bir araya toplayarak bilgilerini tazeliyecek ve muayyen zamanlarda kendilerine yeni şeyler öğretecek bir teşkilât vücuda getirildiğinden bahsediyor ve diyor ki:

«Böyle bir teşkilâta bizim memleketimizin ne kadar ihtiyacı vardır! O tuz veya kırk sene evvelki ilimle bugünkü ilim arasındaki mesafenin genişliğini ölçtüğümüz, bizim memleketteki kitapsızlığı, neşriyatsızlığı ve ecnebi kitaplarının bizim paramıza nisbetle pahalılığını düşündüğümüz, insan, İngilteredeki bu teşebbüsün âdeta Türkiye doktorluğu için hazırlanmış bir kaftan olduğuna kanaat getiriyor.» Ve makalede nihayet muallimler için açılan kurslar gibi doktorlar için de kurslar açılması temenni ediliyordu.

Arkadaşımızın bu makalesi doktorlar arasında geniş bir alaka uyandırmıştır. Dün, bu hususta mütealemlerine müracaat ettiğimiz doktorlarımızdan bir kaç bize şunları söylemişlerdir:

General Kadri Raşid diyor ki:

«Böyle kurslar, dünyanın bir çok memleketlerinde vardır. Bunlardan bazıları Rusyada olduğu gibi mecburi, bazıları da Fransadaki gibi ihtiyardır. Fakat, mecburi olsun, ihtiyari olsun, bu kurslardan çok istifade edildiği görülmektedir. Biz de, vaktile tib fakültesinde böyle bir kurs açmıştık. Bu kurs, çok da rağbet görmüştü. Fakat her nedense fazla devam edemedi.

Şimdi, bizde de böyle kurslar açılacak olursa, doktorlarımızın gerek teşhis, gerek tedavi usulleri hakkında en yeni malûmatı edinerek azamî derecede müstefid olacakları kanaatindeyim.

Yalnız, bu kurslara devam mecburi kılınacak olursa, Sihat Vekâleti, hiç olmazsa taşradaki doktorların buraya kadar gelip gitme masraflarını taahhüt etmelidir. Esas itibarile, doktorların, bilhassa, Fransada olduğu gibi birer aylık yaz kursu görmeleri çok faydalı olacaktır. Hele, Avrupada olduğu gibi, bu kurslarda maruf şahsiyetler ders verecek olursa, gene oralarda olduğu gibi, ecnebi doktorların da, hiç olmazsa Balkan memleketleri doktorlarının kurslara iştirak edeceklerini de ümit ederim.»

Operatör M. Kemal diyor ki:

«Hekimlerin olgunlaşması için hiç şüphesiz fennin, tibbin terakkîleri, adım adım takip etmek mecburiyeti vardır. Bu, mesleğini seven, bir müessesede çalışan her hekim için, her vakit takip ve tatbik edilegelen bir prensiptir. Vesaiti mükemmel bir müessesede çalışmayan ve bu terakkîleri içtimaî ve zarurî bazı sebeplerden dolayı takip etmek fırsatını bulamayan hekimler için tekâmül kursları açmak hiç şüphesiz, en doğru ve yerinde bir iştir.

Nitekim, bir zamanlar, Etibba Muhadenet Cemiyeti ismini taşıyan bir teşekkül böyle kurslar açmış ve arzu eden hekimleri davet etmişti.

Fakat bu usulün memleketimizde yaşıttırılmaması sebepleri de vaziyeti yakından takip edenler için meçhul değildir. Bu sebeplerin başında hekim azlığı gelir. Çünkü kursa gelen hekimin yerine konacak hekim bulmak bir meseledir. Maamafih bu usul, ordu hey'eti sıhhiyesinde muntazaman tatbik ve takip edilegelmektedir.

Gülhanede staj ve ordu etibbasının tatbikatı muntazaman devam etmektedir.

Yalnız bu vesileyle şunu tekrar etmek isterim ki, her hekim, hattâ çok olgunlaşmış ve tecrübesi zenginleşmiş olsa bile aldanabilir. Fakat bir hekimin tecrübesi arttıkça, olgunlaştıkça hiç şüphesiz aldanma nisbeti azalır. Şunu da ilâve edeyim ki, memleketimizde konmuş bir teşhisin Viyanada doğru bulunmaması kaydı ihtiyatla kabul edilmelidir. Çünkü, biz hekimler ve bazı felâket görmüş hastalar, bu misallere çok tesadüf ederiz.

Merhum general Şükrü Nailiye de burada Anıtı denmişti. Viyanada An-

jin olmadığını söylediler. Fakat o kıymetli kumandan, Türk hekimlerinin teşhisini teyid eden bir felâketle aramızdan ayrıldı. Bu misal taaddüt ettirilebilir. Bîçare Türk hekimleri bu gibi tahtie ve bu gibi kadirnaşinaslıklara maruz kala kala bereket versin muafiyet kazandılar. Ne yapalım? Türk hekimi bazı vatandaşlara hoş görünemiyor. Mümkün olsa da bari kendilerine birer şirinlik muskası takilsa.»

Fahreddin Kerim diyor ki:

«Doktorluk öyle bir meslektir ki, mütemadiyen okumayı ve öğrenmeyi istilzam eder. Mektepten çıktuktan sonra kitabını kapayan bir doktor pratik hayatında muvaffak olamaz. Binaenaleyh daima yenilikleri takibe mecburdur. Bunun için iki çare vardır: Birisi tıbbî mecmuaların takibi, diğeri de tıbbî cemiyetlerdir.

Ayrıca doktorlar için devam mecburi olan bir kurs ihdası dünyanın hiç bir yerinde yoktur. Ve böyle mecburi bir kursun kabiliyeti tatbikiyesi de bulunamaz.

Bir doktor hakkında hastası ve kendisinin etrafındaki meslekdaşları ve bilhassa konsültasyonlar, kat'i hükmü verecek vasıtalar.

Avrupada doktorlar için daimî kurslar açılır, fakat bu kurslara devam mecburi değildir. Hekimler, kendi arzularıyla devam ederler. Bizde, esasen, serbest doktor çok azdır. Avrupada, hiç bir memuriyeti olmayan ve ancak kendi kafası, kendi sayı ile geçinen hekim kütlesi mevcuttur ve bunlar, sık sık, kursları, mecmuaları, cemiyetleri takib ederler. Bizde ise, mevcut hekim kütlesinin yüzde doksan beşi resmidir. Bunların da meslekî kudret ve alâkaları mafevk sıhhi teşkilâtta tabiatile kontrol edilir.

Yalnız, Sihat Vekâleti, Ankarada açmış olduğu yüksek sıhhat mektebinde kendi sıhhi elamanlarını sıra ile kursa sevk etmektedir.

Ayrıca, tıb fakültesinde, bir kaç sene evvel hekimler için serbest tatil kursları açılmıştı; bunlar tekrarlanabilir.

Esasen bundan 10 - 15 sene evvel Etibba Muhadenet Cemiyeti de böyle kurslar açmıştı.

Şimdi, hekimlerimizin ellerine, her ay, tıbbî mecmualar geliyor. Bizim memleketteki kadar tıbbî mecmuaların cömerd olduğu memleket yoktur. Anadolu ve İstanbuldaki bütün arkadaşlarımıza, gerek ihtisasa, gerek umumî tababete aid muhtelif mecmualar meccanen denebilecek kadar küçük bir fiatla gönderiliyor. Bunları okumayan ve yeniliklere sağlık gösteren hekimler varsa, bunlar, kendilerinden anlaşılır. Memleketimizde, ihtisasa ve umumî tababete aid mecmuaların sayısı otuz yakındır. Mevcut hekimlerimizin sayısı beş bini geçmeyeceğine göre de hekimlerimizin okumadıklarını kabul edemem.

Teşhis hatasına gelince: Bu, tababette, her memleketinde olabilir. Memleketimizdeki ilmi tekâmülün tıbhasında, Cumhuriyet devrinde vazih bir şekilde aktığına kaniim. Çünkü Anadoluda mühim vilâyet merkezlerindeki meslekî toplantılar ve oradaki arkadaşlarımızın neşriyat ve tebliğleri, bizim için zevinç verecek mahiyettedir.

Fakat, her şeye rağmen, memleketimizde de, Avrupada olduğu gibi serbest tekâmül kurslarının sene de iki defa olmak üzere ihdası, muhakkak ki faydalı olur. Yalnız, bu kurslara iştirak edecek arkadaşlara nakil vasıtalarında azamî suhuletin gösterilmesi de şarttır.»

Joe Louis boksu Terkediyor

1938 senesinin haziranında Max Schmeling ile çarpışacak olan zenci boksör Joe Louis, gazetelere verdiği beyanatta:

«Bu maçtan sonra, yensem de, yenilsem de, boksu terkedeceğim. Bir köşeye çekilip keyfime bakacak kadar param var. Fazla didinmeği lüzumsuz buluyorum.» demiştir.

Garb romancısı gittikçe çok kazanıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

ve New York Timesin tavsiye ettiği kitaplar muhakkak surette okuyucu, kütlesinin kılı kırk yaran beğenme kabiliyetini bir kat daha körükler. Ve tâbiler, hâkl olarak piyasaya aylarca evvel reklamını yaparak sürdürdüğü eserlerinin yüksek satışlarını göğüslerini gere gere bildirirler.

«Marifet, iltifata tâbidir» sözünü hatırlıyorum. Demek oluyor ki, okuyucunun kapış kapış alıp okuduğu, sonra da kütüphanesine yerleştiği her hangi bir kitabın muharririnin değeri var ki, tâbiler, onu tutuyor; eserini yüksek fiatlarla alıyor ve halka yaşayış şartlarının bütçesini sarsmıyacak, fiatlarla ulaştırıyorlar. Ve muharrir, romancı, hikâyeciyi de emeğinin mukabilini bolca alıyor. Şatolar yapıyor, kâşanelerde oturuyor, daktilolar, hususî kâtipler kullanıyor, senenin muayyen aylarında haftalarca süren, ve görüş kuvvetini bir kat daha arttıran seyahatlere çıkıyor. Bir kelime ile cemiyette maddî füzüntüler kaygusundan uzak, yaratacağı yeni eserlerinin nüvesini rahatça kuran bir insan olarak yaşıyor. Size bunlardan bir kaç misal vereyim:

Amerikalı Sinclair Lewis, bir gazete muhabiri iken, roman yazmaya kalkışan ve bu yüzden arkadaşlarının istihzasına maruz kalan bir muharrirdir. Bu kızıl saçlı realist roman üstadı, bugün on dördüncü romanını kendisini iştiaqla takip eden Anglo-Sakson okuyucu kütlesine sundu. Her romanında Amerikan içtimâl bir köşesini açan, nişterliyen, bunu yaparken de âdiliğe, iptizale düşmi-

yen, üslûbunu değiştirmiyen, realiteleri keskin bir görüş, ve o nisbette insanî bir sezikle önümüze seren Sinclair Lewis, gazetelere ve mecmualara makaleler yazdıkça kelime başına bir dolar alır.

Sosyalistlerin peygamberi diye tanılan ve kırk sene evvel Dublinden Londra'ya, beş parasız gelen piyes muharriri, Bernard Shaw, bugün koca İngiltere imparatorluğunun en önde gelen, bir edebiyat dâhisidir. Ve yazısı ile en çok para kazanan bahtiyarlardan biridir. Senenin ekser vaktini plâjlarda geçiren, bu yüzü çilli 61 lik ihtiyar edebiyat kurdu, 1926 da kazandı ve oldukça mühim bir meblâğ tutan Nobel edebiyat mükâfatını, İsveç kültürünü yayma cemiyetine teberrü edecek kadar paraya istigna ile bakmasını da bilen bir adamdır.

Hafızam beni aldatmıyorsa, şöyle bir hikâyesini hatırlıyorum:

Bernard Shaw, bir gazete ile anlaşarak, her gün 200 kelime bir fıkra yazacakmış. Bir günher nasılsa, fıkrası 2 kelime fazla, yani 202 kelime olmuş. Yazı işleri müdürü, zeki, aynı zamanda nükteci olan üstada telefon ederek:

«Makalenizde 2 kelime fazla. Bunları çıkaralım. Meselâ, iki yerde «ve» kelimesi var. Bunları atabiliriz, değil mi?» demiş. Shaw, yazısının en ufak virgüline, noktasına bile dokunduramayacağını ısrarla söylemiş, müdür ağır basmak tarafını güdünce, üstad, gayet alaylı bir sesle:

«Peki, diye cevap vermiş, kabul ediyorum. Makalenin sonundaki Bernard Shaw imzayı kaldırırız» Tabiatile müdürde şafak atmış.

Shawın makalelerinden, piyeslerinden,

Resimli fıkra müsabakamız

Son Postanın kış mevsimi programını tesbit ederken sadece günün vak'ası, makalesi, hikâyesi, romanı kâfi değil, biraz da eğlence lâzım, diye düşündük, bu düşünce ile bir müsabaka tertib ettik, bu müsabakanın esasî şudur:

Müsabakanın esası

Meşhur Bekri Mustafanın 40 tane fıkrasını seçtik. Her fıkra için bir resim yaptırıldı. Fıkralara 1 den 40 a kadar, fıkraların resimlerine de gene (1) den (40) a kadar numara koyduk. Hergün bu fıkralardan ve resimlerden birer tanesini dercedeceğiz. Fakat bu resim o gün çıkan fıkranın değil, ya daha evvel çıkmış, yahut ta daha sonra çıkacak bir fıkranın resmi olacaktır.

Müsabaka bitince okuyucularımızdan soracağız:

— Hangi resim, hangi fıkrandır?
Siz de bize meselâ (40 numaralı resim, 1 numaralı fıkranın, 4 numaralı resim 17 numaralı fıkranın, 14 numaralı resim 38

numaralı fıkranın V. S.) diye bildirecek, bu fıkralar ve resimleri de gazeteden kesip listeye bağlayarak bize göndereceksiniz.

Bu suretle siz okuyucularımız hem güzel bir fıkra okumuş, hem güzel bir resim görmüş, hem de bir müsabakanın verdiği heyecanın zevkini tatmış olacaksınız.

Mükâfatlar

Bu müsabakada kazananlar arasında 75 okuyucumuza para mükâfatı vereceğiz. Mükâfatların listesi şudur:

1 kişiye	100 lira
1 »	50 »
1 »	25 »
1 »	10 »
8 »	5 er lira
63 »	2 şer buçuk lira

Mükâfat kazanan okuyucuları noter tayin edecektir. Müsabakamıza 3 gün evvel başladık. Dördüncü resim ve fıkrayı aşağıda bulacaksınız.

Resim : 4

Fıkra : 4 Şarıl şarıl şarap..

Elinde şarap biniğiyle çarşıdan geçiyordu. İstanbul kadısının adamları çevirdiler:

— Gel, dediler, karakola gideceğiz..

Bekri, ses çıkarmadı, yürüdü. Yolda, kadının adamları bir aralık biniği yokluyarak:

— Bu zıkkını içeceğine şerbet içsen olmaz mı? diye sorunca, Bekri dayanmadı:

— Bu dünyada, şer işlemeği Allah bana nasip etmesin!

Şarıl şarıl şarap dururken, şer ile başlayan şerbeti içemem!

Bu cevap, kadının adamlarının hoşuna gitmişti. Bekriyi salverdiler.

konferanslarından kazandığı paralarını yekünunu elbette ki bilemeyiz. Yalnız, piyeslerinin temsil hakkının, İngiliz piyesçileri arasında rekor teşkil ettiğini okuduğumu söyleyebilirim.

Her yazısı, bütün dünyada bir hareket doğuran, türkçeye de çevrilmiş olan (dünya tarihinin ana hatları) müellifi H. G. Welles de, en çok para kazanan ediplerden biridir.

Vâkıâ aklınıza, «bunlar kalburüstü, müstesna muharrirlerdir» diye bir sorgu gelebilir. Fakat emin olun ki mecmualara, 120 dolara hikâye yazan İrvin C. Cobb gibi hikâyeciler pek çoktur. Amerikada her hangi tanınmış bir mecmua bu hikâyeye en aşağı 40 dolar verir. Altı yedi sene evvel İstanbuldan The Americas mecmuasına ingilizce bir hikâyeye gönderen bir Türk vatandaşın, posta ile 25 dolar aldığını pek iyi biliyorum. Alelade bir satıcı iken, piyes yazan ve altı sene de beş eseri intişar eden ve oynanan Miss Dodds'un, bu eserlerinden 60 bin lira kazandığını söylersem, bana inanınız.

Sahtî bir düşünüşle, toprak aynı toprak, sema aynı sema; fakat yaşayış tarzları değişik olan bu ülkelerin adamları, bizden farklı mıdır ki, kalemlerinin mahsullerini böyle bereketli bereketli topluyorlar, diyecek olursak kendimi şöyle bir teselli ile avutuyorum:

Yabancı ülkelerin muharrirleri, çocukluklarındanberi, kültürlü, kitap sevgisi, nedir bilen, okuma zevki incelmış bir muhitte yetişmişlerdir. Onlar için, su, hava, ışık ne kadar lâzımsa, kitab da kadar lâzımdır. Sonra onlar, hayatlarını bir makine intizamı içinde muhtelif safhalara ayırmışlardır. Muayyen zamanlarda okurlar, gezerler, gezdikleri yerde müşahadelerini tesbit eder; sonra bunları kendi düşünüş ve kavrayış kabiliyetleri ile yoğurarak, eserlerinin malzemesini hazırlar, yazarlar. Bu iyi hazırlanmış ve yazılmış eserleri onları ya kitapçı cemekeânlarında solduracak, ve yahut ta, on binlerce sattırarak âmansız münekâdilerin önüne serdiler ve açık alınla çıktılar mı, başka başka iklimlerde yorulmuşluklarını gidermeğe hak kazanırlar.

Bizde öyle mi? Türlü türlü kaygular içinde yazılan ve bu yüzden bazı kitap bezirganlarımızın doymağın bilmiyen tâma ihtiraslarını büsbütün arttıran eserlerini, sözde meşhur muharrirleri, elbette ki şöretleriyle uygun ve hakları olan parayı alamazlar.

Son hükmü siz veriniz, aziz okuyucular.

İbrahim Hoyi

Bir bisikletimiz Fransa turuna hazırlanıyor

Bunun için memleket dahilinde 3000 kilometrelik bir tur yapıyor

Genç ve sporcu sairlerimizden Kâmrân Bozkır, uzun zamandanberi terkettiği bisiklet sporuna yeniden başlamış, ve Fransa turuna iştirak etmek üzere antrenman mahiyetinde olan 3000 kilometrelik bir mukavemet koşusuna çıkmıştır.

Eylülün 6 sında Ankaradan yola çıkan bisikletçi, Bâlâ, Kırşehir, Kayseri, Niğde, Tarsus, Adana, Karaman, Konya, Akşehir, Afyon, Kütahya, Bursa ve Mudanyadan geçerek cumartesi günü İstanbula gelmiştir.

Burada hiç istirahat etmiyerek Çorlu'ya da gidip gelen Kâmrân Bozkır, tekrar Bursaya geçerek Bozüyük, Eskişehir, Sivrihisar, Polatlı yolu ile Ankaraya dönecek ve bu suretle 3000 kilometrelik sert ve seri mukavemet turunu tamamlayacaktır.

Uğradığı yerlerde bölge başkanlıkları tarafından misafir edilen genç bisikletçi Ankaradan ayrılırken hiç bir yedek malzeme almamış, yolların bozukluğuna rağmen bu uzun seyahati zarfında yalnız bir defa lâstığı patlamıştır. Tur, günün vasatı 150 kilometre katedilerek on gün istirahatle tam bir ayda bitmiş olacaktır.

Memleket içinde yapmakta olduğu turu bitirmek üzere olan genç sporcuya Fransa turu için de aynı muvaffakiyeti dileriz.

Türk romancısı gittikçe daha az kazanıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ları cinaî romanlar tercüme ederler. Bazıları resmî, hususî müesseselerden birinde bir memuriyet bulmuşlardır. İçlerinde musahihlik, muhbirlik edenler bile vardır.

Ve bereket ki böyledir. Çünkü eğer onlar, böyle davranmayıp da, yalnız edebî eser, yalnız şiir veya yalnız ilim ticaretinden geçinmeye kalkışsalar, edebiyat âleminde, aynca kucuna maddi-bürden yatmış birçok Gandilerle dolar.

Birer edib ve romancı sıfatı kazanmış muharrirlerimiz, imzalarını taşıyan eserlerinden ne kazanabildiklerini, birkaç sene evvel yazmıştım.

Ve o zaman meydana çıkan rakamlar, işimlere geçen o ediblerimizden kim, şöhratle hazin bir teviz teşkil edecek kadar cılızdı.

Fakat o zaman kalemimden çıkan satırlar ve rakamlar, hicabı mağdurlarından başkalarına aid olan açu bir hakikatin lüzumundan fazla şüyu bulmasından başka hiçbir netice vermemiştir.

Yalnız benim o neşriyatımın hiç de kabili inkâr edilebilir bir faydası görülmedi: İçinde büyük bir kazanç vaatmettikleri Babıâli piyasasında şöhrat avına çıkan heveskâr sürüleri, edebiyat âleminin çok fakat nankör tuzağına düşmekten kurtuldular!..

Fakat evvelki gün bir tesadüf bana öğretti ki, benim o neşriyatımdan şimdiye kadar geçen uzunca zaman, ediblerimizin, şairlerimizin ellerindeki bedbaht kalemleri, kendileri için daha meyvelik birer ağaç getirmişti.

Bana bu yakın endişeyi duyuran, evvelki gün bir kitabı ile aramızda geçen bir konuşmadır.

O, bintar bir müddet evvel, bir mecmuada intişar etmiş bir romanım tabii hakkını satın almak niyetindeydi. Bana hakkı telif olarak 75 lira teklif ederken yüzünde, bir mataas değerinden çok az paha biçmiş gibi alıcı hıncabından ziyade, bir mataas kıymetinden çok üstün değer vermiş hovarda bir talib gururu vardı.

Ben, bana vaktile aynı işden aldığı, min yarasını teklif eden muhatabımın ağzından çıkan o rakamdan ziyade, yüzünde beliren bu manaya şaşım. O, sezdiği hayretimi gidermek için söze girişti:

— Şimdi eski piyasa çok düştü. Vaktile intişar etmiş bir romanın hakkı telifine 100 lira alabilen Peyami Safaya şimdi 50 lira verebiliyoruz. Çalıkuşu'ndan dört yüz lira kazanmış olan Reşad Nuri bugün 200 liraya razıdır.

Esad Mahmudun piyasası 150 liradan 100 liraya, M. Turhanın piyasası 150 liradan yüz liraya, Suad Dervişin

piyasası 7 51iradan 40 liraya, Nizamettin Nazifin piyasası, 250 liradan 100 liraya, Aka Gündüz'ün piyasası 200 liradan 100 liraya, Vâ-Nû'nun piyasası 100 liradan 50 liraya, İskender Fahrettinin piyasası 50 liradan 20 liraya, ve çok tanınmış bir başka romancının piyasası 30 liradan on beş liraya...

Buraya gelince, gayri ihtiyarî isyan ettim:

— İmkân yok!

Muhatabım teminat verdi:

— Bu rakamların hakikate tamamen uydugunu elimdeki makbuzlarla her zaman isbata âlmâdeyim. Ve unutmaman ki, yeni türeyen meraklı kadın muharrirler içinde, romanlarının kitab haline sokulması mukabilinde üste paralarını, az evvel verdiğimiz rakamları, muharrirlerin kıymetlerini tayin eden birer ölçü şeklinde almayın! Daha yüksek değer bulabilenler, eserlerini satmakla daha usta davranabilenler, ve kitabıclar arasında bir rekabet uyardırmanın meşru yollarını icad edebilenlerdir. Bu sınıfa dahil olan müellifler için, bir diğer meslek sahibi oldukları için, kitabıclarla karşı daha müstağni davranabilenlerdir.

Bana bu sözleri söyleyen kitabıcların ayrıldıktan sonra, hafızama biriken bu yeni ve acı hakikatleri gazete sahifesine geçirmekle geçirmek arasında uzun bir tereddüt geçirdim.

Fakat sonra düşündüm ki, kitabıcının manevî değerlerine, pazar matalarının piyasasını tayin eder gibi kıymetleri biçtiğini bu müellifler, şahsiyetlerini ve şöhratlerini emekle ve eserle doldurmuş uzun bir mâzinin alın teriyle yoğurulmuş temeli üzerine kurmuşlardır.

Sayılan isimler, daracak en parlak yıldızlarıdır.

Ve eğer müstesnalığı tahakkuk etmiş zekâlarının en lezzetli, en özlü meyvelerini, mütemadiyen davet edilen o büyük âlemlerimizde nuruna kavuşturmazsa, yüreklerimizde can kışırtılarına mah-kûm demektirler.

Naci Sadullah

Fotoğraf tahlilleri

Sert tenkidler etrafın iğbirarını toplar

Fenerde Hakkı imzalı okuyucumuz soruyor: — Muvaffak olacak mıyım?

Tuttuğu işde ve meslekte sebat gös birmaması lâzımdır. Beğenmemelik ve sert tenkidler etrafın iğbirarını davet eder ki muvaffakiyetsizliği açar.

Babacan tavırlı bir tip

Çerkesköy okuyucularımızdan Turgud da karakterinin tahlilini arzu ediyor:

Hile ve fesadla iş görmek istemiyor, fakat çabuk kızan ve alınan halile etrafını pek memnun edemiyor. Aldatmaktan ziyade aldanmağa mütemayildir. Bazı babacan tavır ve hareketleri vardır.

Münakaşa ve mücadeleye yanaşmayan bir genç

Diyanbekir okuyucularımızdan kuzudun karakterinin tahlilini istiyor:

Ağır başlı ve zekîni gösterici nü mayişli hareketlerden çekinir. Fazla konuşmaz. Fikir sahasında münakaşa ve mücadeleye pek yanaşmaz. Kadın bahsinde kısıncı davranır.

Son Posta

Fotoğraf tahlili kuponu

İsim . . . . .
Adres . . . . .

DİKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 5 adedinin gönderilmesi şarttır.

Frank düşüyor

Fransız frangının sukutu devam etmektedir. Frank cumartesi 149 da kapanmıştır. Dün sabah Londra borsasında bir sterlin mukabil frank 151,87,5 de açılmıştır 150,82 ve 150,40 üzerinden muamele görmüştür. Bu suretle 6,5 - 7 frank sukut vardır.

EKONOMİ

Samsunda bu yıl tütün rekoltesi çok nefîs

Samsun (Hususi) — Şehrimizde bu yıl tütün rekoltesinin arzettiği vaziyet tütün-cüleriimizin yüzünü güldürecek mahiyettedir. Havaların bükülmüş kurak gitmesi her kesin gözünü korkutmuştu. Fakat bilâhare tam zamanında yağın son yağmurlar tütün kemmiyeti üzerinde de hüsnü tesir yapmıştır.

Bu yıl tütün rekoltesinin kemmiyeti ve keyfiyeti itibarıyla arzettiği vaziyet emsalsizdir. Alıcılardan gösterdikleri tehalüke karşı satıcılar nazlı davranmaktadırlar. Bu mü-nasebetle tütün alım satımı üzerinde he-nüz bir fiat tutkuru ettirilmiştir. Tütünün nefis olması ve görmez miktarının azlığı dizi dengi satışına rağbet gösterenleri bile demet yapmağa sevk etmektedir.

Ziraat bankasının köylüye yaptığı yardım da dikkate şayan bir ehemmiyeti vardır. Tütünçüler gördükleri bu yardım sayesinde demet yapmak işine bir kat daha önem vermektelerdir.

Emet tütün rekoltesi

Emet (Hususi) — Burada, bir komisyonun nezareti altında ilk defa olarak tütün ekilmeye başlanmıştır. Çok iyi mahsul elde edilmiş bulunmaktadır. Tütün rekoltesi 50,000 kilo olarak tahmin olunmaktadır.

Nazillide pamuklara Hariçten müşterileri Aranıyor

Nazillide (Hususi) — Bu yıl pamuk toplamazın nazillide yağmadığından pamuklar çok temiz ve beyazdır. Fakat mev-sim olarak geçtiğinden mahsul geçen sene-lere nazaran az olmuştur. Fiatlar köylünün beklediği derecede yüksek değildir. Üstelik de fabrikalar pamuğun kilosunu beş kuru-şa çirçirleme kararı vermişlerdir. Bu yıl köylü, hakikate istifa edememektedir. Yerli kârda pamuğun kilosunu 12, Akala devlet pamuğunun kilosunu 13 kuruşa almak-tadır. Basma fabrikası da pamuk ihtiyacını Nazillide değil İzmirden temin ederek Nazillide pamuk bölgesinde yetiştirilen temiz pamuklara hariçten müşterileri aramak ve ucuz satılmak vaziyetini hasıl olmuştur. Lâkin ille-riz pamuk piyasasının artacağı ve çekir-dekli pamuğun kilosunun 18 - 20 kuruşa yük-seleceği söylenmektedir.

Nazillide pamuk istasyonunun köylüye dağıtıldığı Akala devlet tohumu ekilen tarlalardan bu yılın her mevsiminde usul yarı-lardan tahminen vasatı 75 kilo çekirdekli pamuk, sulanabilen yerlerden ise vasatı 125 kilo çekirdekli pamuk alınmıştır. Yerli pamuk daha az mahsul vermiştir. Bazı yer-lerde hiç olmamıştır.

Ceyhanda çiftçi kredi birliği kuruluyor

Ceyhan (Hususi) — Halkevi köycülük şubasının geçenki köy gezisinde ilkönce nazara itibara aldığı en mühim nokta köylüyü tefecilerden kurtarmak olmuştur. Köylülerimizin bu husustaki problemleri göz önünde tutularak bir «Çiftçiler kredi kooperatif birliği» teşekkülü düşünülmüştür. Bu birliğin derhal teşekkülü için alâkadarlar

icap eden teşebbüse girişerek çiftçilerimiz-zin bir an evvel kurtarılar için çalışmak-tadırlar.

Gerede panayırı

Gerede (Hususi) — Geredenin meşhur birinci panayırı açılmıştır. Panayırda, satışlar çok hararetlidir. Birkaç gün içinde mîk-tarı yirmi bini bulmuştur.

Panayırda, asgari bir tahminle 30,000 kişi bulunmuştur.

İkinci panayır 15 gün fasıla ile açılacaktır. Bu panayırda da hararetiler alış verişler olacağı tahmin edilmektedir.

İstanbul Borsası kapanış fiyatları 4 - 10 - 1937

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	527,00	628,00
Paris	9,7894	9,7885
New-York	23,9925	23,95
Milano	15,414	14,995
Briksel	4,6875	4,6843
Atina	87,570	87,225
Cenevre	3,435	3,4325
Sofya	63,72	63,6947
Amsterdam	1,4275	1,4270
Prag	22,53	22,9057
Viyana	4,1816	4,18
Madrid	11,5492	11,5445
Berlin	1,9666	1,9657
Varşova	4,175	4,1735
Budapeşte	3,9825	3,9810
Bükreş	107,2982	107,1686
Belgrad	34,3687	34,355
Yokohama	2,7366	2,7356
Moskova	20,3275	20,3375
Stokholm	3,8986	3,8984

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu şm. % 60	00,00	00,00
peşin	00,00	00,00
A. Şm. % 60 vadeli	00,00	00,00
Bomonti - Nektar	00,00	00,00
Asian çimento	00,00	00,00
Merkez bankası	10,00	00,00
İş Bankası	10,00	00,00
Telefon	6,85	—
İttihat ve Değir.	11,65	—
Şark Değirmeni	1,15	—
Terkos	7,1	0,00

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	00,00	00,00
» » I vadeli	13,30	13,40
» » II vadeli	13,75	13,10

TAHVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Anadolu I pe.	00,00	00,00
» I vadeli	00,00	00,00
» II pe.	00,00	00,00
» II va.	00,00	00,00
Anadolu mü. peşin	00,00	00,00

« Son Posta » nin edebî tefrikası : 52

Kalbimin Masalı

Yazan: SELÂMÎ İZZET

Artık vaziyeti olduğu gibi, bütün açıklığı ile görüyorum. Mazlumun gönlü, çıkış ile kitabı okuyorum. Günün Gönülde; Gönülde hâlâ gönül var.

Ama garib değil mi, eskisi gibi, eskisi kadar üzülmüyorum.

Ancak büyük bir üzüntüm var, bu üzüntü de kendi hesabıma değil, Mazlum hesabına üzülmüyorum. Daha doğrusu ona acıyorum. Onun kalbinden, beslediği aşkı söküp atmağa, onu bu derden kurtarmağa muvaffak olamadım. Bir ümidim kaldı: Anı, beklenmedik bir hâdise olsa da, onu bu elemden kurtarsa...

Zamandan ümidim yok. İstanbuldan gitsek, uzaklaşsak, birbirlerini görme-seler, fakat burada kaldıkları ve sık sık görüştükçe, onlar bir birlerini gördükçe Mazlum gönlünün ve Gönülün esiri kalacak.

Bunun için bir hâdise lazım...

Derin derin içimi geçiyor. Hayat kadınların emrinde değil. Hilkat te, kanunları yapan erkâle-i sayıyor ve onları gönlüne hâdise olmuyor.

Beklediğim hâdise gelmiyacak.

★

Ben Anadolu kıyıları her zaman

Ada vapurundan görür, sayfeye diye Adayı tanıırım. Halbuki Ada da tam manasıyla sahil değil, suya, bardakta görür gibi görüyorsun...

Mazlumla gezintimiz bana kırın ne demek olduğunu anlattı. Ve o gündenbergi akşam, apartmana daha kasvetli iniyor. Balkonda geçen deniz havası bile beni kandırıyor...

Yaz günleri - bazı apartmanlar müstesna - şehir içi çekilmiyor. İnsanın toprağa ihtiyacı büyük. İnsan kendini toprak üstüne atmak isteğini duyuyor. Muhakkak bu duygudur ki, Âdem ef-sanesini yaratmış ve ilk adamın toprak-tan yaratıldığı iddiası ortaya atılmış...

Toprak ne güzel şey... Saat dokuza çeyrek kala bu duygular içime doğdu. «Toprak ne güzel şey» düşüncesini içimden geçirdikten sonra doğruldum. Anem saate bakıyor.

Sordum:

— Ne o anne?..

— Hiç kızım...

Anlıyorum. Mazlum bu kadar geç kalmazdı. Bu ilk seferdi: Anem merakta... Merakın da türlü türlü olur...

Belli etmek istemiyor. Ya ben, ben merakta değil miyim?.. Ben belli: etmek istemiyor muyum?.. Benim merakım da türlü türlü. Benim merakım - gösterdiğim dakikada - bellidir.

— Bir şey mi aradın anne?..

— Hayır kızım...

Annem saate bakıyor, baktığını söylemek istemiyor. Merakı artıyor. Ama onun merakı ile benim merakım arasında büyük fark var. O ne olsa kaynada, damadın keyfi için, şu veya bu keyfi için gecikmesine tahammülü yok. Benimse merakım bir tek...

Ama annem benim neyi merak ettiğimi anlamaz. Aramızda bu fark var. Bu büyük bir farktır. Birimiz ötekinin aklından geçeni anlıyor, birimiz ötekinin aklından geçeni anlamıyor...

Ben annemden üstünüm.. ama ondan ne kadar zavallıyım..

Soğukkanlı kadın annem. Sanki çok basit bir şeymiş gibi sordu:

— Nerede kaldı ya?..

Ben soğukkanlı olmağa başladım:

— Neredeyse gelir..

Saat işliyor... Saat dokuz... Saat dokuz üç geçiyor.

— Acıkmadın mı Sevim?..

— Acıkmadım... Sen acıktınsa ye..

— Hayır, beklerim...

Annemin endişesi büyüdü, tasavvuru başka...

— Ya gelmezse...

Benim endişem daha büyük, fakat tasavvurum daha başka:

— Muhakkak gelir anne.

Annem için damadının keyfine dalıp gelmemesi muhakkak, benim için Mazlumun, ahlamlı her hangi birinin yanında lâfa dalıp gelmesi mukadder. Nasıl olsa gelecek...

Mazlum geldi. Kapının zili bir müjde gibi çaldı. Ben yerimden ok gibi fırladım... Kadınlar âciz mahlûklar... Geldi ya, geleceğini biliyordum ya.. ama ne olursa olsun, geldiğine sevindim. Yerimden güler yüzle fırladım.

Ben Mazlumun gözlerini görür görmez sahiden bir müjde sezdim. Göz bebekleri gülüyordu.

Annem Mazlumun güler yüzünü görürce biraz daha çatıldı: Gözlerindeki gülüş, yarıda bıraktığı keyfin süruncemesidir diye..

Anne benden üstün.. ama benim gibi zavallı değil..

Mazlum muhakkak iş bulmuştu. Sevinerek sordum:

— Neye geçtin canım?..

Anlattı.

İnsan bazan doğruluğa, doğru söze lânet ediyor. İnsan çok kere yalana razı oluyor. Ama haksızlık edip insan dedim, daha ziyade kadınlara doğruluktan, doğru sözden nefret ediyorlar, ve kendileri namına yalan söylerlerse, erkekler de yalan söylerler istiyorlar...

Tam tramvaya binecektim, Gönül ile Bakiye rastladım...

Ben:

— Ya!.. dedim.

Annem:

— Nasıllar? diye sordu.

Mazlum devam etti:

— İyiler... Otomobile Tarabyaya gidiyorlarmış... Otomobili durdurdu-lar, ben de tramvaya binmedim.

— Sonra?

— Sonra, ablan ısrar etti, ille bizimle beraber gel, dedi. Ablanın yeni kullanmağa başladığı spor otomobil malûm...

Ben: «Rahatsız etmiyeyim, yeriniz yok» dedim.

Ablan: «Neden olmasın, Baki arkaya oturur» diye ısrarında devam etti. Baki indi, bana yer verdi ve o da yanına oturdu...

Ben atılacak gibi oldum galiba... «Ya arkadaşları yer?..» diye soracaktım. Sezd-i muhakkak, sözünü kesmeden söyledi:

— Sen annemle beraber gezmeğe gitmişsin de diye uğramadık; yoksa uğtırış, sendi de alırdık...

Kadınlarm en büyük kabahatleri kısıncılıklarını fazla göstermek, ya burunlarını kırmamak için kısıncılıklarını belli etmemek... Ama benim kocam kısıncılık bahsolmaz bahsolmaz. Kocam kısıncı değil.

— Eğlendiniz mi bari?..

— Eğlendik Sevim. Tarabyada otelde abhablara rastladık... Onlar kalkmadan önce kalkmam kılıbık olurdu... Kazak bir koca sıfatile kaldım...

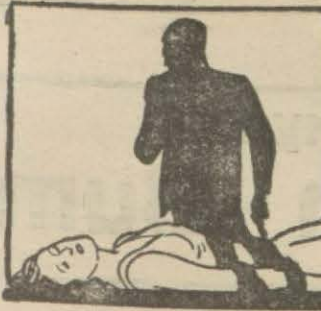
Yanına sokuldu, yanağına okşadı:

— Darılmadın ya, Sevim?

(Arkası var)

«Son Posta»nın zabıta romanı: 11

VALİDE SULTANIN GERDANLIĞI

YAZAN
CEVAD
FEHMI

— Hayır efendim. Motör gelse hiç görmez olur muydum? Serkomiser şaşırılmıştı. Denizde gördüğümüz motörün bir başka adaya gitmesi, yahut Büyükdada başka bir iskeleye yanaşmış olması ihtimalini neden düşünmediğini anlamadım. Rıdvan Sadullah baktım. Her zamanki müstehzi tebessümü ile gülümsüyordu.

★
Kristal Palas iskeleye beş dakika mesafede idi. Yürüyüşe çıktık. Otelin kapısında bizi merkez memuru karşıladı ve müddeiumumi muavininin biraz evvel geldiğini haber verdi.

Bu otele niçin (Kristal Palas) isminin verildiğini doğrusu anlamadım. Geniş bir bahçe içinde büyüklüğünden başka hususiyeti olmayan bir köşktü. Otel olarak yapılmadığı ilk bakışta belli oluyordu. Etraf zifiri karanlık olduğu için bulunduğu mevki ve etrafı hakkında daha fazla şeyler görmeğe imkân olmadı.

Müddeiumumi muavinini otelin holünde bulduk. Hasır bir koltuğa oturmuş otel müdürü ile konuşuyordu.

Hol mermer döşeli ince uzun bir koridordan ibaretti. Duvarlarda boydan boya uzanan aynalar konulmuştu. Kapının yanında kâtip için gişeye benzer bir yer yapılmıştı. Bu gişenin arkasına işabet eden duvarda sağda mektublar için bir raf, solda oda anahtarlarının asıldığı çivili ve numaralı bir levha bulunuyordu. Bunun yanında sigara salonu olarak kullanılan geniş salonun kapısı bulunuyordu. Sigara salonunun karşısında da bir başka salon vardı. Daha ötede mutfığa ve hizmetçiler daireesine açıldığı anlaşılan başka bir kapı vardı.

Serkomiser müddeiumumi ile selâmlaştıktan sonra merkez memuruna sordu:

— Yukarıda nöbetçi var ya?..

— Evet, kapıya bir memur koydum.

Müddeiumumi muavininin isticavboları bitirmesi için beş on dakika bekledik. Cesedi bundan sonra görecektik.

Müstahdeminden hiç biri bizden fazla bir şey bilmiyordu. Kâtip te nâilüm tafsilâtını anlattı.

30-35 yaşlarında kısa boylu ve şişman bir delikanlı idi. Çiçek hastalığından yüzü delik deşik olmuştu. Şivesi Rum olduğunu anlatıyordu. Maamafih iyi türkçe konuşuyordu.

Müddeiumumi muavini işini bitirmişti. Serkomiser kâtipin ifadeleri üzerinde ısrar etmek istedi, fakat Rıdvan Sadullahın bir işareti üzerine bundan vazgeçti ve evvelâ vak'a mahalleni ve cesedi görmek daha doğru olacaktı. İkinci kata çıkmak üzere ayağa kalktık.

Holün nihayetinde mermer bir merdiven yukarı doğru uzanıyordu. Duvarlardaki elektrik lâmbaları en küçük mumlulardan seçildiği için her tarafta bariz bir ışık kıyafetsizliği göze çarpıyordu. Merdiven adeta loştu.

İkinci kat koridoru daha karanlıktı. Merdiven ortada kalmak üzere binanın merkezinde bir (U) harfi şeklinde uzanan karanlık koridorda bir aşağı bir yukarı gezinen resmî kıyafetli bir polis memuruna rastladık. Bizi görünce koşarak 13 numaralı odanın kapısını açtı. İçeri girdik.

Oldukça büyücek bir oda idi. Kapının karşısına gelen duvarda iki büyük pencere vardı. Sağdaki duvarda renkli taştan güzel ve süslü bir şömine, soldaki duvarda bitişik odaya geçilen bir ara

Rıdvan Sadullah serkomisere döndü: — Osman Bey, emredin de otel müdürünü ç ağırsınlar, dedi.

görülyordu. Bu kapının yanına çeviz bir elbise dolabı konulmuştu. Şöminenin solunda karyola, sağında lâvabo bulunuyordu. Ortada da büyücek bir masa duruyordu. Odanın mobilyası bundan ibaretti. Duvarlar bomboştu. Yalnız şöminenin üstünde yaldızlı çerçeve içinde talik ile yazılmış (Ve minelma külli şeyi hay) levhası göze çarpıyordu. Harfler ince tahtadandı. Kıl destere ile kesilerek yapılmış, sonra levhanın kırmızı zeminine yapıştırılmışlardı. Levhanın üzerinde cam yoktu.

Cesed masa ile pencereler arasında, yerde yatıyordu. İlk görüşte tanıdık. Kevser Hanımdı. Arkasında gene siyah elbiseler vardı. Bıçak darbesini bu sefer göğsüne, kalbinin hizasına yemişti. Darbe memesinin altına inmiş, sonra aşağıdan yukarı 15 santim kadar imtidat etmişti. Kanın içeriye göğüs boşluğuna aktığı anlaşıyordu. Yarannın etrafında pek az kan vardı. Elbiselerinde hiçbir boğuşma, tazyik alâmeti görülüyordu.

Serkomiser merkez memuruna sordu:

— Doktor ne diyor?

— Ölüm hemen hemen anı olmuş. Hücum cepheaden, sivri uclu bir bıçakla yapılmış. Doktor bu yara yeri ile ölünün sırtındaki eski yara yeri arasında kuvvetli bir müşâbehet buldu. «Her iki yarada aynı bıçağın kullanıldığından şüphe edilebilir» dedi.

Cesedin üzerine eğilen Rıdvan Sadullah ışığın azlığından şikâyet etti, serkomiser ampulün değiştirilmesini emretti. Otel müstahdemini bu işi çabucak yaptılar.

Rıdvan Sadullah hiçbir şey söylemeksizin doğruldu. Bir müddet derin derin düşündü. Odada bir aşağı bir yukarı gezindi. Bir aralık durarak havayı kokladı. Sonra masaya yaklaştı. Üstündeki sigara tablasına baktı. Tabla bir takım kâğıd kırıntıları ve sigara artıkları ile ağzına kadar dolu idi.

Bu sırada serkomiser cesedi muayene ile meşguldü. Müddeiumumi muavini ile ben ayakta duruyorduk. Merkez memuru, polis memurları ve otel müstahdemini de kapının dışında bekletiyorlardı.

Serkomiser işini bitirince Rıdvan Sadullahı taklid ederek etrafına bakındı ve merkez memuruna ara kapıyı işaret ederek sordu:

— Yandaki odada müşteri var mı?

— Hayır efendim.

— Kapı kilidli mi?

— Hem kilidli, hem de öbür taraftan sürmeli.

Serkomiser yüzünü buruşturdu. Sonra Rıdvan Sadullahı bakarak sordu:

— İsticavblara başhyabilir miyiz?

— Evet.. kâtiple hizmetçi kadından başlayalım. Sonra da otel müdürünü dinliyeceğiz.

(Arkası var)

«Son Posta»nın Hikâyeleri

KÖY MUALLİMİ

Yazan: Sa.âhattin Enis

Kendisi vaktile mes'ud bir insandı. Bir karısı ve bir çocuğu vardı. İstanbuldaki sultanlardan birisinde muallimlik ediyordu. Okumağa karşı şiddetli bir zâfı vardı. İdealist bir genç olduğu için hayattaki en büyük zevki okumakta ve onu hayata tatbik etmekte buluyordu. Muallimliği bu fikirle meslek edinmişti. Hergün tâ Sarıyerden kalkıyor, uzun bir vapur seyahatinden sonra İstanbuldaki mektebine geliyor, ders saatine yetişiyordu.

Koca bir haftada dinlendiği tek günü, cuma günü, ve bir de mektebin tatil mevsimi idi.

Ekser zamanlar, kendi hayalince bir mektep tahayyül eder, okuduğu kitaplardan mülhem olan bir tedris tarzı ve ideal bir mektep hayatı ve çerçevesi tasavvur ederdi. Onun noktaî nazarına göre bu mektep, bu memleketin istediği gençleri yetiştirecek olan ilk ve hakiki gayeî hayal olan mektepti.

Muallim Necatinin bu sakin hayatı, bir gün anı bir âfetle altüst oldu:

Sarıyeri basan büyük tufan, onun, Sarıyerin dik bir yamacına ilişen üç odalık zayıf evini almakla iktifa etmiyerek karısını ve çocuğunu da alıp götürdü; öyle bir alıp götürüş ki, bu kadın ve çocuğun ölüsünü bile bulmak mümkün olmadı.

Muallim Necati, o gün sınıfta dersini takrir ederken gökten bir belâ ve âfet halinde yağın bu yağmurun kendisine hazırlanmış olduğu felâketin farkında bile değildi.

Neden sonra geç vakit vapurla Sarıyer gittiği zaman uğramış olduğu faciannın dehşetini anlayabildi. Tabiatın bir kahri olan sellerin götürdüğü evinin yeri, yağmurların tahribatı ile oyulmuş bir mezara benziyordu.

Bütün gece, sabaha kadar sağa koştu, sola koştu; fakat karısından ve çocuğundan hiçbir haber alamadı. Ve tam bir hafta Sarıyerin âfetzede yamaçlarında, İstanbulun felâketzedelere tahsis edilen medreselerinde karısını ve çocuğunu aradıktan sonra nihayet onların öldüğüne muttal oldu.

Hayatta, muallâkta kalmış bir insan gibi idi; öyle bir insan ki, bir dua ve teselli ihtiyacile muztarib günlerinde başını dayayabilip iki fatiha okuyacağı bir mezar taşına bile malik değildi. Karısı ve çocuğu sellerin arasında o kadar hazin ve perişan ve bir daha bulunmamak üzere kaybolmuşlardı.

O zaman kat'î kararını verdi. Anadoludaki birçok muallimlerin İstanbuldaki muallimliği ideal ad ve telâkki etmelerine rağmen muallim Necati, maarif idaresine baş vurarak lâalettayin Anadoludaki nahiyelerden birisinin başmuallimliğine talib olduğunu bildirdi.

İstanbul sultanlarından birisinin tanınmış muallimlerinden Necatinin bu talebi, maarifçe hayretle telâkki olunduğu kadar derhal is'af edildi. Kendisine evvelâ İzmit civarında bir nahiyeye mektebinin başmuallimliği teklif olundu; fakat o:

— Daha uzaklarda bir yer istiyorum... diye ısrar etti.

Nihayet Konya vilâyetine tâbi olan Samanlıdere nahiyesi mektebinin muallimliğini kabul etti. Ve bir iki gün zarfında harcırahını alarak Haydarpaşadan Konya trenine atladı.

Binmiş olduğu arabanın arabacısı Samanlıdere nahiyesinin, kerpiçten yapılmış evlerden mürekkep şu biraz ileride görünen köy olduğunu söylediği zaman muallim Necati, evvelâ biraz irkilir gibi oldu; kafasında hâlâ İstanbulun gürültüsü ve gözlerinde hâlâ İstanbulun hududsuz manzarası mevcudiyetini muhafaza ediyordu.

Bununla beraber irkilmesile kendisine gelmesi bir oldu: İstanbul ve Samanlıdere!... O koca şehirle şu harab nahiyeye!... Aralarındaki fark ne?... Evvelkisinde binlerce ve binlerce evler, apartmanlar ve nihayetsiz gürültü... Burada ise bir kaç kerpiç bina ve o kadar hududsuz bir sessizlik... Şehirdeki evler ve apartmanlar insanı mes'ud ve bahtiyar etmiyor... Bunu muallim Necati, bizzat bilen bir adam olduğu içindir ki buraya kadar geldi.

İlk işi bavlunu ve eşyasını nahiyedeki

kahveciye bıraktıktan sonra nahiyeye müdürüne uğramak ve tayin emrini ona göstermek oldu.

Nahiyeye müdürü Niyazi Bey iyi ve hoş bir adamdı. Muallimi hüsnükabul etti ve sonra bununla da kalmıyarak kendisini bizzat mektebe götürdü.

Yolun imtidadınca muallim Necati etrafını tetkik ediyordu. Küçük, bodur çalıdan çitlerin ayırdığı dağınık müteferrik harab evler... Ekserisinin kerpiç kaplaması yer yer tezekerle örtülü... Çoğunun bacalarında leylek yuvaları var. Yollar patikadan farksız. Mevsim hasad zamanı olduğu için nahiyeye adeta bomboş. Sadece yolda tektük insanlar.

Nahiyeye müdürü bir jandarma neferini göndererek mektebin anahtarını getirtti.

Mektep bir kat üstüne kerpiçten yapılmış genişçe tek odalı bir bina idi. Bütün eşyası sekiz on sıra ile bir de muallimin oturma minderinden ibaretti. Pencereleminin çoğu kırık ve toz toprak içinde idi. Köşe bucak örümcek yuvalarile örtülü idi. Bu perişanlıktan nahiyeye müdürü de sıkılmış olacak ki:

— Mevsim, hasad mevsimi... Onun için mektep bu halde?..

Bıraktığı İstanbuldaki mekteple bulduğu nahiyeye mektebini mukayese eden muallim Necati:

— Üzülmeyiniz.. Her şey yoluna girer müdür bey!.. dedi... İnsan azmi neleri yola sokmamıştır.

Nahiyeye müdürünün delâletile küçücük bir odadan ibaret sabık muallimin evini tuttu. Zaten eşyası bir yatak, bir yastık ve bir yorganla bir bavul kitabdan, çamaşır ve elbiseden ibaretti. Döşemesi topraktan olan tek pencereli bu odanın bir tarafına kitab bavlunu yerleştirdi. Sonra yatağı gündüz devşirip minder ve gece açıp yatak haline getirmek üzere ikiye büküdü. Sonra çitlerle örtülü olan bahçeye çıktı. Etrafta mutlak bir sükün vardı. Bahçeyi bakımsızlıktan çalı çırpı kaplamıştı.

Birkaç gün böyle geçti. Ders zamanı olmakla beraber hergün muntazaman mektebe gidiyor ve mektebin kapısından her giriş, onda acı bir ızdırab hâsil ediyordu; bunun için evvelâ mektebe bir çekidüzen vermek istedi. Bir gün kollarını sıvayarak mektebin kapı ve pencerelerini açtı. Ortalığı süpürdü. Sıraların üstünü örten bir parmak kalınlığındaki tozları aldı. Muallim minderini güneşe sererek havalandırdı.

Ders başlayıp çocuklar mektebe geldikleri zaman gördükleri temizlikten şaşırıp kaldılar. Ders başladıktan sonra muallim Necati hem tedrise, hem de mektebin temizlenmesinde yetişemediği için bir çare buldu. Güçlü, kuvvetli talebe arasında bir grup ayırdı ve bunları münavebe ile mektebi süpürmeğe memur etti. Bu talebe dersten sonra mektebi temizliyecek, ondan sonra evine gidecekti. Talebe bu işi memnuniyetle karşıladı.

Muallim Necatinin noktaî nazarına göre bu iş hiç te haysiyeti mühil bir şey değildi. Bilâkis çocukları hayata alıştırmak bakımından faydalıydı bile... Fakat bir gün aniyen nahiyeye gelen bir maarif müfettişi keyfiyeti haber alınca işe vaz'iyet etti ve derhal rapor ederek bu münasebetsizliğe nihayet verilmesini maarif idaresinden talep eyledi.

Muallim Necati maarif idaresinden bu hususa aid almış olduğu zehir zemberek bir tezkerle bu vaziyeti öğrendiği zaman derin bir hayal inkisarına uğradı. Mektebin hademe tahsisatı yoktu. O halde bu kadar çocuğun mektebde bıraktığı dağınıklığı, tozu toprağı kim temizliyecekti? Bu yavruları toz toprak içinde tavani yer yer örümcek yuvalarile örtülü pislik arasında nasıl bırakabilirdi?

Samanlıdere nahiyesinin mektebi, hâlâ civar köylerin bütün mektepleri içinde nümune olacak kadar temizdir. Fakat o, kimin tarafından temizleniyor biliyor musunuz?... Hergün dersten sonra muallim Necati tarafından...

Yarınki nüshamızda:

CİNAİ ROMAN

Yazan: Yaroslav Hâşet

Ruşçadan çeviren: H. Alaz

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde üç kaşe alınabilir. İsim ve markaya dikkat! Taklitlerinden sakınınız.

Kadınlar Hasan rujuna bayılıyor. Çünkü en çok muvaffak olan, en çok tanılan en lâtif ve en mükemmel ruj ve allıklardır. Allıklar 35, ruj 50 ve lüks 100 kuruştur.

Son Posta'nın siyasî tefrikası : 46

Talat Paşanın son günleri

Yazan : Arif Cemil

Mahkeme doktor Lepsuisle Liman Fon Sanders Paşanın mütehassıs olarak dinlenmelerine karar vermişti. Halbuki doktor Lepsuis Türk düşmanı serseri bir papazdan başka birşey değildi

Nihayet mahakeme günü olmak üzere 2 haziran 1921 tayin edildi. Ermeniler aradan geçen iki buçuk ay zarfında üçüncü haziriye mahkemesinin jüri heyeti dava ile meşgul oluyordu.

O gün mahkeme reisi Lehberg saat dokuzu çeyrek geçe celsneyi açtı. Katil ile özü müdafinin mahkemede hazır oldukları tesbit edildi. Ermenice tercümanlar Zabariautz'la Kabesdijan tahlif edildiler. Bu gülünç bir tahlif oldu. Çünkü bunların ikisi de katil Taylir yan'ın cürüm şerikieri idi.

Bu tahliften sonra jüri heyeti azasının tahlifi yapıldı. Nihayet mütehassısların ve şahidlerin de mahkemede hazır bulundukları anlaşıldıktan sonra bunlar çağırıldıkça içeriye gelmek üzere reis tarafından dışarıya çıkarıldı.

Mütehassıslar denilen ve ekseriyetini doktorlar teşkil eden zevat yerlerini oturdular. Bunlar katilin asabi olduğuna ve cinayetini kendini bilmiyere işlediğine dair beyanatta bulunacaklardı!

Bütün bu işler bittikten sonra reis evvelâ katili dinleyip ondan sonra şahidleri çağıracağını söyledi. Katilin müdafilerinden avukat Gordon, muvafıktır, cevabını verdi. En ziyade ecnebi casusları ve böyle karışık siyasî davalarda siyasî maznunları müdafaa etmekle tanınmış olan avukat Gordon şu sözleri de ilâve etti:

«Mütehassıs olarak doktor Lepsuis'le General Liman von Sanders'in de dinlenmelerini talep ediyoruz. Bu iki zat bütün Ermeni meselesinde mütehassıs olarak ifadatta bulunacaklardır. Çünkü mahakeme esnasında binlerce hâdiseden bahsedilecektir. Bu hâdiseler hem sizlerce, jüri heyetine, hem de bizlerce meçhuldür. Ermeni meselesinde doktor Lepsuis'den daha mütehassıs bir zat bulunamaz. Çünkü kendisi uzun seneler Ermenilerle beraber yaşamıştır, ora ahvaline tamamiyle vâkıftır. Liman Paşa da uzun seneler Türkiyede bulunmuştur.»

Muhakeme salonunda bulunan Türkler Lepsuis ismini işitince muhakemenin alacağı şekli tayin etmekte güçlük çekmediler. Çünkü Lepsuis denilen adam serseri bir protestan papazı idi. Havatının büyük bir kısmını şark vilâyetlerinde Ermeniler protestan yapmağa çalışmakla geçirmişti, Ermeni tehcirinden sonra bütün mefkûrelerinin suya düştüğünü gördüğünden Türklerle fena halde düşman olmuştur. Bugün de Ermenilik için çalışmaktan geri durmayan ve hakikatte ne yaptığını bilmiyen bu papaz, Ermeni meselesi hakkında, Alman resmî vesikalarına müstenid büyük bir eser de yazmıştı.

Onun için Lepsuis ismi işitildiği zaman müddeiumumînin buna itiraz etmesi beklendi. Hakikaten müddeiumumî söz alarak dedi ki:

«Buna karşı şunu hatırlatmak isterim ki cinayet Ermenistanda değil, Berlinde işlenmiştir. Bu gibi mütehassısların vücudüne lüzum olmayacağı fikrindeyim. Fakat, mütehassıslar müdafiler tarafından davet edilmişlerse, ceza kanununa göre yalnız bu mütehassısların istimai ile kanaat edilmesi lâzımgelir. Buna dair söylenecek fazla bir şey yoktur. Daha ziyade ileri gidilmesi hudud haricine çikılmış olur.

Müddeiumumînin bu yavan sözleri üzerine avukat Gordon ayağa kalktı ve dedi ki:

«Biz mütehassısların ifadesini mümkün olduğu kadar kısaltmağa çalışacağız. Fakat şimdiden bu hususta kat'î bir karar verilmesini rica ederim. Emin olunuz, baylar, harekâtımız Almanya devletinin de menafine uygun gelecektir.

Bunun üzerine reis şu kararı tebliğ etti:

«Mahkeme Lepsuisle Liman paşanın mütehassıs olarak dinlenmelerine karar vermiştir. Her ikisi de muhake-

me esnasında hazır bulunmak hakkını haizdirler.

Bunu söyledikten sonra iki mütehassıs salondan içeriye girdiler. Şahidlenmeleri ertesi güne bırakılan şahidlerin gidebileceklerini bildirdi. Ondan sonra katilin isticvabına başladı.

Tayliryan, ilk isticvabında kendisinin İran tebaasından olduğunu söylemişti. Halbuki mahkemede Türk tabiiyetinde olduğunu anlatmağa başladı. Reis sordu:

— 2 nisan 1897 de Pakariç'de doğduğunuz doğru mu?

— Evet.

— Ebeveyniniz ne ile meşguldü?

— Ticaretle.

— Nerede yaşıyorlardı?

— Pakariç'de.

— Sonra nereye gittiler?

— Ben iki üç yaşında iken beni Erzincana götürdüler.

— Kaç kardeşiniz vardı?

— İki erkek ve üç kız kardeşim vardı.

— Kardeşleriniz 1915 senesine kadar babanızın evinde mi oturuyorlardı?

— Evli olan bir kız kardeşim hariç olmak üzere hep orada oturuyorlardı.

— Hangi mektebde okudunuz?

— Erzincan mektebinde.

— Kaç sene okudunuz?

— Sekiz, dokuz sene.

— Mektebi muvaffakiyetle bitirdiniz mi?

— Evet, muvaffakiyetle bitirdim.

— Ebeveyninizin hali, vakti iyi miydi?

(Arkası var)

Bir Doktorun Günlük Notlarından (*)

Yüz kırışıklıkları Ve göz Kapağı şişleri

— 2 —
Yüz kırışıklığına karşı yüz jimnastığı tavsiye olunur. Yüz jimnastığı şu suretle yapılır:

Hergün sabah ve akşam 6-8 defa şu üç hareket tekrar edilmelidir.

1 — Azami dereceye kadar kaşları kaldırıp kuvvetle indirmek.

2 — Burun kanadlarını ve dudakları mümkün olduğu kadar gerip açmak ve nefes almak.

3 — Boyun derisini gelecek kadar alt çeneyle açıp kapamak ve alt dudağa dairi hareketler yaptırmak.

★

Büyükadada Tekcan — Muayene olmadan ve tetkikat yapılmadan kat'î bir şey söylemek mümkün değildir. Maamafih röntgen filmlerinde bir şey çıkmaması sizin için çok iyi bir alamettir.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıp kolleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Nöbe'ci Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Ziya Nuri). Alemdarda: (Şeref Neşet). Beyazıtta: (Haydar). Sa. matyada: (Rıdvan). Eminönünde: (A. minasya). Eyüpte: (Arif Beşir). Fenerde: (Vitali). Şehremininde: (Nazım). Şehzadebaşında: (Hamdi). Karagümürükte: (Kemal). Kâfukazarda: (Hulusi). Bakırköyünde: (İstefan).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Dellasuda). Galatada: (Hüseyin Hüsnü). Taksimde: Li monciyan). Pangaltıda: (Nargileciyan). Beşiktaşta: (Süleyman Recep).

Boğaziçi, Kadıköy, Adalardekiler:
Üsküdar'da: (İskelebaşı). Sarıyerde: (Osman). Kadıköyünde: (Sihhat). (Rifat). Büyükadada: (Şinasi Rıza). Heybeliada'da: (Tanaş).

Son Postanın tefrikası: 60

Denizlerin Makyaveli Kaptan Bum Bum

Çeviren: Ahmet Cemalettin Saraçoğlu

Gecenin karanlığında sahildeki köşklere birinin kapısını çaldık. Kapı açıldı ve eşikte yerli, güzel bir kadın görüldü

Hiç şüphe yok ki köpek balıkları çiroz gibi sıska olan yerlilere herhalde tenezül etmezlerdi. Tabii «Sohenberg» de bu hayvanları görüyor ve yanlış bir manevra yüzünden batacak veya devrilecek olursak bizi bekleyen feci âkibeti görüyor ve iniltileri daha tizleşiyor, iki tarafına sallanmaları daha ritmik bir hal alıyordu.

Yola çıktığımızın ikinci gecesi gene fırtına başladı ve bu sefer havanın daha fazla bozacağı istidlâl ettiğimden dümenin yekesini elden bırakmadıktan başka yerlilere de su boşaltmaya mahsus kova himetini gören boş gaz tenekeylerini hazır bulundurmalarını emrettim. Hakikaten o geceki fırtına bir gece evvelkini bastırdı.

Memaliki harreye mahsus cehennemî bir girdibaddı o. Yelkeni manya ettik ve rüzgârın önünde yelkensis bir halde müthiş bir sür'atle ilerliyorduk. Sabaha karşı hava biraz yatıştı.

Ben hiç olmazsa gündüzlere biraz dinlenebilmek için uyumak istiyordum ama doğrusu tamamiyle rahat edemiyordum. İçecek suyumuzu muhafaza eden iki gaz tenekesi bana yatak vazifesi görüyordu. Bu sert karyolada uyumaya mecbur olmak kâfi gelmiyordu gibi pireler de bana göz açtırmıyorlardı. Yağlı ve sert derime bu mü'ic hayvanların nasıl dış geçirmeğe muvaffak olduklarını elân anlıyamadım... Hulusâ lâyikile istirahat bile edemedim denizle boğuşup duruyordum. Lâkin tuhaf değil mi? Berbad havaya, uykusuzluğa, rütubete ve gıdasızlığa rağmen kendimi çok zinde, çok sıhhatli buluyordum. Rüzgâr arkadan geliyor ve pipom iyi işliyordu. Hele her saat geçtikçe «Filipin» e biraz daha yaklaşmıştık düşündükçe neşe ve zevkim artıktı artıyordu. Vakiâ arasıra köpüklü buz gibi bir bira kadehi gözlerimde tütmüyor değildi. Lâkin buna da biraz sonra kavuşacağım: düşünerek gönlümü avutuyor ve bira niyetine ılık ve gaz kokulu suyumuzdan içiyordum.

Dört gün, dört gece durmadan, dinlenmeden dünyanın bu meçhul ve tenha parçasının azgın suları üzerinde seyrettik. Beşinci gün sabahleyin sema açıldı ve rüzgâr nihayet düştü. Rüzgâr düştükçe bizim sür'atimiz de azalıyor, hafifliyordu. Biraz sonra «Selebes» denizinin dalgaları üzerinde hemen hemen hareketli bir halde sallanıp duruyorduk. Önümüzde de bir ada görünüyordu.

Denizler sakinleştiçe arkadaşım yeniden dünyaya gelmiş gibi sevinmeğe başladı ve bir iki lokma yemek yiyebildi. «Filipin» adalarını gösteren haritamı tetkik ettim ve solgun simalı sadık yoldaşma dönüp: — Sohenberg dedim, bu ada «Sarangani» adalarından birisi olmalı. Fırtına bize beş gün zarfında altı, yedi yüz mil katettirmiş olduğundan buna pek inanacağı gelmiyor amma işte hakikat gözlerimizin önünde duruyor. Senin lânet ettiğin o rüzgâr olmasaydı şimdi biz daha yolumuzu yarıyamaştık bile. Anladın mı azizim?..

Dostum bana hazin bir tebessümle mukabele etti. Sanki lisani hal ile demek istiyordu ki: — «Beş günde yedi yüz mil katettik diyorsun ama, gel de bir kere bunu bana sor! Neler çektim, neler... Onun da hakkı vardı.

Şimdi tekemiz mutlak bir sükûnet içinde duran bir mıntakaya dahil olmuştu ve bizim yelkenle bu mıntakayı geçmemize imkân yoktu.

Yerli gemicilerimize küreğe sarılmalarını emrettim. Herifler cidden tembel şeylerdi. İstemiye istemiye küreklere sarıldılar. Zaten bunların arasında hakikaten denizci denilebilecek bir kişi vardı ki o da reisleri olan ihtiyar köse idi. Diğerleri denizden ve denizcilikten pek anlamıyorlardı.

Heriflerin isteksizliklerini görmekte beraber o aralık gürültü çıkarmak

işime gelmediğinden işi tatlılıkla halletmeğe karar verdim ve heriflere rakı dağıttım, birer sigara verdim. Malazımlar rakıyı avuçları ile içip ağızları şapırdattıktan sonra yaprak sigaralarını yaktılar.

Heriflerin sigara içişleri cidden komikti. Bunlar yaprak sigaralarını yaktıktan sonra uçlarını dişlerle çiğnemeğe başlıyorlar ve sigaraların bir tarafı yanarken sigara ağızlarında yavaş yavaş ufalıyor, kısalıyordu. Nihayet ateşi de söndürdükten sonra kalan izmariti çikolata gibi ağızlarına atıyorlardı.

Sigara ve rakı tesirini göstermiş, küreklerimiz can ve gönülden kürek çekmeğe başlamışlardı. Akşam üzerine doğru rüzgâr gene esmeğe başladığından gecenin saat sekizine doğru «Tamanao» koyuna girdik. Bu liman «Sarangani» adalarının başlıca limanıdır ve rüzgârdan mahfuzdur.

Karanlıktan önümüze tahta bir iskele çıktı, biz de bu iskeleye tekemizi bağladık.

«Sohenberg» kayık yanaşır yanaşmaz hemen karaya atıldı. Ben de kendisini takip ettim. Sahilde yerli usulü inşa edilmiş iki küçük köşk vardı. Bunlardan birincisine yaklaştık ve kapıyı vurduk. Kapı dışarıya bir ışık tufanı dökerek açıldı ve güzel bir yerli bayan kapının eşliğinde arzi endam etti.

Kendisine ingilizce sordum: — «Manille» ye gidecek bir vapura binmek için nereye gitmeliyim. Lütfen söyleyiniz?

Bayan temiz bir ingilizce ile: — Oh! dedi, evvelâ hele bakalım bir kere içeriye buyurun da.....

Açık tavanlı fakat mükemmel ve temiz Amerikan mobilyası ile döşenmiş bir salona girdik. Bu salonda ak saç ve sakallı, lâkin gözleri kör bir ihtiyar bir koltuğa oturmuştu.

Bu ihtiyara takdim edilmeden kim olduğunu anladım. Zaten kendisini aksayışarkta her Avrupalı gıyaben tanıır: «Mak Koy» isminde olan bu Amerikalı vaktile cenub denizlerine gelmiş ve orada meşhur zenci kraliçe «Emma» nun kız kardeşine evlenmişti.

Kraliçe «Polenezyalı» dir ve cenub denizlerinin en zengin bir yerlisidir.

Kendisinin sayısız çiftlikleri olduktan başka yerliler arasında pek çok sayılı ve yabancılar karşı gösterdiği misafirperverlik ve alıcınâblığı ile meşhurdur.

Bayan «Mak Koy» kör eşile candan meşgul olan nefis bir kadındı. Kocasile birlikte «Sarangani» adasında yerleşmişler ve vüs'atli araziler elde ederek zengin olmuşlardı. «Mak Koy» o havalinin biricik beyaz adamı idi.

Mütad beylik sual ve cevablardan sonra «Mak Koy» a sordum:

— «Manille» ye gitmek istiyoruz. Vapura nereden bineceğiz?..

İhtiyar Amerikalı fersiz gözlerini ba-

na çevirdi ve sanki beni görüyormuş gibi:

— Mindanao'nun cenub sahilinde «Gran» isminde küçük bir liman vardır ki bu liman bizden takriben yüz mîle kadar mesafededir. «Gran» limanında ayda bir vapur uğrar...

Tamam bu sırada Bayan «Mak Koy» elinde bir tepsi ile salona girdi ve b tepsinin üzerinde ne vardı biliyor musunuz? Üç şişe nefis bira...

Hey Allahım nelere kadar değilsin ki?... Kim tahmin ederdi ki ben bu kötü limanda böyle hem de en iyi cinsinden bira ile karşılaşacağım...

(Arkası var)

İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan

Bir borçtan dolayı mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen porseleler tabak, kahve fincanı, sefertası, mat sefertası.

9/10/937 tarihine rastlayan cumartesi günü saat dokuzdan itibaren satılığın çıkarılacaktır. O gün yüzde (75) i bulduğu takdirde müşterisine verilecek, aksi takdirde 12/10/937 salı gününe saat dokuzda tekrar ikinci arttırmaya konacaktır. İsteklilerin o günlerde Sultanhamamı caddesi Çilingirler sokağında (46) numaralı dükkânda hazır bulunacak memuruna müracaat etmeleri ilân olunur.

(949)

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri :

İSTANBUL (Galata ve Yenicami)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri :

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

İstanbul Belediyesinden:

Hepsine 200 lira bedel tahmin olunan Şehzadebaşında Kalenderhane mahallesinde Şehzade mektebi sokağında 12 No. lu evin enkazı satılmak üzere açılacaktır. Şartnamesi Lezavım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 60 liralık ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 6/10/937 çarşamba günü saat 14 de Daimî Encümeninde bulunmalıdırlar. (B.) (6404)

Kayıp: 4/12/932 senesinde İstanbul seyriserferinden aldığım 3168 numaralı ehliyetnamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. 948 Arabacı Mustafa

İstanbul Belediyesi İlanları

Karaağaç mezbahasında kesilen hayvanlardan tahassül edecek kan üç sene müddetle açık arttırmaya konulmuştur. Seneliğine altı yüz lira bedel tahmin edilmiştir. Şartnamesi Lezavım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve 135 liralık ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 12/10/937 Salı günü saat 14 de Daimî Encümeninde bulunmalıdırlar. (6570)

PROFİLÂKSİN

Belsoğukluğu ve Frengiden korur.

ŞEFKATLİ BİR ANA

Kız evlâdına âdet zamanlarında (FEMİL) kullandıran anadır. Yavrusunu bütün hayatında neşe ve sıhhat içinde yaşatır. Bütün asabi ve rahim hastalıklarından korur. (FEMİL) bütün şefkatli anaların kız evlâtlarına öğretecekleri ilk vazifedir. Gayet sıhhi yumuşak, ufak, kullanışlı olan bu tuvalet bezlerinin kutusu eczanelerde 65 Kr.

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

- 1 — Eskişehirde mazbut vakıflardan Akarbaşı, Defterdar ve Çeribaşı adlarının üç değirmenin mülkiyetleri satılmak üzere 1/10/937 gününden 28/10/937 gününe kadar şartnamesi mucibince kapalı zarf usulüne arttırmaya konulmuştur.
- 2 — Her üç değirmenin birlikte muhammen bedeli (70,000) liradır.
- 3 — İhale bedeli dört taksitte alınacaktır. Birinci taksit hini ihalede nihayet bir hafta içinde peşin verilecek ve diğer üç taksiti müsavi miktarlar üzerinden ihale tarihinden itibaren birer sene fasıla ile üç senede ve her taksit sene başında nakden ödenecektir.
- 4 — İhalesi 28/10/937 tarihine müsadif Perşembe günü saat 15 de Eskişehir Vakıflar Müdürlüğü İhale Komisyonunca Vakıflar Umum Müdürlüğü'nün tasdikine talikan yapılacaktır. Bu saate kadar teklif mektubu ve teminatı vermemiş olanlar arttırmaya kabul edilmeyecektir.
- 5 — Muvakkat teminat muhammen bedele göre (4750) liradır.
- 6 — Satışa aid şartname Ankrada Vakıflar Umum Müdürlüğü Emlak Müdürlüğünde, İstanbulda İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde, Eskişehirde Vakıflar Müdürlüğünde parasız verilir.
- 7 — Arttırmaya iştirak edenler şartnamenin bütün muhteviyatını kabul etmiş sayılır. (6636)

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

6. cı keşide 11 / Birinciteşrin / 1937 dedir.

Büyük ikramiye: **200.000** liradır...

Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000 15.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (2.000 ve 50.000) liralık iki adet mükâfat vardır..

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7 Birinciteşrin 937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakları sakıt olur.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ : 1863

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistanda Filyalleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdarzade
Hen Tel. 22740

KARADENİZ

İlave Postası

6 Birinciteşrinden itibaren Karadeniz hattının ilâve dördüncü postaları başlayacaktır. Bu postalar İstanbul'dan Çarşamba günleri saat onda kalkarak doğruca Trabzona gidecek ve Trabzondan İneboluya uğrayıp İstanbul'a dönecektir. «6705»

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müflis Avunduklara ait İzmirdeki Bulgurca çiftliğinin kadastro işi hakkında masa memuru tarafından verilecek izahatı tetkik ve çiftliğin müddeti biten kira meselesi hakkında bir karar verilme üzere alacaklılar toplanmaya davet edildiği gün ekseriyet tamam olmadığından toplanma 15/10/937 Cuma günü saat 15 e tâlik edilmiştir.

Toplanmanın sebebi çiftliğin kira ve kadastro işinin bitmesinden tasfiyenin sureti icrası olmakla alacaklıların bu toplanmaya behemehal gelmeleri ve gelinmediği takdirde idare hiç bir mes'uliyet kabul etmiyerek muameleye devam edeceği ilân olunur. (523)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- 1 — Adana Tütün fabrikasında keşifname ve krokisine tevfiakan yaptırılacak marangozhane inşaatı açık eksiltmeye konmuştur.
- 2 — Keşif bedeli 5779,62 lira ve muvakkat teminat 358,47 liradır.
- 3 — Eksiltme, 22/X/937 tarihine rastlayan Cuma günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
- 4 — Şartnameler 29 kuruş mukabilinde hergün İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat Şubesinden alınabilir.
- 5 — Eksiltmeye iştirak edeceklerin diplomalı mühendis veya mimar olmaları ve mukayyet buldukları Ticaret Odasından alınmış iktidari malisini ve şimdiki kadar bu gibi inşaatı yapmış olduklarını gösterir vesikayı İnşaat Şubesine ibraz ederek eksiltmeye iştirak için ayrıca vesika almaları lâzımdır.
- 6 — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «B.» «6734»

10000 top 600 x 700 25 tefrikli sigara kâğıdı.

15000 » 660 x 700 35 » » »

500 » 660 x 700 50 » » »

I — Yukarıda cins ve miktarı yazılı 25500 top sigara kâğıdı şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık, 21/10/937 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «6584»

I — Şartname ve nümunesi mucibince 71,5x100 eb'adında 10000 tabaka mumlu beyaz parşömen kâğıdı pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 7/X/937 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «M.» «6377»

Paşabahçe Müskirat fabrikasında mevcut 600 adet boş bidon 8/X/937 tarihine rastlayan Cuma günü saat 10 da pazarlıkla satılacaktır. İsteklilerin, mah her gün mahallinde görebilecekleri ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 15 teminat paralarıyla birlikte Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesi müdürlüğündeki satış komisyonuna gelmeleri ilân olunur. «B.» «6476»

İstanbul Sıhhi Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Bakırköy Emrazı Akliye ve Asabiye Hastanesinin 8 kalem Rontken film ve malzemesi açık eksiltmeye konulmuştur.

- 1 — Eksiltme Çağaloğlunda Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonda 13/10/937 Çarşamba günü saat 15,30 da yapılacaktır
- 2 — Muhammen fiyat 937 lira 75 kuruştur.
- 3 — Muvakkat garanti: 70 lira 34 kuruştur.
- 4 — İstekliler şartname ve listeyi hergün komisyonda görebilirler.
- 5 — İstekliler cari seneye aid Ticaret Odası vesikasıyla 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. «6525»

İstanbul Sıhhi Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Adana, Erzurum, Kars, Van Doğum ve Çocuk Bakımevlerine lâzım olan 214 kalem eczayı tıbbiye ve malzeme sıhhiye açık eksiltmeye konulmuştur.

- 1 — Eksiltme Çağaloğlunda Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonda 6/10/937 Çarşamba günü saat 15,30 da yapılacaktır.
- 2 — Muhammen fiyat 2130 liradır.
- 3 — Muvakkat garanti 150 lira 75 kuruştur.
- 4 — İstekliler şartname ve listeleri hergün komisyonda görebilirler.
- 5 — İstekliler cari seneye aid Ticaret Odası vesikasıyla 2490 sayılı kanunda yazılı belgelerin ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. «6337»

Modellerimizi kopya, biçimimizi taklid ediyorlar. Birinci nevi İngiliz kumaşlarından **KADIN, ERKEK ve ÇOCUKLARA** mahsus trençkotlar, muşambalar, koverkotlar ve gabardin perdesülerin zeugin çeşitlerini ucuz fiyat ve şerhlerle takdim ediyoruz.

MÜSAVİ CİNSTE İSE... DAIMA ÜSTÜNÜZ.
Baker Mağazaları

Dr. A. K. KUTIEL

Karaköy Topçular cad. 37

Son Posta

Yevmi, Siyasal, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	14,00	7,00	4,00	1,00
YUNANISTAN	23,00	12,20	7,10	2,70
ECNEBİ	27,00	14,00	8,00	3,00

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon: 20203

Türkiye İş Bankası

MAZHAR N. RESMOR

Kumbarası var!

İş Bankası asgari 25 lira mevduatı bulunan bütün kumbara sahiplerine senede kura ile 20,000 lira mükâfat dağıtmaktadır.
1937 sonuna kadar keşide tarihleri: Birinci Teşrin ve Birinci Kânun aylarının ilk günleri.

HASAN TIRNAK GİLASI

Türkiyenin en mükemmel cilalarıdır. Sedef ve renkleri birer şaheserdir. 1, 2, 3, 4, 5 renkte ve mandarin nevi fırçasile şişesi

küçük **10** kuruş, büyük **20** kuruştur.

Her yerde Hasan ismini ve markasını isteyiniz.

İNKIBAZ HAZIMSIZLIK

Mide ekşilik ve yanmalarını

giderir. Son derece teksif edilmiş bir tuzdur. MÜMASİL MÜSTAHAZARLARDAN DAHA ÇABUK, DAHA KOLAY, DAHA KAT'İ tesir eder. Mide ve barsakları alıştırır. Ağızdaki fena kokuyu ve tatsızlığı def'eder. MAZON isim ve HOROZ markasına dikkat.

ANKARADA AKBA

Kitap Evi Kâatçılık

Bütün mektep kitaplarının satış yeridir. Mektep kırtasiye çeşitleri en müsait şartlarla temin edilir.

Tel. 3377

Her banyodan sonra saçınız BU ŞEKLE GİRERSE BRIYANTIN PERTEV onları düzeltmeyi temin eder.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü
★ Her türlü banka işi ★

İlân Tarifemiz

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sahifeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tanzilâtı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

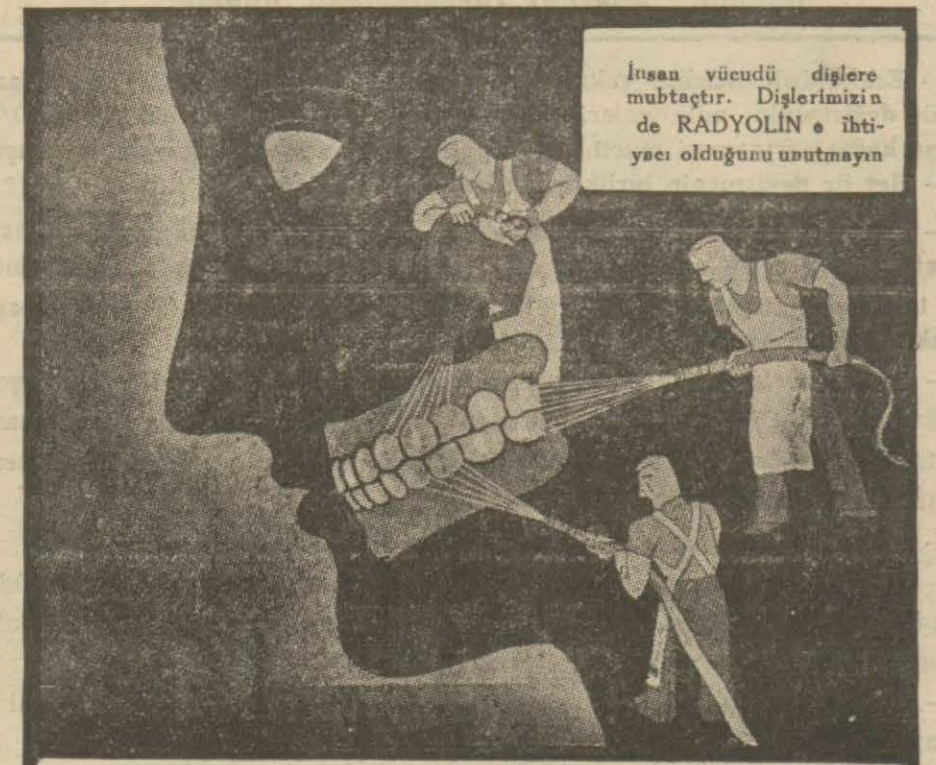
İlâncuk Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

10
kuruşa

İnsan vücudü dişlere muhtaçtır. Dişlerimizin de RADYOLİN'e ihtiyacı olduğunu unutmayın

Dişler niçin çürür?

Salya dediğimiz ağız guddelerinin usaresi yalnız yemekleri hazma hazırlamakla kalmaz aynı zamanda yemek saatleri arasında dişleri temizlemeğe de yarar. Fakat bu temizlik kâfi değildir. Dişlerinizi çürümekten kurtarmak istiyorsanız sabah öğle ve akşam RADYOLİN kullanarak tabiate yardım etmelisiniz.

RADYOLİN KULLANINIZ

Sabah öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız

Tek, fakat kat'î çare

Tecrübe edenlerden sorunuz!

Baş, diş, adale ağrıları ile üşütmekten mütevellid bütün ıstırahatlara karşı yegâne müessir tedbir bir kaşe

GRİPİN

(ALMAKTIR)

Mideyi bozmaz, kalbi ve böbrekleri yormaz

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İsim ve markaya dikkat. Taklitlerinden sakınınız.

Saçlarınızı Dökülmekten Koruyunuz

KANZUK SAÇ EKŞİRİ KOMOJEN

Saçların köklerini kuvvetlendirir. Dökülmesini keser. Kepekleri tamamen giderir ve büyüme kabiliyetini artırarak saçlara yeniden hayat verir. Kokusu lâtif, kullanışı kolay bir saç eksiridir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

İSTİKLÂL LİSESİ Direktörlüğünden:

- 1 - İlk, Orta ve Lise kısımlarına gündüz ve yatı, kız ve erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.
- 2 - Son sınıflarda nihari talebe için yer kalmamıştır.
- 3 - İsteyenlere mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname parasız gö: derilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası. Telefon: 22534

SILKO

ROMATİZMA
LUMBAGO
SIYATİK

Sinir ve soğuk algınlığından ileri gelen şiddetli ağrıları teskin ve izale eder her eczanede arayınız

ERGO